

ГАРЧИГ

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД.....	2
I.НУТАГ ДЭВСГЭР, ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ	3
II.ХҮН АМ	4
III.ХӨДӨЛМӨР	7
IV.ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ	8
V.НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ	13
VI.ЭРҮҮЛ МЭНД	15
VII.БОЛОВСРОЛ.....	16
VIII. ГЭМТ ХЭРЭГ	18
IX. МӨНГӨ, ЗЭЭЛ.....	20
X. ТӨСӨВ.....	21
XI.ҮНЭ	22
XII.ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ.....	23
XIII. АЖ ҮЙЛДВЭР.....	29
XIV. ХАВСРАЛТ	34

Үндсэн үзүүлэлтүүд

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жил бүрийн эцсийн байдлаар

Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	2019 I-XII	2020 I-XII	Өөрчлөлтийн хувь
Нийт хүн ам	мян.хүн	57.5	58.3	101.5
Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	сая.төгрөг	16 810.8	14 270.3	84.9
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалт	сая.төгрөг	17 346.7	14 940.1	86.1
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	хүн	964	996	103.3
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс шинээр ажилд орсон иргэд	хүн	217	117	53.9
Амьд төрсөн хүүхэд	хүн	1 368	1 406	102.8
Амаржсан эх	хүн	1 355	1 395	103.0
Нас баралт	хүн	303	282	93.1
Нялхсын эндэгдэл	хүн	20	12	60.0
Нялхсын эндэгдлийн түвшин	1000 амьд төрөлтөд ногдох	14.6	8.5	58.1
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	хүн	6	1	16.7
Халдварт өвчнөөр өвчлөгсөд	хүн	416	305	73.3
Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцагчид	хүн	11 699	11 901	101.7
Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдсан хүүхэд	хүн	4 322	4 114	95.2
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	235	151	64.3
Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ	сая.төгрөг	1 196.4	697.0	58.3
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт холбогдсон хүний тоо	хүн	166	155	93.4
Хадгаламжийн хэмжээ	сая.төгрөг	92 781.5	127 260.0	137.2
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төгрөг	127 665.0	124 537.7	97.6
Үүнээс: чанаргүй зээл	сая.төгрөг	1 026.0	1 068.5	104.1
Хэрэглээний үнийн индекс/ өмнөх сартай харьцуулсан/	хувь	100.1	100.4	100.3
Хэрэглээний үнийн индекс/өмнөх оны эцэстэй харьцуулсан/	хувь	105.1	102.8	97.8
Малын тоо	мян.толгой	3 597.7	3 310.8	92.0
Үүнээс: Адуу	мян.толгой	132.4	122.1	92.2
Үхэр	мян.толгой	84.5	75.9	89.8
Тэмээ	мян.толгой	44.4	43.9	98.9
Хонь	мян.толгой	1 066.7	945.7	88.7
Ямаа	мян.толгой	2 269.6	2 123.2	93.5
Хээлтэгч малын тоо	мян.толгой	1 524.9	1 380.4	90.5
Үүнээс: Гүү	мян.толгой	44.7	42.4	94.9
Үнээ	мян.толгой	34.5	30.4	88.1
Ингэ	мян.толгой	15.2	15.6	102.6
Эм хонь	мян.толгой	462.9	405.1	87.5
Эм ямаа	мян.толгой	967.5	886.8	91.7

I.Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж

ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН ХЭМЖЭЭ

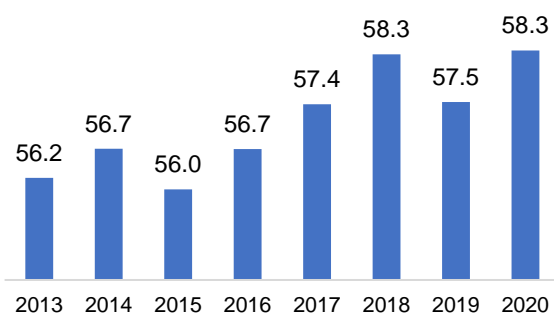
№	Сумын нэр	Сумын төвийн баг	Багийн тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, км ²	Алслалт, километр	
					Улаанбаатараас	Аймгийн төвөөс
Бүгд			88	141447	-	-
1	Алтай	Баян-овоо	4	20256	1319	318
2	Баян-уул	-	6	5836	1112	146
3	Бигэр	-	5	3826	961	108
4	Бугат	Баянгол	5	9921	1204	219
5	Дарив	Үйлдвэр	4	3523	1187	212
6	Дэлгэр	Баянсан	5	6625	913	88
7	Жаргалан	-	3	3683	1047	102
8	Тайшир	-	3	3913	991	43
9	Тонхил	-	5	7322	1210	218
10	Төгрөг	-	5	5343	1149	148
11	Халиун	-	4	5214	1056	87
12	Хөхморьт	Сайн-Уст	5	6314	1182	215
13	Цогт	-	7	16618	1040	187
14	Цээл	-	4	5631	1136	167
15	Чандмана	Талын шанд	5	4629	955	189
16	Шарга	Баянгол	4	5566	1080	79
17	Эрдэнэ	-	4	25066	989	223
18	Есөнбулаг	-	10	2161	1037	-

	Хэмжээ
Нутаг дэвсгэр /мян.км ² /	141.4
Хилийн урт /км/	2040
Өмнө цэгээс хойд цэг хүртэлх зай /км/	638
баруун цэгээс зүүн цэг хүртэлх зай/км/	413
Монгол улсын нийт нутаг дэвсгэрийн хэмжээ /мян.км ² /	1564.1
Өмнөговь аймаг хамгийн том нутаг дэвсгэртэй /мян.км ² /	165.4
Орхон аймаг, хамгийн бага нутаг дэвсгэртэй /мян.км ² /	0.8
Говь-алтай аймаг, улсад нутаг дэвсгэрээрээ II байранд орж байна	-
Монгол улс дэлхийд нутаг дэвсгэрээрээ XIX байранд ордог	-

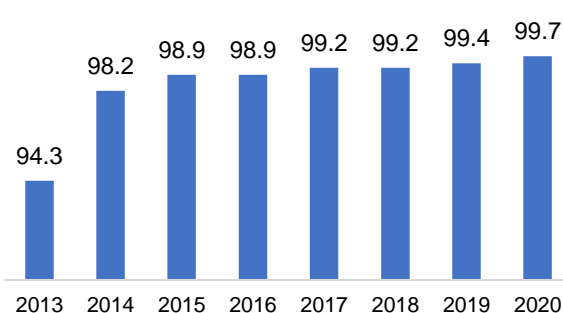
II. Хүн ам

Говь-алтай аймгийн суурин хүн амын тоо 2020 онд 58343 байгаа нь өмнөх оны 864 (1.5%) мянган хүнээр өсжээ. хүн амын 49.9 хувь нь эрэгтэйчүүд, 50.1 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. хүйсийн харьцаа нь 100 эмэгтэйд ноогдох эрэгтэйн тоогоор илэрхийлэгддэг. Манай аймгийн хувьд 2020 онд хүйсийн харьцаа 100 эмэгтэй 100 эрэгтэй хүүхэд ноогдож байна. Харин нийт хүн амд хүйсийн харьцаа 99.7 байна. сүүлийн 8 жилийн үзүүлэлтээс харахад 2013 онд хүйсийн харьцаа 94.3 байснаа өссөөр 2020 онд 99.7 болсон байна.

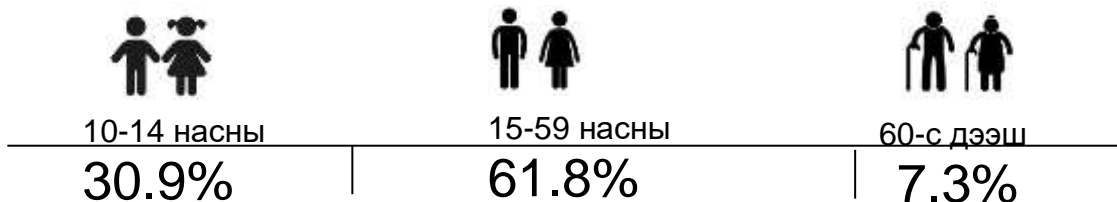
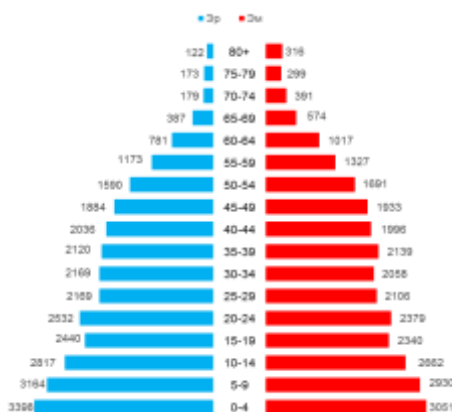
Хүн амын тоо, мян.хүн, 2013-2020 он

Хүйсийн харьцаа, 2013-2020 он

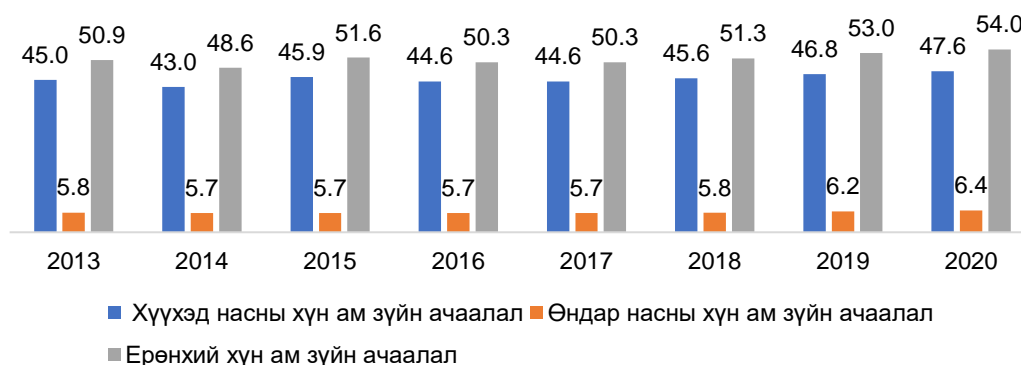
Хүн амын нас, хүйсийн суваргаар хүн амын нас, хүйсийн бүтцийг зураглан харуулдаг. суваргын баруун, зүүн талд хүйсээр ялган, насны бүлгийн хувьд хамгийн залуугаас эхлэн өсөх дарааллаар доороос дээш суварган хэлбэртэй байна. Хүн амын нас, хүйсийн суваргыг зурахдаа хүн амын бодит тоо болон нийт хүн амд эзлэх хувийн жингээр зурна. хувийн жингээр зурахдаа нийт хүн амыг 100 хувь гэж тооцно. Аймгийн 2020 оны хүн амыг нас хүйсийн суваргаас харахад 0-34 насны хүн амд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь илүү байхад 45-с дээш насныханд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь их байна. Аймгийн хэмжээнд 70 дээш насны 1480 өндөр настан байгаагийн 67.9 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. 2020 оны эцсээр аймгийн хэмжээнд 97-с дээш насны 7 өндөр настан байгаа бөгөөд 5 эмэгтэй хүн байна.

Хүн амын 18.0 мянган хүн (30.9%) 0-14 насны хүүхэд, 36.1 мянган хүн (61.8%) 15-69 насны хүн ам, 4.2 мянган хүн ам (7.3%) 60 дээш насны хүн ам эзэлж 2019 онтой харьцуулахад хүүхдийн эзлэх хувь 0.3 пунктээр, 60 дээш насны хүн амын эзлэх хувь 0.4 пунктээр нэмэгдэж, хөдөлмөрийн насны хүн амын эзлэх хувь 0.7 пунктээр буурсан байна.

Хүн амын зүйн ачаалал

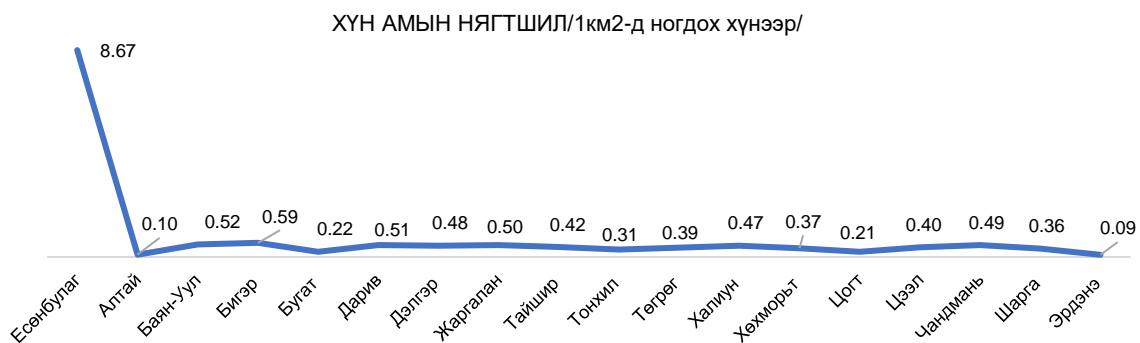
Хүн ам зүйн ачааллыг тооцохдоо тэжээгч насны бүлэг буюу 15-64 нас, тэжээлгэгч бүлэг буюу 15-аас доош, 64-с дээш насны хүн амыг хамруулан тооцдог. Энэ үзүүлэлт нь хөдөлмөрийн насны нийт хүн амд хөдөлмөрийн бус насны хэдэн хүн ноогдож буйг харуулна.

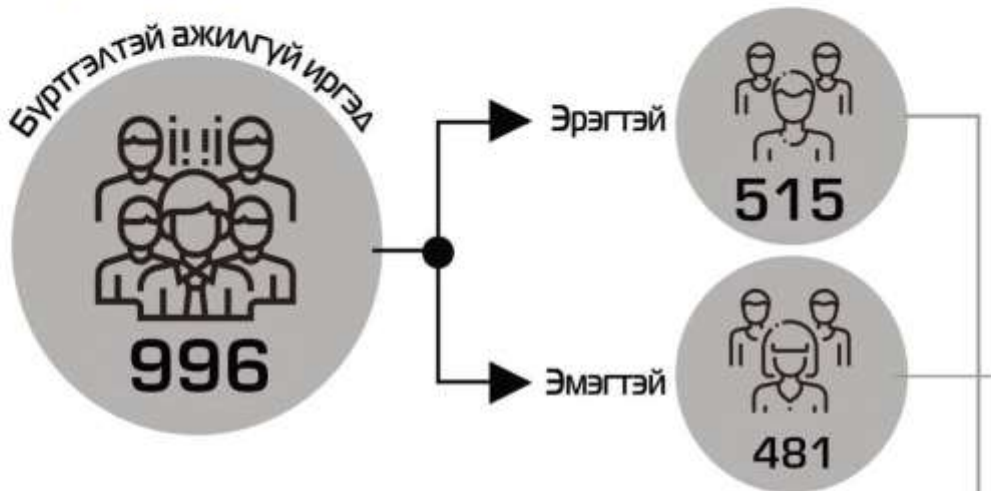
Аймгийн хүн ам зүйн нийт ачаалал 2013 оноос хойш өссөн хандлагатай харагдаж байна. хүн ам зүйн ачаалал нь өсч байгаа нь сөрөг үзүүлэлт юм. Ачааллыг хүүхэд, хөгшин насны бүлгээр тооцож үзвэл 2020 онд өмнөх оны мөн үеэс хүүхдийнх 0.8, хөгшид нь 1.0 пунктээр өсчээ.

Хүн амын нягтрал

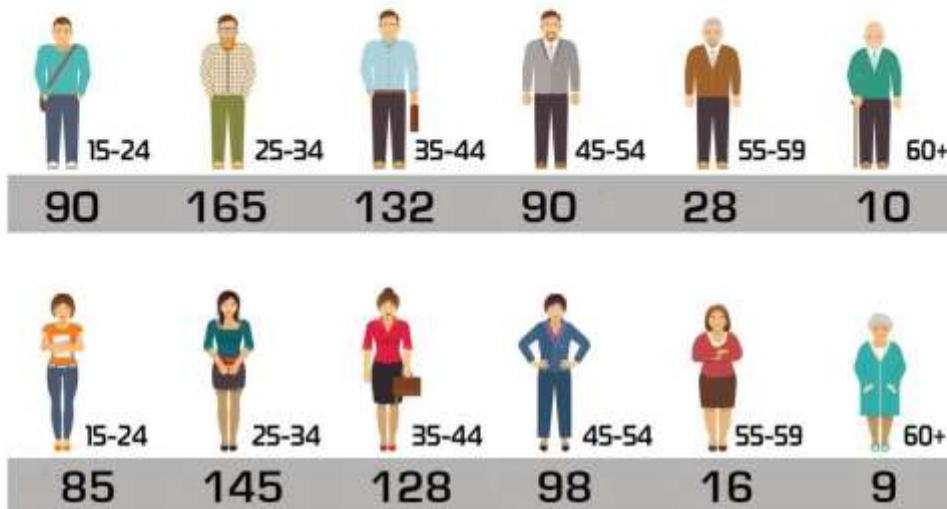
Манай аймгийн нийт нутаг дэвсгэрийн хэмжээ 141447 кв.км бөгөөд нэг км квадратад 0.4 хүн ноогдож байна. Хүн амын нягтралаар есөнбулаг сум хамгийн өндөр буюу 1 кв.км-д 8.7 хүн ноогдож байна. Энэ нь аймгийн төв нь гэрэл цахилгаантай үйлдвэрлэл үйлчилгээ илүү хөгжсөн түүнийгээ дагаад хүн ам ихтэй, нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээрээ ч харьцангуй бага байгаатай холбоотой юм.

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, 2020 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН ЭЦЭСТ

Насны бүлгээр

Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн, ажилд зуучлагдан орсон иргэд, 2020 онд

III.Хөдөлмөр

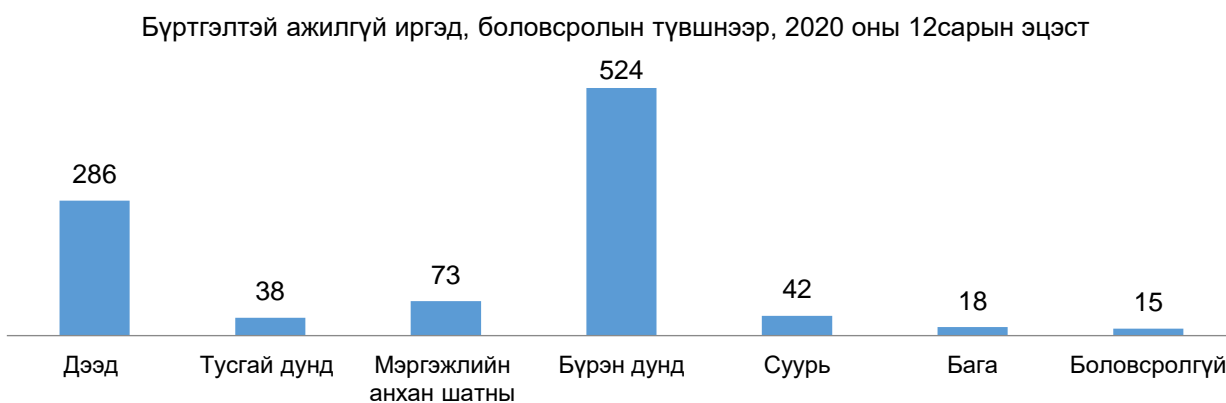
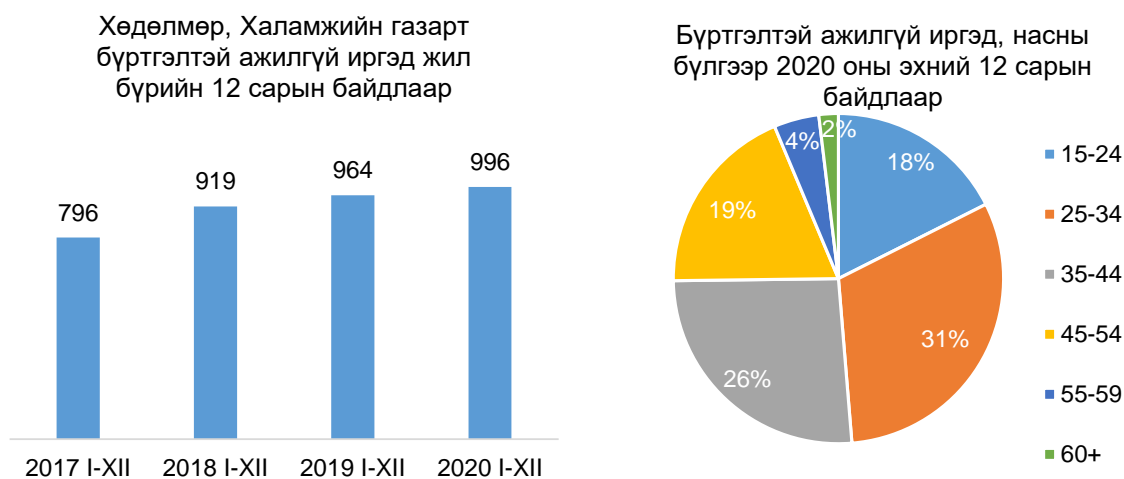
БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭН

Халамжийн үйлчилгээний газарт ажил хайж бүртгүүлсэн иргэд 2020 оны 12 дугаар сарын эцэст 996 байгаагийн 664 (66.7 %) ажил хөдөлмөр эрхлээгүй бүртгэлтэй иргэн, 332 (33.3%) одоо ажил хөдөлмөр эрхлэж байгаа ч бүртгэлтэй иргэн байна. Нийт бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 32 (3.3%) хүнээр, өмнөх сараас 87 (9.6%) хүнээр өсөж, бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 481 (48.3%) эмэгтэйчүүд байна. Аймгийн хэмжээнд ажилгүй иргэдийн 23 (2.3%) хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байгаа ба 10 (43.5%) эмэгтэйчүүд байна.

2020 оны 12 дугаар сард ажилгүй 280 иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 117 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 193 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна. Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийн хувьд ажил хайж буй шалтгаанаар нь задлан харахад хамгийн өндөр хувийг цалин орлого хүрэлцэхгүй иргэд 22.9 хувь нь, хамгийн бага хувийг цэргээс халагдсан иргэд буюу 1.1 хувь нь эзэлж байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 52.6 хувийг бүрэн дунд, 28.7 хувийг дипломын болон бакалаврын дээд, 7.4 хувийг техник мэргэжлийн, 4.2 хувийг суурь, 3.8 хувийг тусгай мэргэжлийн дунд, 1.8 хувийг бага, 1.5 хувийг ямар ч боловсролгүй иргэд эзэлж байна.

Мөн аймгийн хэмжээнд бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 48.7 хувийг 15-34 насны залуучууд, 45.0 хувийг 35-54 насныхан, 6.3 хувийг 55 дээш насныхан тус тус эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Ажил хайгч иргэн: Ажилгүй эсхүл ажилтай боловч ажлын нөхцөлөө сайжруулах, нэмэлт орлого олох зорилгоор ажил хайж байгаа иргэнийг ойлгоно.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд: Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар, хэлтэс, хөдөлмөрийн хувийн биржид бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийг хамруулна.

IV. Хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлт

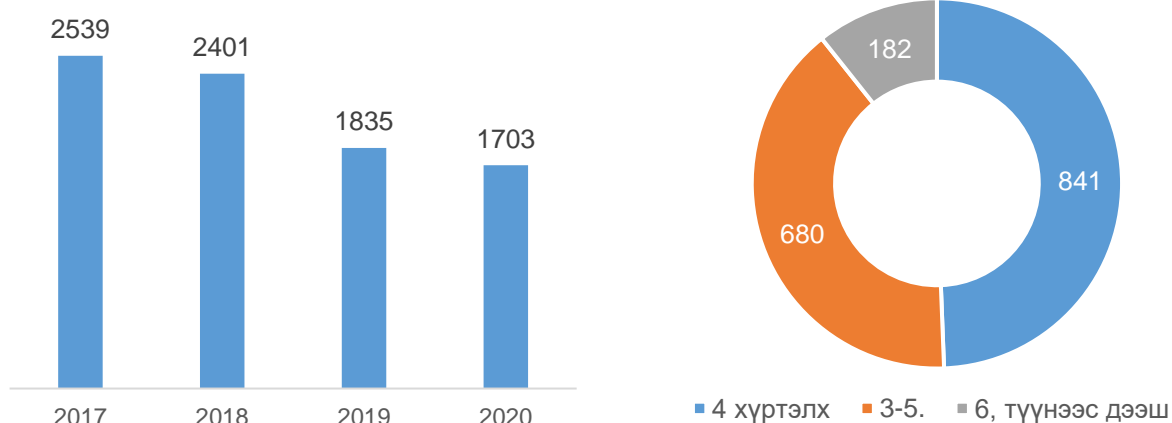
Аймгийн хэмжээнд 2020 онд 1103 өнчин хүүхэд байгаагийн 55 (5.0%) нь бүтэн өнчин хүүхэд, 1048 (95.0%) нь хагас өнчин хүүхэд байна. Нийт өнчин хүүхдийн 140 (12.7%) нь 0-4 насны, 277 (25.1%) нь 5-9 насны, 397 (36.0%) нь 10-14 насны, 103 (9.3%) нь 15 насны, 85 (7.7 %) нь 16 насны, 101 (9.2%) нь 17 насны хүүхэд байна.

Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо 2020 онд өмнөх оноос 1 (1.9%), хагас өнчин хүүхдийн тоо 79 (8.2%) өсжээ.

БҮТЭН, ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, жил бүрийн эцсийн байдлаар

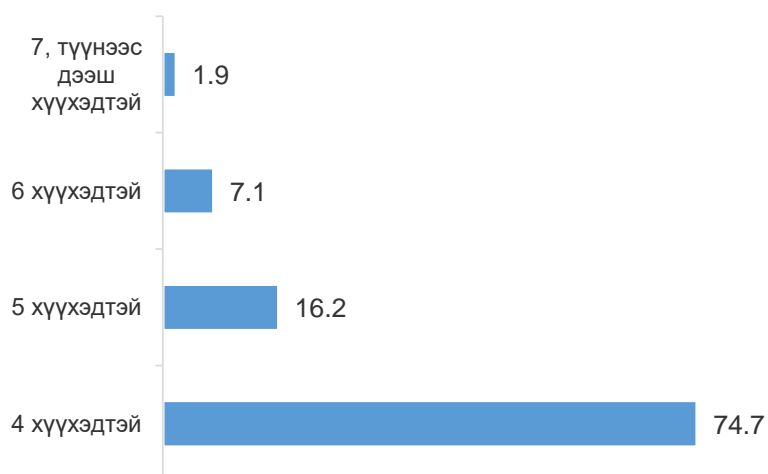
Сум	Бүтэн өнчин хүүхэд				Хагас өнчин хүүхэд			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Бүгд	51	54	54	55	969	995	969	1048
Есөнбулаг	19	20	25	23	469	406	469	449
Алтай	1	4	5	4	30	51	30	47
Баян-Уул	5	4	3	2	39	60	39	54
Бигэр	1	1	1		25	28	25	28
Бугат	4	1			25	14	25	21
Дарви		1	1	1	16	22	16	32
Дэлгэр	2				34	33	34	38
Жаргалан				1	15	11	15	7
Тайшир	2	1	1	1	18	12	18	11
Тонхил		1	3	3	27	26	27	31
Төгрөг	1	1	1	1	25	48	25	38
Халиун	1	5	5	5	60	52	60	68
Хөхморьт	3	1		3	37	39	37	35
Цогт	1	4	3	2	38	61	38	42
Цээл	2	4	3	4	27	28	27	53
Чандмань	1	1			33	33	33	26
Шарга	3	2	1	1	21	20	21	27
Эрдэнэ	5	3	2	4	30	51	30	41

ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХ, өрхийн гишүүдийн тоогоор, жил бүрийн эцсийн байдлаар

Өрх толгойлсон эх 2020 онд 1703 болж өмнөх оноос 132 (7.2%)-оор, өрх толгойлсон эцэг 306 болж өмнөх оноос 9 (2.9%)-өөр тус тус буурчээ. өрх толгойлсон эхчүүдийн 841 (49.4%) нь 3 хүртэлх, 680 (39.9%) нь 3-5 хүртэлх, 182 (10.7%) нь 6, түүнээс дээш гишүүнтэй өрхийг толгойлж байна.

18 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ 4, ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ХҮҮХЭДТЭЙ ӨРХИЙН ТОО, хүүхдийн тоогоор, 2020 оны эцсийн байдлаар

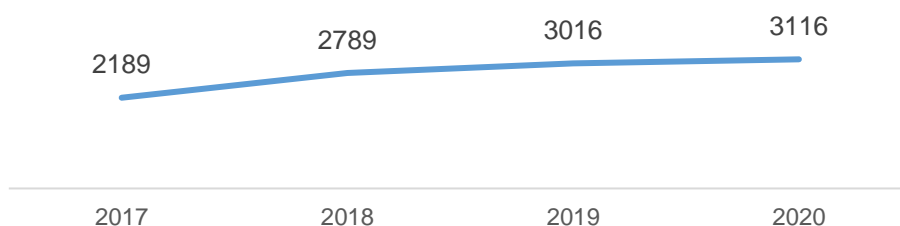
18 хүртэлх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо 1049 байгаагийн 784 (74.7%) нь 4 хүртэлх, 170 (16.2%) нь 5 хүртэлх, 75 (7.1%) нь 6 хүртэлх, 20 (1.9%) нь 7, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх байна.

Ганц биеэрээ өрх үүсгэн амьдарч буй ахмад настан	2017	2018	2019	2020
БҮГД	1273	1261	1399	1463
60, түүнээс дээш настай эрэгтэй	248	254	255	277
55, түүнээс дээш настай эмэгтэй	1025	1007	1144	1186

Ганц биеэрээ амьдарч буй ахмад настай хүний тоо 2020 оны эцэст 1463 болж, өмнөх оноос 64 (4.6%)-өөр өссөн байна. Ганц биеэрээ амьдарч буй өндөр настай нийт хүний 277 (18.9%) нь 60, түүнээс дээш настай эрэгтэйчүүд, 1186 (81.1%) нь 55, түүнээс дээш настай эмэгтэйчүүд байна.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн 2020 оны эцэст 3116 болж, өмнөх оны мөн үеэс 100 (3.3%)-аар өссөн байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний 19.9 хувь нь хөдөлгөөний согогтой, 7.7 хувь нь сонсгол, 2.7 хувь нь хэл ярианы согогтой, 6.8 хувь нь хавсарсан согогтой, 11.7 хувь нь харах эрхтний өөрчлөлттэй, 35.4 хувь нь бусад, 15.6 хувь нь сэтгэцийн бэрхшээлтэй хүн байна.

ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО, жил бүрийн эцэст

ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО, сумаар 2020 он

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг сумаар нь харахад 1027 (32.9%) нь Есөнбулаг сумд дийлэнх хувийг эзэлж байгаа бол Алтай сумд 53 (1.7%) нь хамгийн бага хувийг эзэлж байна. Есөнбулаг сумын хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоог төрлөөр нь авч үзвэл харааны 100 (9.7%), хэл яриа 20 (1.9%), сонсгол 98 (9.5%), хөдөлгөөн 189 (18.4%), сэтгэц 125 (12.3%), хавсарсан 66 (6.4%), бусад 429 (41.8%) нь бэрхшээлтэй хүн байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

“Бүтэн өнчин хүүхэд” гэж эцэг, эх нь тогтоогдоогүй, эсвэл эцэг, эх нь хоёул нас барсан, сураггүй алга болсон, эрх зүйн чадамжгүй, эцэг, эх байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, түүнчлэн эцэг тодорхойгүйн улмаас эхтэйгээ амьдарч байгаад эх нь нас барсан, гэр бүл салсны улмаас асрамждаа авсан эх /эцэг/ нь нас барсан 18 хүртэлх насны хүүхдийг хамруулна /Монгол Улсын Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.7/.

“Хагас өнчин хүүхэд” гэж эцэг эсвэл эх нь тогтоогдоогүй, эцэг эхийн аль нэг нь нас барсан, сураггүй алга болсон, эрх зүйн чадамжгүй, эцэг эсвэл эх байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, гэр бүл салсны улмаас эцэг эсвэл эхийн асрамжид орсон 18 хүртэлх насны хүүхдийг хамруулна.

“Өрх толгойлсон эх /эцэг/” гэж нөхөр, эхнэрийн аль нэг нь нас барсан, эсвэл сураггүй алга болсон нь шүүхээр тогтоогдсон, гэрлэлтээ цуцлуулсан, эх /эцэг/ байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, гэрлэж байгаагүй боловч төрүүлсэн болон үрчлэн авсан хүүхэдтэй ганц бие эх /эцэг/-ийг хамааруулна /Монгол Улсын Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.8/. Өрх тэргүүлдэг гэсэн нөхцөл хангагдсан бүх хүнийг насны хязгаар харгалзахгүйгээр өрх толгойлсон эх /эцэг/ -д хамруулна.

Арван найм хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/

18 хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/-ийн тоог гаргахдаа дараах хүмүүсийг хамруулна. Үүнд:

- Нөхөр, эхнэрийн аль нэг нь нас барсан,
- Нөхөр, эхнэрийн аль нэг нь сураггүй алга болсон нь шүүхээр тогтоогдсон,
- Гэрлэлтээ цуцлуулсан,
- Эх /эцэг/ байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд
- Гэрлэж байгаагүй боловч төрүүлсэн болон үрчлэн авсан 18 хүртэлх насны хүүхэдтэй

Ганц биеэрээ өрх үүсгэн амьдарч буй ахмад настай хүн

Энэ үзүүлэлтээр өрх толгойлон ганц биеэрээ амьдарч буй ахмадын тоог гаргах бөгөөд үүнд өрх үүсгэн ганц биеэр амьдарч буй 55, түүнээс дээш насны эмэгтэй, 60, түүнээс дээш насны эрэгтэйг хамруулна /монгол улсын “ахмад настны тухай” хуулийн 3.1/.

Ганц биеэр өрх үүсгэн амьдарч буй гэдэгт төрөл садангийн хүмүүс байгаад тэдгээрээс тусдаа өрх үүсгэн ганц биеэр амьдарч байгаа болон төрөл садангийн хүн огт байхгүй гэх мэт шалтгаануудыг үл харгалзан ганц биеэрээ амьдарч буй ахмадыг хамруулна.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн

Бие махбод, оюун санаа, сэтгэл мэдрэл, мэдрэхүйн байнгын согог нь орчны бусад саадтай нийлсний улмаас бусдын адил нийгмийн амьдралд бүрэн дүүрэн, үр дүнтэй оролцох чадвар нь хязгаарлагдсан хүнийг “хөгжлийн бэрхшээлтэй” гэж ойлгоно /Монгол Улсын Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухайн хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1/.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн амд хөдөлмөр магадлах комисс, Хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын салбар комиссын хуралдаанаар орж хөдөлмөрийн чадвар алдалтын хувийг тогтоолгосон болон тус комиссоор ороогүй боловч тухайн хүн өөрийгөө хөгжлийн бэрхшээлтэй гэж тодорхойлсон хүн амыг хамруулна.

Хөгжлийн бэрхшээлийн төрлийг дараах байдлаар ойлгоно. Үүнд:

1. Төрөлхийн: Хөгжлийн бэрхшээлийн төрөлд удамшлын эмгэг, согог, жирэмсний болон төрөх үеийн хүндрэлээс шалтгаалан бие махбод, оюун санаа, сэтгэл мэдрэл, мэдрэхүйн согогтой болж бусдын адил нийгмийн харилцаанд оролцох чадвар нь хязгаарлагдсан хүнийг хамруулна.

2. Олдмол: Хөгжлийн бэрхшээлийн төрөлд ахуйн болон үйлдвэрлэлийн осол, гэмтэл, ердийн болон мэргэжлээс шалтгаалах өвчний улмаас бие махбод, оюун санаа, сэтгэл мэдрэхүйн согогтой болж, бусдын адил нийгмийн харилцаанд оролцох чадвар нь хязгаарлагдсан хүнийг хамруулна.

Хөгжлийн бэрхшээлийн илэрсэн хэлбэрийг дараах байдлаар ойлгоно. Үүнд:

1. Харааны: Харах эрхтний гэмтэл, согог, өвчин эмгэгийн улмаас хүний “харах” хэвийн үйл ажиллагааны чадвар алдагдсан буюу хязгаарлагдсан хүнийг хамруулна. Хэрэв нүдний шил зүүгээд хэвийн түвшинд хардаг бол харааны бэрхшээлд тооцохгүй.

2. Ярианы: Хэл, ярианы эрхтний гэмтэл, согог, өвчин, эмгэгийн улмаас хүний “ярих”, “харилцах” хэвийн үйл ажиллагааны чадвар алдагдсан буюу хязгаарлагдсан хүнийг хамруулна.

3. Сонсголын: Сонсголын болон хэл, ярианы эрхтний гэмтэл, согог, өвчин эмгэгийн улмаас хүний “сонсох” хэвийн үйл ажиллагааны чадвар алдагдсан буюу хязгаарлагдсан хүнийг хамруулна. Хэрэв сонсголын төхөөрөмж зүүгээд сонсох түвшин хэвийн түвшинд байдаг бол энд хамруулахгүй.

4. Хөдөлгөөний: Биеийн тодорхой хэсгийг хөдөлгөх чадваргүйн улмаас хүний амьдралын өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэх чадваргүй хүнийг хамруулна.

5. Сэтгэцийн: Сэтгэцийн эмгэг нь бодох сэтгэх, мэдрэх ухамсарлахуйн болон зан төлөвийн, оюун ухааны өөрчлөлтөөр илрэх бөгөөд үүнийхээ улмаас хүний нийгэмд биеэ авч явах байдал нь өөрчлөгдсөн, гадаад (төрөх үеийн хүндрэлүүдийн үлдцийн улмаас 0-3 насанд тэнэгрэх) болон дотоод (хромосомын өөрчлөлт, бодисын солилцоо дутмагшил гэх мэт) шалтгааны улмаас ойлгох, сэтгэх, мэдрэх үйл ажиллагаа нь хязгаарлагдсан хүнийг хамруулна.

6. Хавсарсан: Нэг хүнд нэгээс дээш төрлийн хөгжлийн бэрхшээлийн хэлбэр, согог тохиолдвол хавсарсан хөгжлийн бэрхшээлд хамруулна. Жишээлбэл, хөдөлгөөний болон харааны хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг харааны болон хөдөлгөөний бэрхшээлтэй хүн амд хамруулахгүйгээр хавсарсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн амд хамруулна.

7. Бусад: Ямар нэгэн эмгэг болон өвчний улмаас өдөр тутмын үйл ажиллагааг гүйцэтгэх чадвараа алдсан хүнийг үүнд хамруулна /Тухайлбал, дотор эрхтний эмгэгүүд, хавдар гэх мэт/.

V. Нийгмийн даатгал, халамж

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

Нийгмийн даатгалын шимтгэлээр 18 тэрбум 804.0 сая төгрөг, тэтгэвэр, тэтгэмж, ажилгүйдлийн санхүүжилтээр 25 тэрбум 677.9 сая төгрөг, бүгд 44 тэрбум 481.9 сая төгрөгийн эх үүсвэрийн орлого төвлөрүүлж, тэтгэврийн даатгалын сангаас 8.6 мянган хүнд 36 тэрбум 978.6 сая төгрөг, тэтгэмжийн даатгалын сангаас 1583 даатгуулагчид 1559.0 сая, үйлдвэрлэлийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчний даатгалын сангаас 25 даатгуулагчидад 99.4 сая, ажилгүйдлийн тэтгэмжид бүртгүүлсэн 211 иргэнд 341.5 сая төгрөгийн зардлыг тус тус бүрэн олгожээ.

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Нийгмийн халамжийн сангаас 2020 онд 31.8 мянган иргэнд 8 тэрбум 752.9 сая төгрөг олгожээ. Үүнээс нийгмийн халамжийн үйлчилгээний зардалд 6 тэрбум 491.0, жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж 19.6, алдарт эхийн одонгийн тусламжид 649.0, хүнс тэжээлд 815.9, алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт тусламжид 66.9, насны хишиг 399.5, цалинтай ээж 131.8 сая, өрх толгойлсон эцэг эхийн тэтгэмж 129.3 сая, ОНОТХҮйлчилгээ 49.9 сая төгрөгийг тус тус зарцуулжээ.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Нийгмийн даатгал нь иргэн болон төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулагч өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжинд байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм. Тэтгэврийн, тэтгэмжийн, эрүүл мэндийн, үйлдвэрийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний, ажилгүйдлийн даатгал гэсэн төрлөөс нийгмийн даатгал бүрдэнэ.

Нийгмийн даатгалын сан нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах болон нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчаар тооцно.

Тэтгэвэр нь даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөгжлийн бэрхшээлтэй болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд (хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл)-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Тэтгэмж нь хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа шаардлагатай хүнд хуульд заасан тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

ЭРҮҮЛ МЭНД, 2020 ОНЫ ЭЦСИЙН БАЙДЛААР

Нялхсын эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

5 хүртэлх насны хүүхдийн
эндэгдлийн түвшин
(1000 амьд төрөлтөд ногдох)

2019 I-XII	14.6	19.0
2020 I-XII	8.5	9.2

ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД		2019 I-XII	13 671	
		2020 I-XII	13 323	

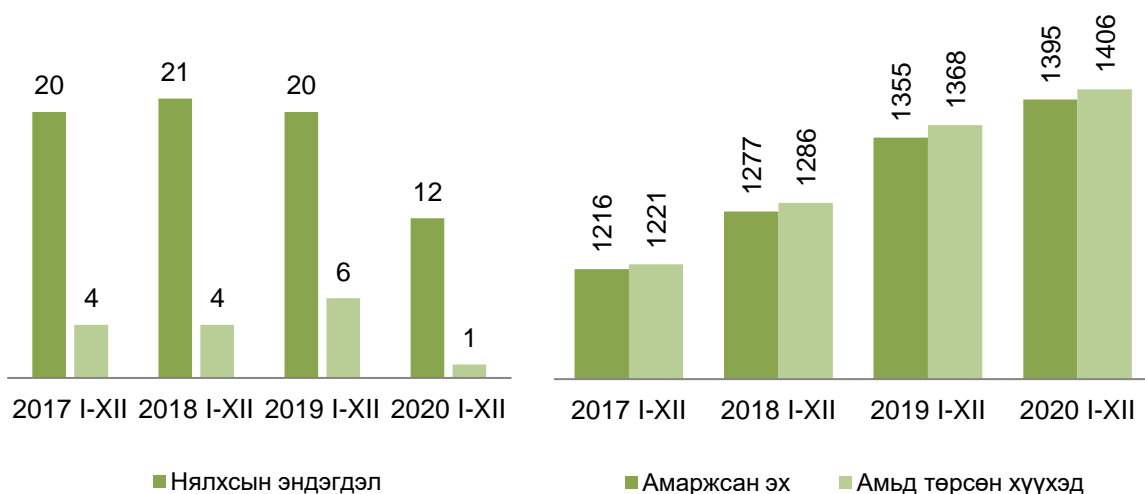
Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчид

		2019 I-XII	416
		2020 I-XII	305

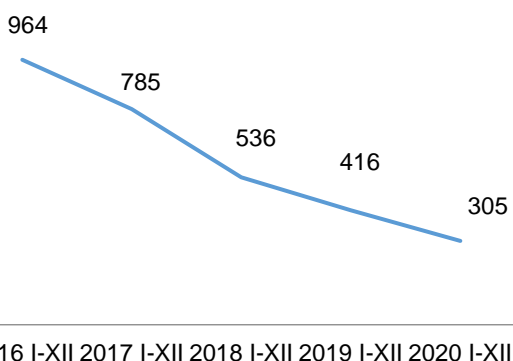
VI.Эрүүл мэнд

Аймгийн хэмжээнд 2020 оны жилийн эцсийн байдлаар 1395 эх амаржиж, 1406 хүүхэд төрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс амаржсан эх 40 (2.9%)-аар, амьд төрсөн хүүхэд 38 (2.8%)-аар тус тус өссөн байна. Нялхсын эндэгдэл 12 болж, өмнөх оны мөн үеэс 8 (40.0%)-аар, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 1 болж, өмнөх оны мөн үеэс 5 (83.3%)-аар тус тус буурсан байна.

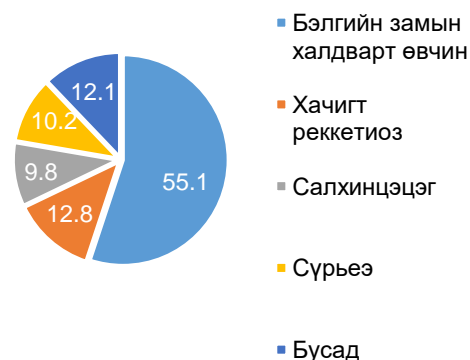

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид 305 болж, өмнөх оны мөн үеэс 111 (26.7%)-аар буурахад салхинцэцэг өвчнөөр өвчлөгчид 57 (65.5%)-аар, заг хүйтэн өвчнөөр өвчлөгчид 25 (42.4%)-аар, тэмбүү өвчнөөр өвчлөгчид 39 (24.7%) буурсан нь голлон нөлөөлсөн байна. Харин хачигт реккетиоз өвчнөөр өвчлөгчид 16 (69.6%) өссөн байна.

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид, жил бүрийн эхний 12 сарын байдлаар

Халдварт өвчний төрлөөр 2020 оны 12 сарын байдлаар

Ойлголт, тодорхойлолт:

Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гаргаж авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг тодорхойлохдоо тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулна.

Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох хүүхдийн эндэгдлийг тооцохдоо тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд хуваана.

Эндсэн эхийн тоонд жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөх болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

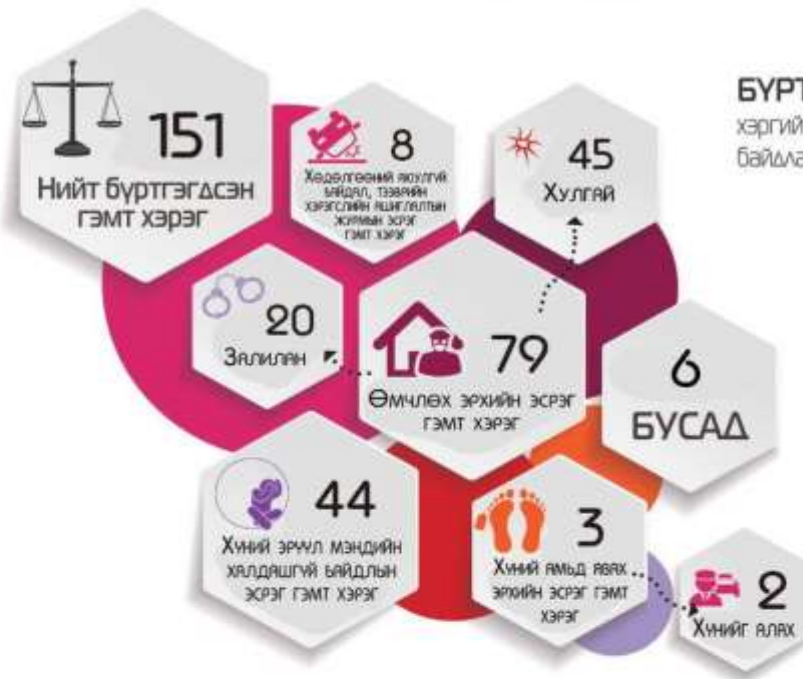
Халдварт өвчний өвчлөлийн 10000 хүнд ногдох түвшинг тооцохдоо тайлант хугацаанд амбулаторийн үзлэгээр шинээр бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний тохиолдлын тоог тухайн хугацааны хүн амын тоонд харьцуулна.

VII. Боловсрол

Ерөнхий боловсролын 28 сургууль, 30 цэцэрлэгт өсвөр үеийг сурган хүмүүжүүлж байна. Ерөнхий боловсролын сургуулиудад 11.9 мянган сурагч суралцаж, цэцэрлэгт 4.1 мянган хүүхэд хүмүүжиж байна. Энэ хичээлийн жилд нэгдүгээр ангид 1167 хүүхэд элсэн суралцаж байна.

ГЭМТ ХЭРЭГ

БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, хэргийн төрлөөр, 2020 оны эцсийн байдлаар

ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС ХОХИРСОН ИРГЭД, 2020 оны эцсийн байдлаар

НИЙТ ДҮН
165

ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ, 2020 оны эцсийн байдлаар

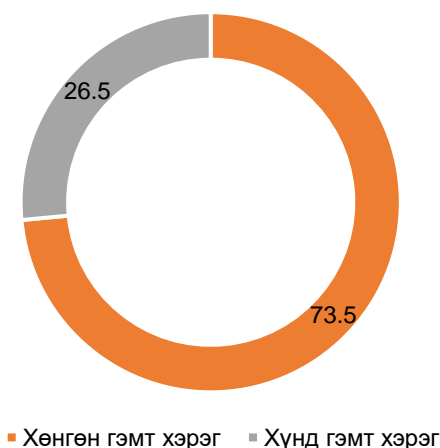

ЭХ ҮҮСВЭР:
Говь-Алтай аймгийн Цэгдэгийн газрын мэдээлэл

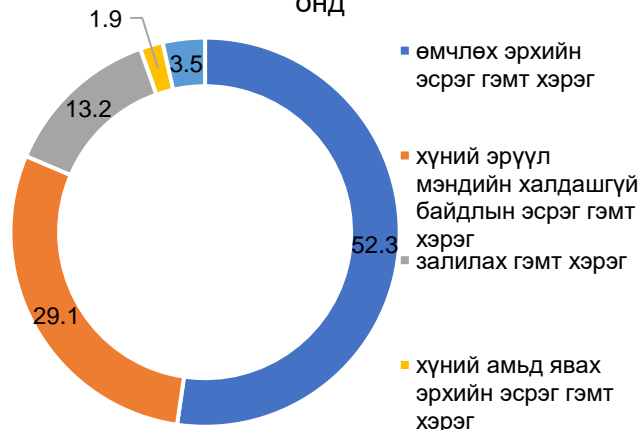
VIII. Гэмт хэрэг

2020 онд 165 байгууллага, иргэдийн 697.0 сая төгрөгийн өмч хөрөнгөнд хохирол учруулж 151 гэмт хэрэг гарчээ. Эдгээр хэргүүдээс хөнгөн гэмт хэрэг 111 (73.5%), хүнд гэмт хэрэг 40 (26.5%) байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг өмнөх оноос 84 (35.7%)-аар буурсан байна.

Гэмт хэргийн хэлбэр хувиар, 2020 он

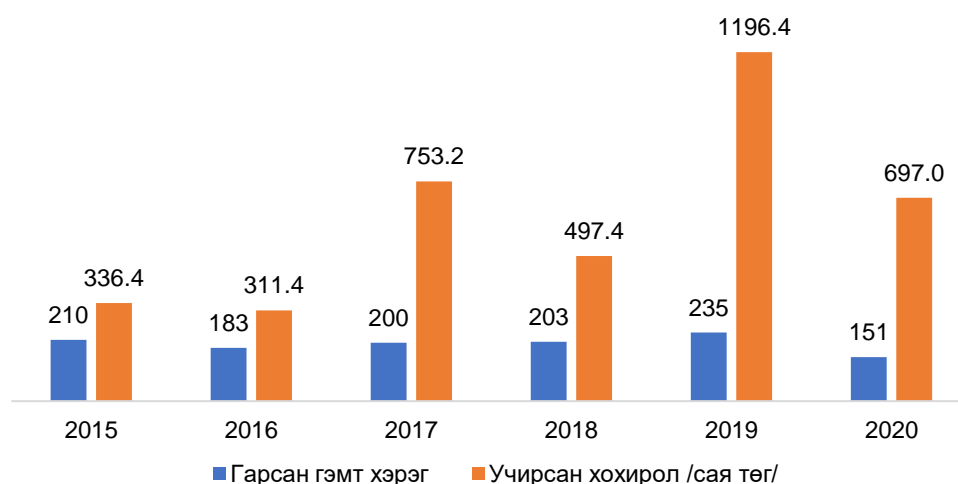

Гэмт хэргийн төрөл хувиар, 2020 онд

Гэмт хэргийг төрлөөр нь авч үзвэл өмчлөх эрхийн 79 (52.3%), хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 44 (29.1%), залилах гэмт хэрэг 20 (13.2%), хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 3 (1.9%), бусад хэрэг 5 (3.5%) байна. Нийт хэргийн 72 (47.6%) нь Есөнбулаг сумд гарсан хэрэг эзэлж байна.

Гэмт хэрэг, учирсан хохирол 2015-2020 он

Нийт зөрчил 18949 болж өмнөх оны мөн үеэс 3325 (21.3%), баривчлагдсан хүний тоо 266 болж өмнөх оны мөн үеэс 81 (43.8%)-аар тус тус өссөн байна. Харин хүлээн авч шалгасан гомдол, мэдээлэл 1388 болж өмнөх оны мөн үеэс 19 (1.4%), гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 479 болж өмнөх оны мөн үеэс 36 (7.0%)-аар буурсан байна.

Торгуулсан хүн, хуулийн этгээд 18391 байгаа ба өмнөх оны мөн үеэс 3382 (22.5%)-аар өссөн бол тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ хасуулсан хүний тоо 276 байгаа ба өмнөх оны мөн үеэс 102 (26.9%)-аар буурсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000-аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

IX. Мөнгө, зээл

Зээлийн өрийн үлдэгдэл 2020 оны 12 сард 124.5 тэрбум төгрөг байгаа ба 0.9 хувийг чанаргүй зээл эзэлж байна.

Харилцахын үлдэгдэл 2020 оны 12 сард 19.3 тэрбум төгрөг байгаа ба үүнээс иргэдийн харилцахын үлдэгдэл 16.4 тэрбум буюу 85.0 хувийг эзэлж байна.

Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл 2020 оны 12 сард 127.3 тэрбум төгрөгт хүрчээ.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ БАНКНЫ САЛБАРЫН МЭДЭЭ, 2020 ОН

(Сая төгрөг, тоогоор)

Үзүүлэлт		Үлдэгдэл
Зээл	Нийт зээлийн үлдэгдэл	124,537.7
	Үүнээс: Анхаарал хандуулах зээлийн үлдэгдэл	1,728.2
	Чанаргүй зээлийн үлдэгдэл	1,068.5
Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө	Нийт харилцахын үлдэгдэл	19,282.1
	Үүнээс: Иргэдийн харилцахын үлдэгдэл	16,386.9
	Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	127,260.0
	Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл	122,464.6
	Үүнээс: Хугацаагүй хадгаламжийн үлдэгдэл	38,685.1
	Хугацаатай хадгаламжийн үлдэгдэл	88,574.9
Тоон мэдээлэл	Нийт банкны салбар, нэгжийн тоо	45
	Нийт банкны салбар, нэгжийн ажилтнуудын тоо	192
	Нийт зээлдэгчийн тоо (дансны тоогоор)	23488
	Нийт харилцах данс эзэмшигчийн тоо (дансны тоогоор)	109164
	Нийт хадгаламжийн данс эзэмшигчийн тоо (дансны тоогоор)	54683
	Нийт АТМ-ны тоо	27
	Нийт төлбөрийн карт эзэмшигчийн тоо	55078

*Эх үүсвэр: Монгол банк

Ойлголт, тодорхойлолт:

Төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгийг иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөгийн харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэрээр тооцно.

Төгрөг болон валютын хадгаламжийг иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөг, валютын хадгаламжийн үлдэгдлийн нийлбэрээр тооцно.

Хэвийн зээл гэж төлөвлөгдсөн хугацаанд байгаа зээл, түүний хүүг ойлгоно.

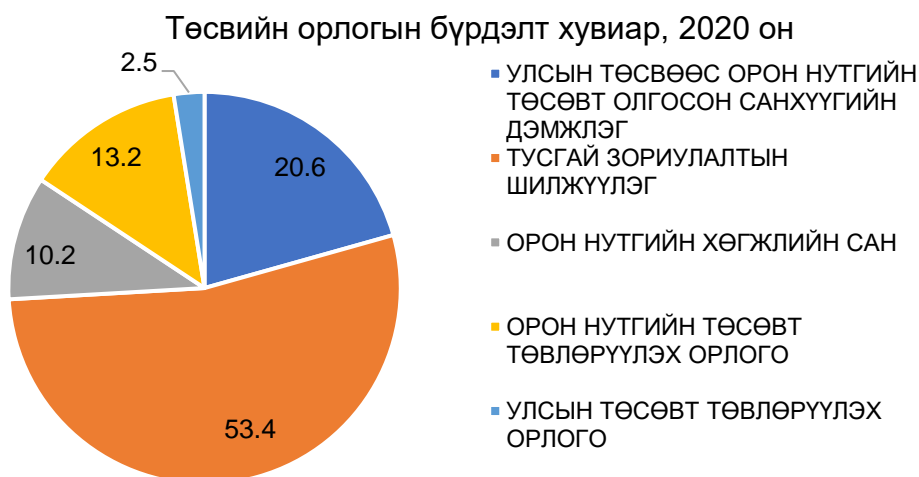
Хугацаа хэтэрсэн зээлийг зээл, хүүгийн хугацаа 90 хүртэл хоног хэтэрсэн зээлээр тодорхойлно.

Чанаргүй зээлийг хэвийн бус, эргэлзээтэй, муу зээл буюу зээл, хүүгийн хугацаа 91-ээс дээш хоног хэтэрсэн зээлээр тооцож гаргана.

Х. Төсөв

ТӨСВИЙН ОРЛОГО

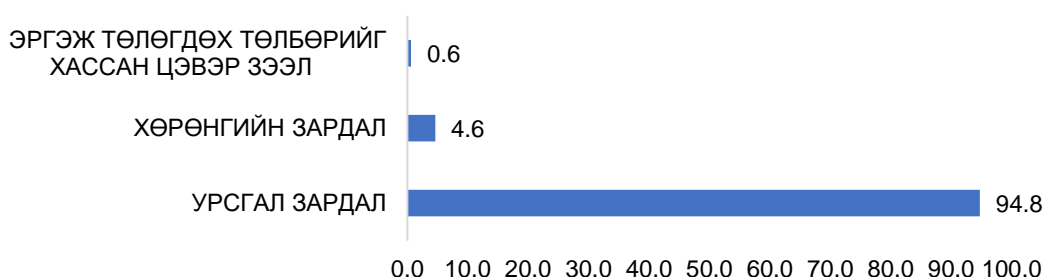
Орон нутгийн төсөвт нийт 72.2 тэрбум төгрөг төвлөрүүлж, төлөвлөгөөг 102.6 хувиар биелүүлсэн байна. Үүнээс улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгосон санхүүгийн дэмжлэг 14.9 тэрбум төгрөг, тусгай зориулалтын шилжүүлэг 38.6 тэрбум төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн сан 7.4 тэрбум төгрөг, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого 9.5 тэрбум төгрөгийн орлого оруулж төлөвлөгөөг 120.2 хувиар, хөрөнгийн 29.2 сая төгрөгийн орлого оруулж төлөвлөгөөг 2.4 дахин, татварын бус орлого 1 тэрбум төгрөгийн орлого оруулж төлөвлөгөөг 111.1 хувиар тус тус давуулан биелүүлсэн байна. Улсын төсөвт төвлөрүүлэх 1826.6 сая төгрөг, татварын орлого 8.4 тэрбум төгрөгийн орлогыг тус тус оруулсан байна.

ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Орон нутгийн төсвийн зарлага санхүүжилтийн 92.7 хувийг санхүүжүүлсэн байна. Үүнд бараа, ажил үйлчилгээний зардлын 94.4%, цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын төлөвлөгөөний 96.9%, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 94.4%, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын 92.0%, хангамж, бараа материалын зардлын 97.4%, хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгалын 96.4%, эд хогшил, урсгал засварын зардлын 95.9%, томилолт, зочны зардлын 67.5%, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжын 88.9%, бараа үйлчилгээний бусад зардлын 94.6%, хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаасны 100.0%, урсгал шилжүүлэгийн 96.7 хувийг тус тус санхүүжүүлсэн байна.

Зардлын төрөл хувиар 2020 онд

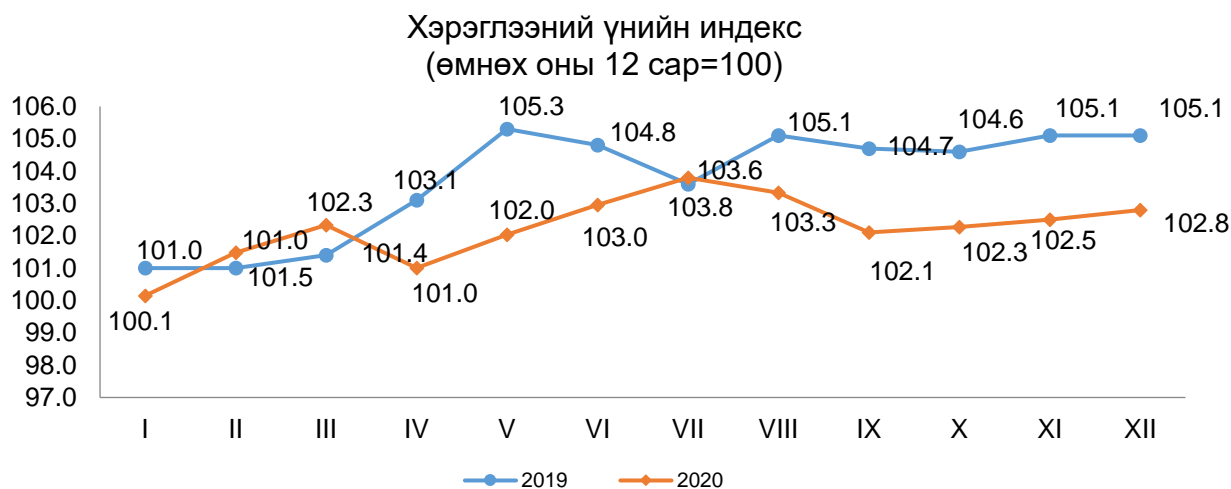
XI. Үнэ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс Говь-Алтай аймгийн хэмжээнд 2020 оны 12 сард өмнөх оны мөн үеэс 2.8 хувь, өмнөх сараас 0.4 хувиар өссөн байна.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН ИНДЕКС, бүлгээр,

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Жин	2020-12 2019-12	2020-12 2019-11
Ерөнхий индекс	100.0	102.8	100.4
Хүнсний бараа, ундаа, ус	29.3	108.9	99.7
Согтууруулах ундаа, тамхи	3.2	101.4	100.0
Хувцас, бөс бараа, гутал	16.1	104.9	101.7
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	12.3	100.6	100.0
Гэр ахуйн тавилга, бараа	4.7	104.0	100.4
Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	3.6	105.1	100.0
Тээвэр	12.2	94.6	100.2
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	4.4	100.1	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	2.8	101.0	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	4.7	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	2.6	100.4	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	4.1	100.4	100.0

Ерөнхий индекс 2020 оны 12 сард өмнөх сараас 0.4 хувиар өсөхөд хувцас, бөс бараа, гутал бүлгийн индекс 1.7 хувиар өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар өөрчлөгдөж буйг илэрхийлэх үзүүлэлт бөгөөд нэг өрхөөс бус нийт өрхөөр тооцогдсон үнийн дундаж өөрчлөлтийг харуулна.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашигладаг. Хэрэглээний сагс нь дундаж зарлагатай өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалт юм. Сагсанд сонгогдсон бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг.

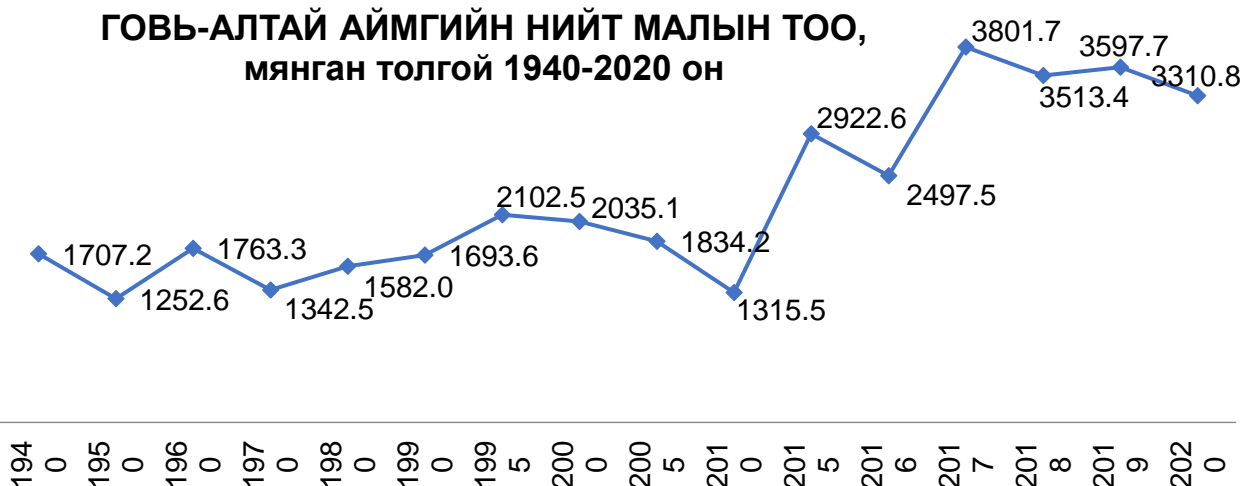
Хэрэглээний бараа үйлчилгээний жин гэж өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийн жин юм.

ХII.Хөдөө аж ахуй

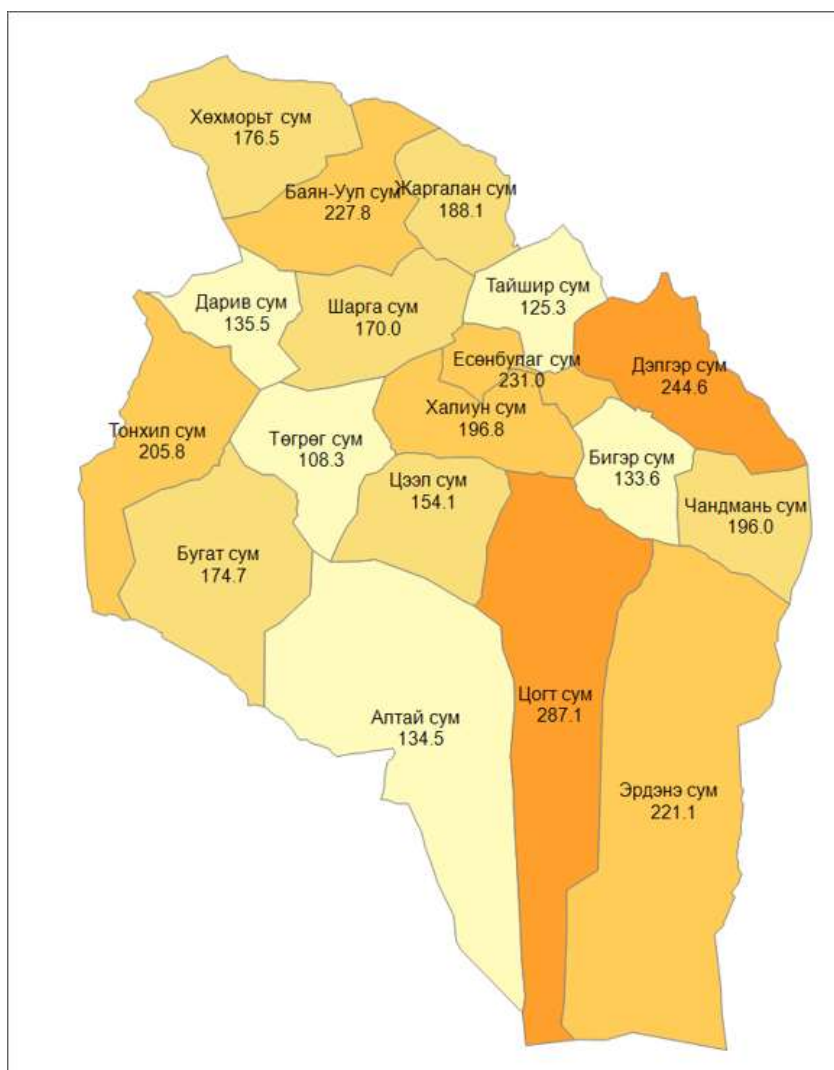
МАЛ АЖ АХУЙ

Говь-Алтай аймагт 2020 оны жилийн эцсийн мал тооллогоор 3310.8 мянган толгой мал тоологдсоны дотор адуу 122.1 мянга, үхэр 75.9 мянга, тэмээ 43.9 мянга, хонь 945.7 мянга, ямаа 2123.2 мянган мал тус тус тоологджээ.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН НИЙТ МАЛЫН ТОО, мянган толгой 1940-2020 он

МАЛЫН ТОО, сумаар, 2020 он, /мянган толгой/

Улсад нийт малын тоогоор 11 дүгээр байрт орсон бол тэмээгээр 4 дүгээр байрт, ямааны тоогоор 2 дугаар байрт тус тус орсон байна.

Малын нийт тоо өмнөх оноос 286.9 мянга (8.0%)-аар буурсан байна. үүнээс

хонь 121.0 мянга (11.3%),

ямаа 146.4 мянга (6.5%),

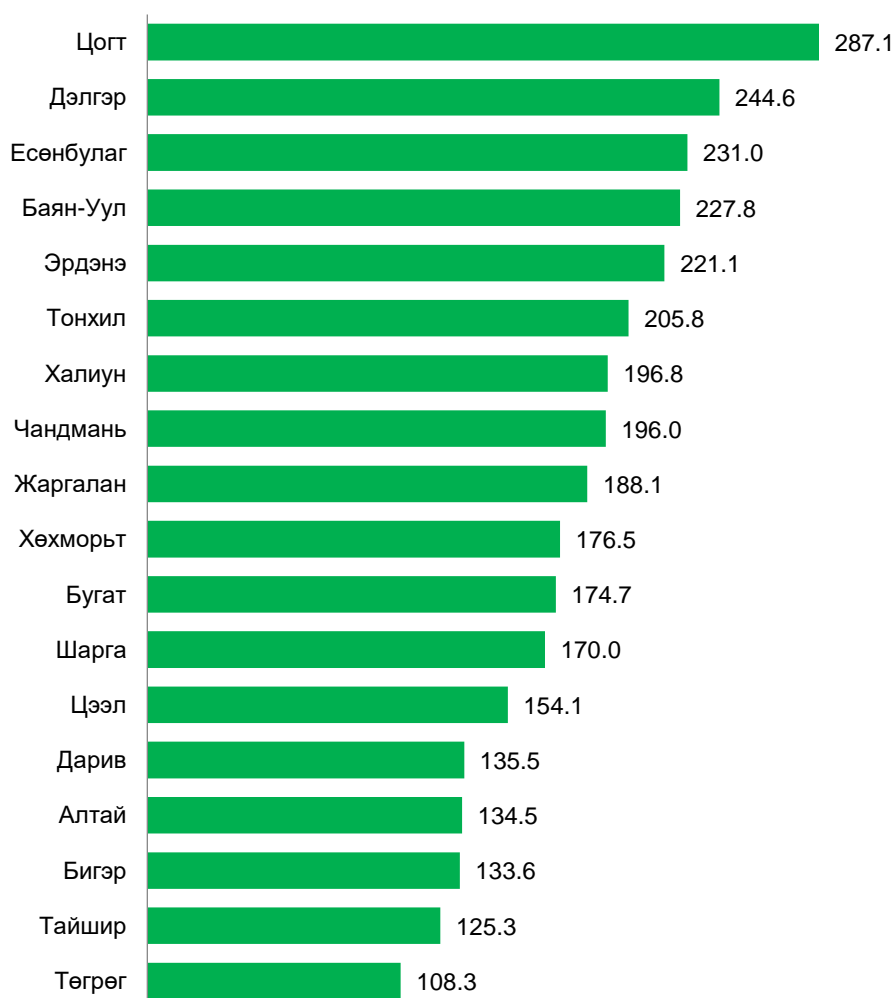
адуу 10.3 мянга (7.7%),

үхэр 8.6 мянга (10.2%)

тэмээ 0.5 мянга (1.1%)-аар тус тус буурчээ.

Сумдаар авч үзвэл Баян-Уул сумын малын тоо 35.1 мянган толгой буюу 18.2 хувиар, Дарив сумын малын тоо 15.6 мянган толгой буюу 13.0 хувиар, Хөхморьт сумын малын тоо 9.6 мянган толгой буюу 5.7 хувиар, Шарга сумын малын тоо 4.8 мянган толгой буюу 2.9 хувиар тус тус өссөн бол, бусад сумдын малын тоо 0.7-29.3 хувиар буурсан байна.

Малын тоо 2020 онд сумаар, мянган толгой

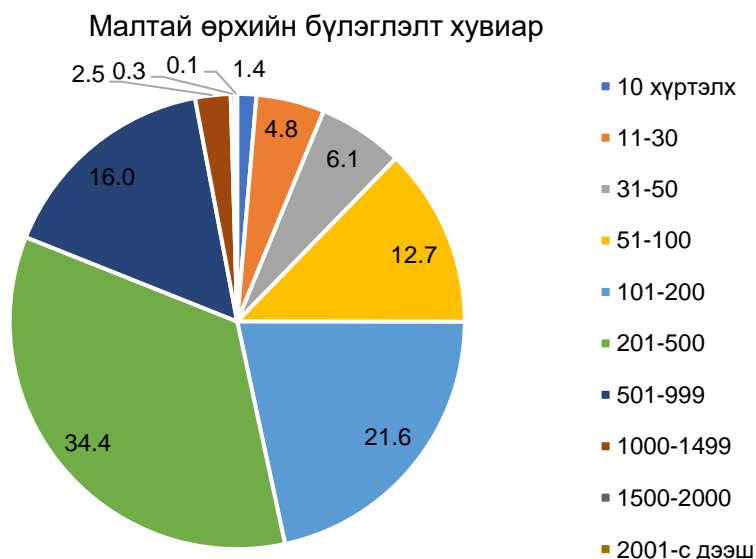

Малтай 10.9 мянган өрх байгаагийн 7.9 мянга нь 72.4 хувь нь малчин өрх байна. Мөн энэ онд 1000 түүнээс дээш малтай өрхийн тоо 555 болж 2019 оноос 229 өрхөөр (41.3%)-аар буурчээ.

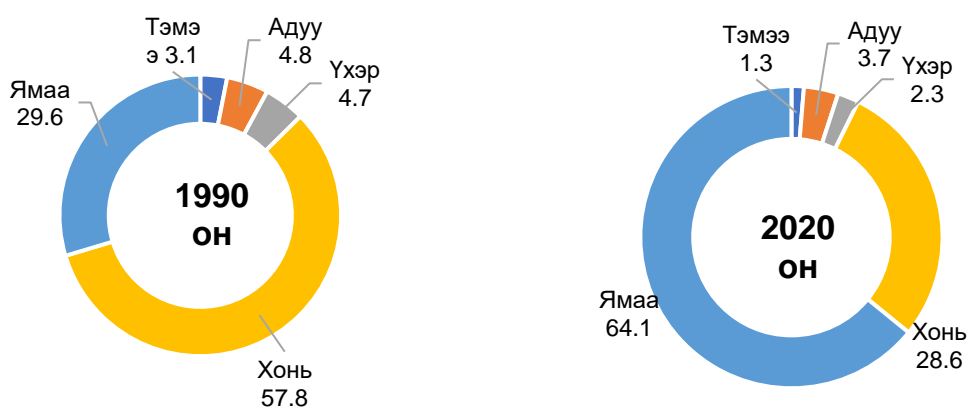

Малчин өрхийн бүлэглэлтээр хамгийн бага хувийг 2001-ээс дээш малтай өрх 16 (0.1%), 201-500 малтай өрх 3770 (34.4%)-ийг эзлэж байна.

Малтай өрхийн тоо өмнөх оноос 434 өрхөөр буюу 4.1 хувиар өссөн байна. 2019 онтой харьцуулхад малтай өрхийг малын тоо бүлэглэлтээр 10 хүртэлх малтай өрх 7.5 хувиар, 501-999 хүртэлх малтай өрх 6.4 хувиар, 1000-1499 малтай өрх 41.5 хувиар 1500-2000 малтай өрх 43.3 хувиар, 2001-ээс дээш малтай өрх 27.3 хувиар буурсан байна.

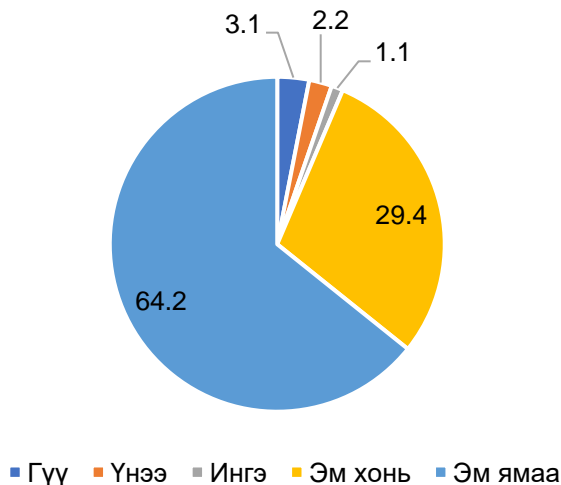
Мал сүргийн бүтэц, нийт сүрэгт эзлэх хувиар 1990 болон 2020 он

Мал сүргийн бүтэц 1990 оноос 2020 онд орсон өөрчлөлт тэмээ 1.8, адуу 1.1, үхэр 2.4, хонь 29.2 пунктээр тус тус буурсан бол, ямаа 34.5 пунктээр өссөн байна. Энэ өөрчлөлт нь малчдын амьжиргааны эх үүсвэр ноолуур гэдгийг нотлож байна.

Хээлтэгч мал: Хээлтэгч мал өмнөх оноос 9.5 хувиар буурч, оны эцсийн байдлаар төллөх насны хээлтэгч 1380.4 мянга болж, нийт малын 41.7 хувийг эзэлж байна. Төрөл дотор гүү 3.0, үнээ 2.3, ингэ 1.1, эм хонь 29.4, эм ямаа 64.2 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Нийт төллөх насны хээлтэгчийн 84.7 хувь нь төллөж, үүнээс гүүний 78.9 хувь, үнээний 79.3 хувь, ингэний 53.9 хувь, эм хонины 88.0 хувь, эм ямааны 84.1 хувь нь тус тус төллөсөн байна. Мөн тайлант онд 26.4 мянган хээлтэгч мал хээл хаяж, 202.7 мянган хээлтэгч мал сувайрсан байна.

Малын хорогдол: Жилийн эцсийн байдлаар аймгийн хэмжээнд 30.5 мянган толгой том мал зүй бусаар хорогдсон ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1.8 дахин буурсан байна.

Том малын зүй бусын хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл адуу 1190, үхэр 1002, тэмээ 184, хонь 8023, ямаа 20083 толгой байна. Нийт хорогдлын 26.3 хувийг хонь, 65.9 хувийг ямаа эзэлж байна.

Малчдын соёл ахуйн зарим үзүүлэлт: Аймгийн нийт малчид жилийн дөрвөн улирлын аясаар нүүдэллэж, бэлчээрийн мал аж ахуйгаа маллах явцад соёл ахуйгаа дээшлүүлсээр ирлээ. Тухайлбал: цахилгааны эх үүсгүүртэй өрх 6668, сансрын антентай өрх 5789, телевизортой өрх 6107, радиотой өрх 2849, оёдлын машинтай өрх 3527, угаалгын машинтай 1405 өрх, хөлдөөгчтэй 2165 өрх байна.

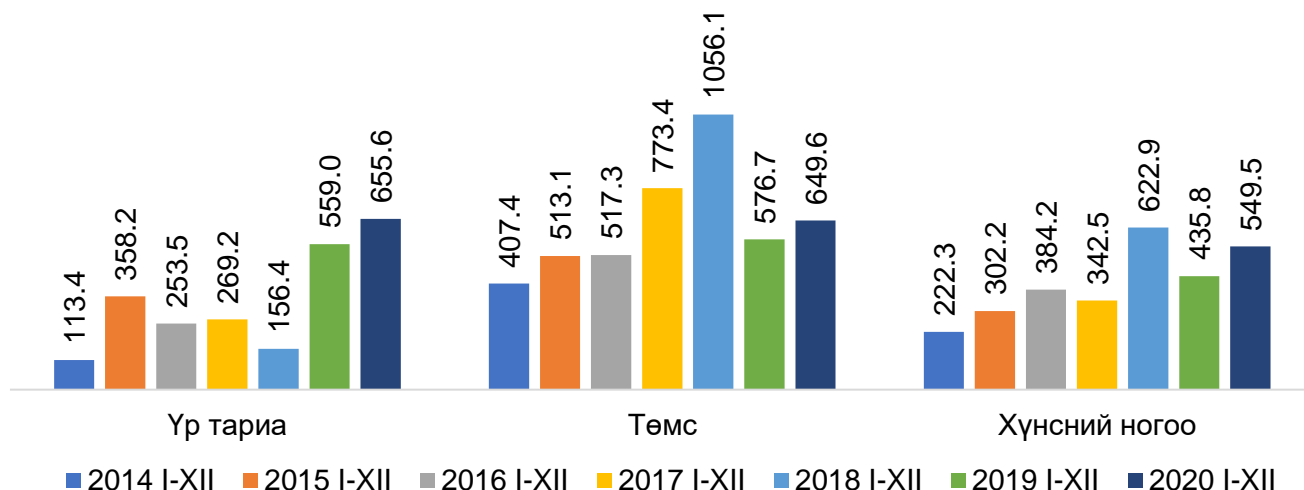
Шинээр гаргасан, засварласан худаг: Энэ онд инженерийн хийцтэй 3, энгийн уурхайн 9, нийт 12 худаг шинээр гаргаж, 27 худгийг засварлан ашиглажээ.

Малжуулалтын талаар: 2020 онд 233 өрхийн 747 ам бүлийг 7140 толгой үүнээс бод 361 толгой, бог 6779 толгой малаар малжуулсан.

ГАЗАР ТАРИАЛАН

2020 оны байдлаар үр тариа 655.6 тн, төмс 649.6 тн, хүнсний ногоо 549.5 тн, тэжээлийн ургамал 2100.7 тонныг тус тус хурааж аваад байна. Мөн иргэд 8621.1 тн хадлан, 691.8 тн гар тэжээл, 3073.3 тн хужир шүү тус тус бэлтгэсэн байна.

Хураасан ургац, жил бүрийн 12 сарын байдлаар

Ойлголт, тодорхойлолт:

Төл бойжилтын хувь: Бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлнэ.

Том малын зүй бус хорогдол: Өвчнөөр (халдвартай, халдваргүй) болон гэнэтийн аюулаар (цас, зуд, үер, ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг) хорогдсон, бусад шалтгааны (малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбогдон гарсан) улмаас хорогдсон малыг хамруулна.

Нийт хураасан ургац: Тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг таримал ургамлын хэмжээгээр тодорхойлно.

Га-гийн ургац: Талбайн нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ юм. Га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо нэг төрлийн ургамал тариалсан талбайгаас хураан авсан бүх ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулна.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, 2020* ОНЫ ЭЦСИНГЭЙН БАЙДЛААР

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

XIII. Аж үйлдвэр

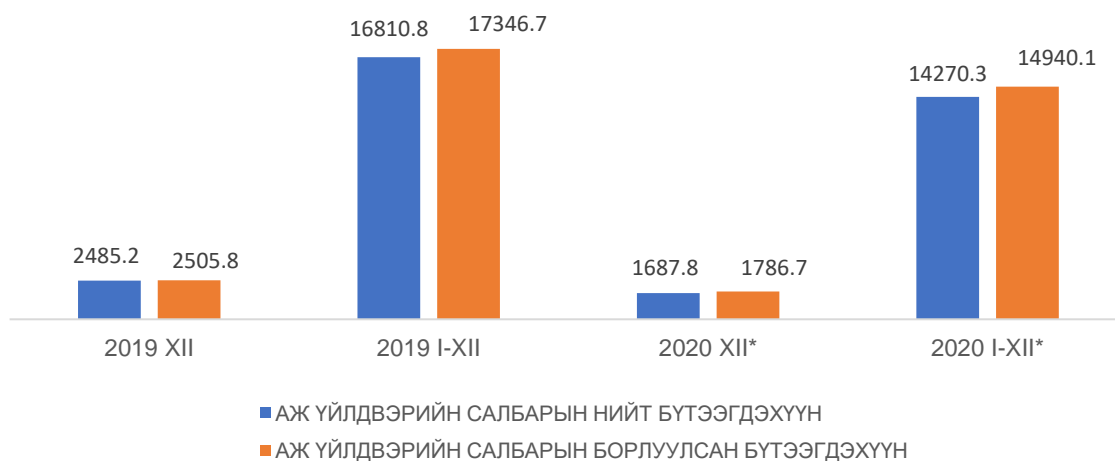
Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2020 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 14 тэрбум 270.3 сая төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 15.1 хувиар буурчээ. Үүнээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 1 тэрбум 287.0 сая төгрөг буюу нийт үйлдвэрлэлийн 9 хувь, боловсруулах аж үйлдвэрийн үйлдвэрлэл 1 тэрбум 65.8 сая төгрөг буюу 7.5 хувь, цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж 11 тэрбум 917.5 сая төгрөг буюу 83.5 хувийг тус тус эзэлж байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл салбараар, 12 сар, хувиар

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2020 оны 12 дугаар сард 1 тэрбум 687.8 сая төгрөгт хүрч өмнөх сараас 81.7 сая төгрөгөөр өсжээ. Үүнд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 23.8 (13.0%) сая төгрөгөөр буурч, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 86.6 (93.7%) сая төгрөгөөр, цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамж үйлдвэрлэл 18.9 (1.4%) сая төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 12 сар, сая төгрөг

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2020 оны урьдчилсан гүйцэтгэлээр 14 тэрбум 940.1 сая төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 13.9 хувиар буурчээ. Үүнээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын борлуулалт 1 тэрбум 471.7 (9.9%), боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын борлуулалт 1 тэрбум 253.1 (8.4%) сая төгрөг,

цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн салбарын борлуулалт 12 тэрбум 215.3 (81.7%) сая төгрөг байна.

Салбар	2019		2020*		Дүнд эзлэх хувь
	XII	I-XII	XII	I-XII*	
	мянган төгрөг				
Нийт дүн	2505806.5	17346721.1	1786703.0	14940091.6	100.0
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	169347.0	1255412.5	167500.0	1471669.8	9.9
Боловсруулах аж үйлдвэр	1289578.1	2331292.3	203597.4	1253111.6	8.4
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	1046881.4	13760016.3	1415605.6	12215310.2	81.7

Ойлголт, тодорхойлолт:

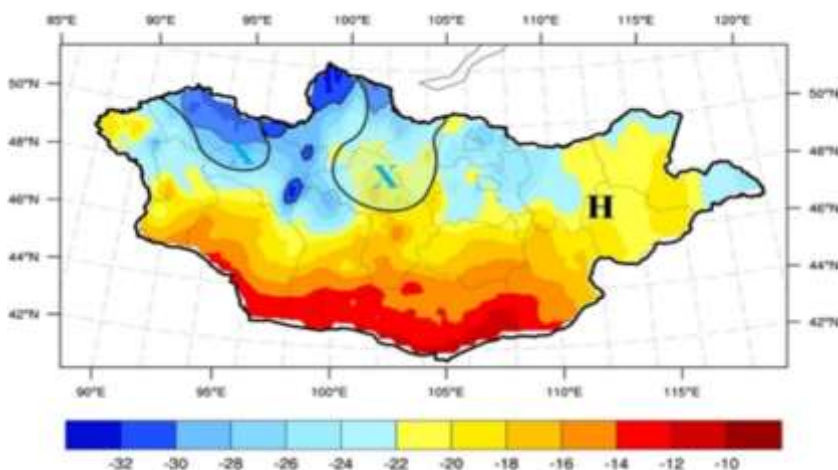
Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: НҮБ-аас гишүүн орнууддаа мөрдөхийг зөвлөмж болгосон эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

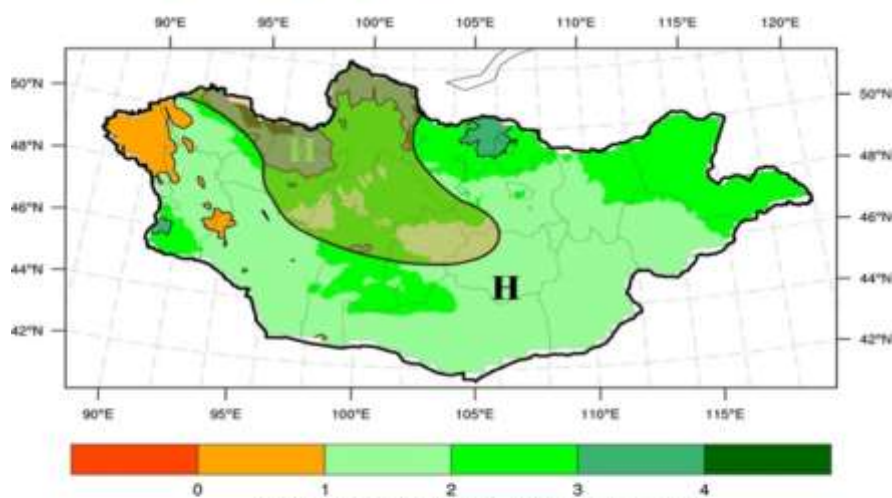
2021 ОНЫ I САРААС 2021 ОНЫ III САРЫН ЦАГ АГААРЫН МЭДЭЭ

Нэгдүгээр сард. Сарын дундаж агаарын температур ожд–аар говь-алтайн өмнөд хэсгээр 10-16°С, бусад нутгаар 18-26°С хүйтэн байдаг. 1 дүгээр сарын агаарын дундаж температур говь-алтайн нутгаар дунджийн орчим байх төлөвтэй байна (**зураг 1**). сарын нийлбэр хур тунадас ожд–аар говь-алтайн нутгаар 1-2 мм цас ордог. 1 дүгээр сарын нийлбэр хур тунадас говь-алтайн нутгаар дунджийн орчим цас орох төлөвтэй байна (**зураг 2**).

Зураг 1. 2021 оны 1 дүгээр сарын агаарын температурын урьдчилсан төлөв(°С)

[Х – агаарын температур ОЖД – аас хүйтэн, Н – агаарын температур ОЖД – ийн орчим]

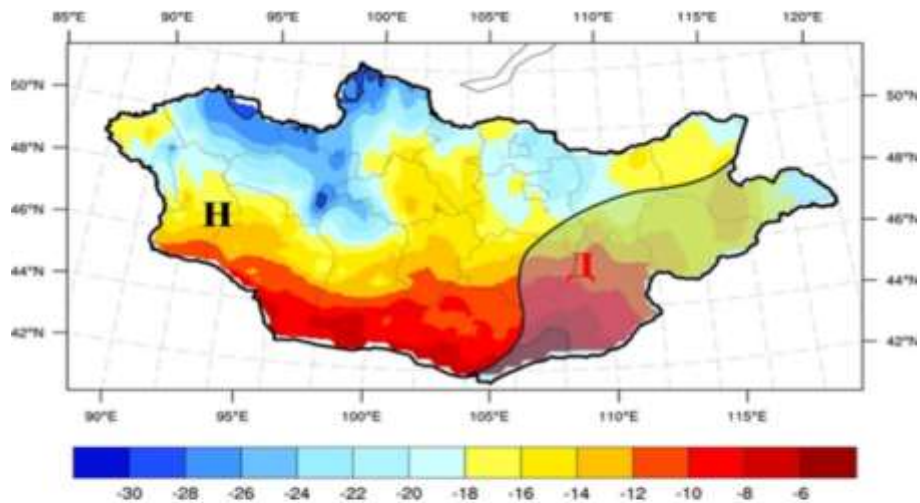

Зураг 2. 1 дүгээр сарын хур тунадасны урьдчилсан төлөв(мм)

[И – хур тунадас ОЖД – аас их, Б – хур тунадас ОЖД – аас бага]

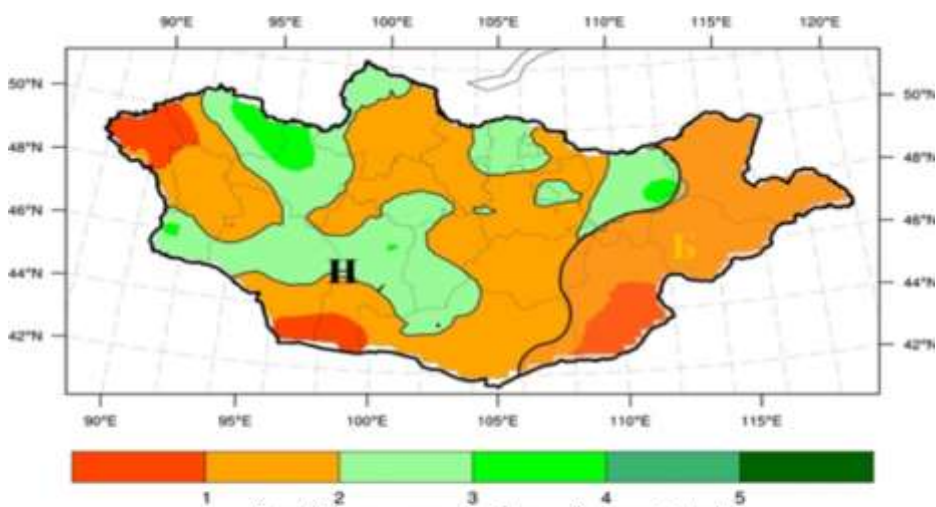
Н – агаарын температур, хур тунадас ОЖД – ийн орчим]

Хоёрдугаар сард. Сарын дундаж агаарын температур ожд–аар говь-алтайн өмнөд хэсгээр 6-12°С, бусад нутгаар 14-22°С хүйтэн байдаг. 2 дугаар сарын агаарын дундаж температур говь-алтайн нутгаар дунджийн орчим байна (**зураг 3**). Сарын нийлбэр хур тунадас ожд–аар говь-алтайн зарим нутгаар 2-4 мм, бусад нутгаар 0-2 мм цас ордог. 2 дугаар сарын нийлбэр хур тунадас говь-алтайн нутгаар дунджийн орчим цас орох төлөвтэй (**зураг 4**).

Зураг 3. 2 дугаар сарын агаарын температурын урьдчилсан төлөө(°C)

[Д - агаарын температур ОЖД - аас дулаан, Н - агаарын температур ОЖД - ийн орчим]

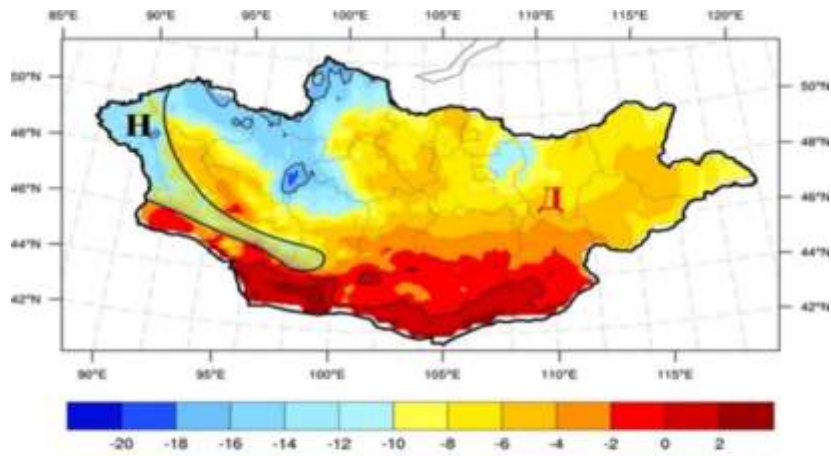

Зураг 4. 2 дугаар сарын хур тунадасны урьдчилсан төлөө(мм)

[И - хур тунадас ОЖД - аас ахиу, Б - хур тунадас ОЖД - аас бага

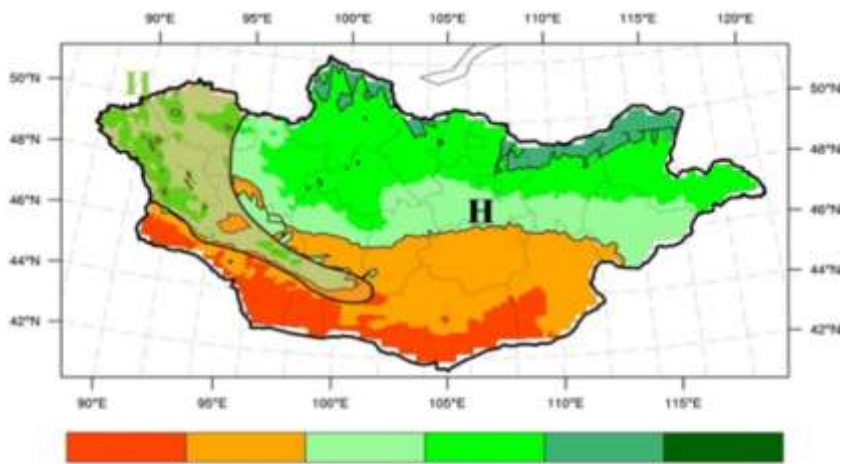
Н - агаарын температур, хур тунадас ОЖД - ийн орчим]

Гуравдугаар сард. Сарын дундаж агаарын температур ожд-аар говь-алтайн өмнөд хэсгээр 4°с хүйтнээс 2°с дулаан, бусад нутгаар 4-12°с хүйтэн байдаг. 3 дугаар сарын агаарын дундаж температур. Говь-Алтайн зарим сумдын нутгаар ожд-ийн орчим, бусад нутгаар дунджаас дулаан байх төлөвтэй байна (**зураг 5**). Сарын нийлбэр хур тунадас ожд-аар говь-алтайн нутгаар 0-4 мм хур тунадас ордог. 3 дугаар сарын нийлбэр хур тунадас говь-алтайн зарим сумдын нутгаар ожд - аас ахиу, бусад нутгаар дунджийн орчим хур тунадас орох төлөвтэй байна (**зураг 6**).

Зураг 5. 3 дугаар сарын агаарын температурын урьдчилсан төлөв(°C)

[Д - агаарын температур ОЖД - аас дулаан, Н - агаарын температур ОЖД - ийн орчим]

Зураг 6. 3 дугаар сарын хур тунадасны урьдчилсан төлөв(мм)

[И - хур тунадас ОЖД - аас их, Б - хур тунадас ОЖД - аас бага]

Н - агаарын температур, хур тунадас ОЖД - ийн орчим]

ЭХ ҮҮСВЭР: УЦУОШТ МҮХЭЛТЭС УТАС: 70483093

XIV. Хавсралт

Сум	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	аймгийн хүн ам population of aimag							
Бүгд	56208	56698	56018	56694	57441	58280	57479	58343
Есөнбулаг	19053	18678	17802	18108	18470	18931	18444	18739
Алтай	2122	2022	2102	2082	2063	2056	2056	2091
Баян-уул	2860	3062	2984	3000	3002	3026	3006	3044
Бигэр	2168	2148	2113	2139	2211	2243	2243	2253
Бугат	2008	2195	2186	2191	2168	2210	2156	2178
Дарви	1768	1814	1819	1852	1844	1860	1772	1788
Дэлгэр	2979	3022	3023	3060	3127	3146	3139	3163
Жаргалан	1652	1736	1752	1785	1802	1826	1805	1837
Тайшир	1361	1426	1470	1550	1606	1599	1619	1649
Тонхил	2025	2204	2142	2152	2197	2222	2232	2265
Төгрөг	1890	1972	2014	2054	2054	2034	2050	2095
Халиун	2398	2311	2367	2388	2407	2458	2420	2445
Хөхморьт	2236	2320	2332	2379	2373	2367	2353	2356
Цогт	3442	3387	3513	3549	3579	3585	3503	3544
Цээл	2008	2102	2101	2109	2164	2207	2226	2271
Чандмана	2130	2139	2176	2180	2218	2247	2216	2290
Шарга	1947	1980	1971	1937	1937	1936	1957	1993
Эрдэнэ	2161	2180	2151	2179	2219	2327	2282	2342

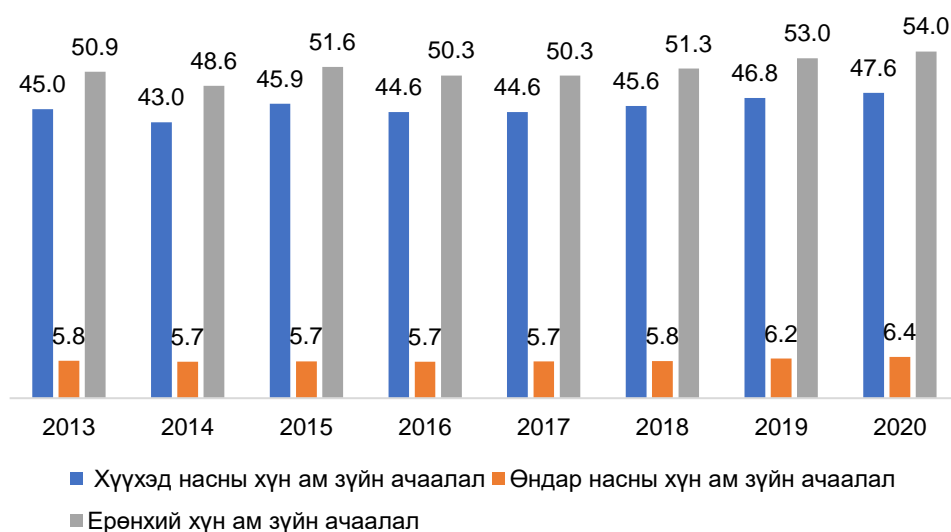
Сум	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Хүн амын нягтшил/1км ² -д ногдох хүнээр/							
Бүгд	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Есөнбулаг	8.8	8.6	8.2	8.4	8.5	8.8	8.5	8.7
Алтай	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Баян-уул	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Бигэр	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
Бугат	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Дарви	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Дэлгэр	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Жаргалан	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Тайшир	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Тонхил	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Төгрөг	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Халиун	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Хөхморьт	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Цогт	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Цээл	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Чандмана	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Шарга	0.3	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4
Эрдэнэ	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

Говь-алтай аймагт оршин суугаа иргэдийн тоо, сумаар, байршлаар, 2020 он

сум	бүх хүн ам			үүнээс											
	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	аймгийн төвд			тосгонд			сумын төвд			хөдөөд		
				бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй	бүгд	эрэгтэй	эмэгтэй
Бүгд	58343	29134	29209	17448	8534	8914	1516	748	768	12046	6016	6030	27333	13836	13497
Есөнбулаг	18739	9181	9558	17448	8534	8914	0	0	0	0	0	0	1291	647	644
Алтай	2091	1046	1045	0	0	0	0	0	0	958	479	479	1133	567	566
Баян-уул	3044	1525	1519	0	0	0	0	0	0	1136	572	564	1908	953	955
Бигэр	2253	1117	1136	0	0	0	0	0	0	726	354	372	1527	763	764
Бугат	2178	1080	1098	0	0	0	0	0	0	341	160	181	1837	920	917
Дарви	1788	880	908	0	0	0	0	0	0	343	172	171	1445	708	737
Дэлгэр	3163	1563	1600	0	0	0	726	348	378	496	238	258	1941	977	964
Жаргалан	1837	946	891	0	0	0	0	0	0	349	179	170	1488	767	721
Тайшир	1649	862	787	0	0	0	0	0	0	330	173	157	1319	689	630
Тонхил	2265	1124	1141	0	0	0	0	0	0	845	419	426	1420	705	715
Төгрөг	2095	1084	1011	0	0	0	0	0	0	832	433	399	1263	651	612
Халиун	2445	1268	1177	0	0	0	0	0	0	653	334	319	1792	934	858
Хөхморьт	2356	1208	1148	0	0	0	0	0	0	368	177	191	1988	1031	957
Цогт	3544	1768	1776	0	0	0	790	400	390	671	334	337	2083	1034	1049
Цээл	2271	1154	1117	0	0	0	0	0	0	1206	612	594	1065	542	523
Чандмана	2290	1165	1125	0	0	0	0	0	0	1021	515	506	1269	650	619
Шарга	1993	993	1000	0	0	0	0	0	0	829	396	433	1164	597	567
Эрдэнэ	2342	1170	1172	0	0	0	0	0	0	942	469	473	1400	701	699

ХҮН АМЫН ТОО, НАСНЫ БҮЛГЭЭР, 2013-2020 ОН

НАСНЫ БҮЛЭГ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
БҮГД	56208	56698	56018	56694	57441	58280	57479	58343
0-4	5959	5953	6306	6100	6072	6227	6204	6449
5-9	5290	5392	5652	5837	6023	6169	6039	6094
10-14	5530	5046	4997	4886	4937	5145	5338	5479
15-19	6614	5778	5345	5472	5427	5263	4883	4780
20-24	4453	5631	4886	4810	4895	5087	4840	4911
25-29	4694	4837	4637	4675	4618	4432	4233	4275
30-34	4394	4401	4463	4513	4506	4490	4339	4227
35-39	4373	4345	4204	4297	4255	4227	4183	4259
40-44	3932	3994	3974	3989	4113	4139	4089	4032
45-49	3279	3389	3487	3597	3646	3755	3759	3817
50-54	2711	2730	2742	2888	2972	3056	3136	3281
55-59	1870	1974	2069	2171	2302	2458	2463	2500
60-64	938	1064	1139	1314	1491	1601	1655	1798
65-69	725	706	706	699	720	758	843	961
70-74	674	706	637	611	589	587	565	570
75-79	451	419	460	497	492	473	509	472
80-84	202	225	205	223	265	284	253	293
85-89	74	63	72	75	76	89	114	109
90-94	43	40	29	31	31	28	25	29
95-99	2	5	8	8	10	12	7	6
100+	0	0	0	1	1	0	2	1

ХҮН АМЫН ТОО, ЭРЭГТЭЙ, НАСНЫ БҮЛГЭЭР, 2013-2020 ОН

НАСНЫ БҮЛЭГ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
БҮГД	27279	28095	27860	28190	28608	29030	28649	29134
0-4	3002	3098	3260	3126	3133	3250	3219	3398
5-9	2711	2786	2899	3000	3134	3156	3122	3164
10-14	2795	2561	2529	2502	2515	2643	2764	2817
15-19	2924	3009	2742	2787	2753	2683	2521	2440
20-24	2282	2708	2489	2451	2518	2603	2462	2532
25-29	2352	2481	2398	2410	2388	2275	2156	2169
30-34	2189	2226	2243	2321	2296	2291	2199	2169
35-39	2160	2123	2128	2152	2133	2121	2109	2120
40-44	1982	2024	1979	1950	2039	2045	2009	2036
45-49	1585	1661	1712	1788	1802	1890	1902	1884
50-54	1282	1297	1327	1405	1466	1467	1523	1590
55-59	872	901	939	999	1028	1129	1128	1173
60-64	369	449	482	560	664	713	725	781
65-69	276	246	235	241	240	279	328	387
70-74	268	290	258	233	216	200	179	179
75-79	146	145	158	176	178	165	190	173
80-84	55	62	56	60	80	89	76	85
85-89	20	17	17	19	16	21	27	28
90-94	9	9	8	7	5	7	7	7
95-99	0	2	1	3	4	3	2	2
100+	0	0	0	0	0	0	1	0

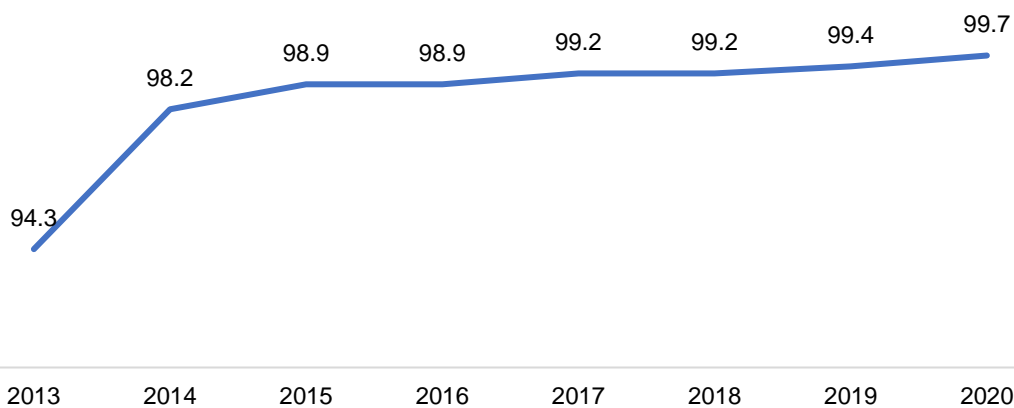
ХҮН АМЫН ТОО, ЭМЭГТЭЙ, НАСНЫ БҮЛГЭЭР, 2013-2020 ОН

НАСНЫ БҮЛЭГ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
БҮГД	28929	28603	28158	28504	28833	29250	28830	29209
0-4	2957	2855	3046	2974	2939	2977	2985	3051
5-9	2579	2606	2753	2837	2889	3013	2917	2930
10-14	2735	2485	2468	2384	2422	2502	2574	2662
15-19	3690	2769	2603	2685	2674	2580	2362	2340
20-24	2171	2923	2397	2359	2377	2484	2378	2379
25-29	2342	2356	2239	2265	2230	2157	2077	2106
30-34	2205	2175	2220	2192	2210	2199	2140	2058
35-39	2213	2222	2076	2145	2122	2106	2074	2139
40-44	1950	1970	1995	2039	2074	2094	2080	1996
45-49	1694	1728	1775	1809	1844	1865	1857	1933
50-54	1429	1433	1415	1483	1506	1589	1613	1691
55-59	998	1073	1130	1172	1274	1329	1335	1327
60-64	569	615	657	754	827	888	930	1017
65-69	449	460	471	458	480	479	515	574
70-74	406	416	379	378	373	387	386	391
75-79	305	274	302	321	314	308	319	299
80-84	147	163	149	163	185	195	177	208
85-89	54	46	55	56	60	68	87	81
90-94	34	31	21	24	26	21	18	22
95-99	2	3	7	5	6	9	5	4
100+	0	0	0	1	1	0	1	1

ХҮЙСИЙН ХАРЬЦАА 2013-2020 ОН

НАСНЫ БҮЛЭГ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ХҮЙСИЙН ХАРЬЦАА								
БҮГД	94.3	98.2	98.9	98.9	99.2	99.2	99.4	99.7
0-4	101.5	108.5	107.0	105.1	106.6	109.2	107.8	111.4
5-9	105.1	106.9	105.3	105.7	108.5	104.7	107.0	108.0
10-14	102.2	103.1	102.5	104.9	103.8	105.6	107.4	105.8
15-19	79.2	108.7	105.3	103.8	103.0	104.0	106.7	104.3
20-24	105.1	92.6	103.8	103.9	105.9	104.8	103.5	106.4
25-29	100.4	105.3	107.1	106.4	107.1	105.5	103.8	103.0
30-34	99.3	102.3	101.0	105.9	103.9	104.2	102.8	105.4
35-39	97.6	95.5	102.5	100.3	100.5	100.7	101.7	99.1
40-44	101.6	102.7	99.2	95.6	98.3	97.7	96.6	102.0
45-49	93.6	96.1	96.5	98.8	97.7	101.3	102.4	97.5
50-54	89.7	90.5	93.8	94.7	97.3	92.3	94.4	94.0
55-59	87.4	84.0	83.1	85.2	80.7	85.0	84.5	88.4
60-64	64.9	73.0	73.4	74.3	80.3	80.3	78.0	76.8
65-69	61.5	53.5	49.9	52.6	50.0	58.2	63.7	67.4
70-74	66.0	69.7	68.1	61.6	57.9	51.7	46.4	45.8
75-79	47.9	52.9	52.3	54.8	56.7	53.6	59.6	57.9
80-84	37.4	38.0	37.6	36.8	43.2	45.6	42.9	40.9
85-89	37.0	37.0	30.9	33.9	26.7	30.9	31.0	34.6
90-94	26.5	29.0	38.1	29.2	19.2	33.3	38.9	31.8
95-99	0.0	66.7	14.3	60.0	66.7	33.3	40.0	50.0
100+	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	0.0

Хүйсийн харьцаа 2013-2020 он

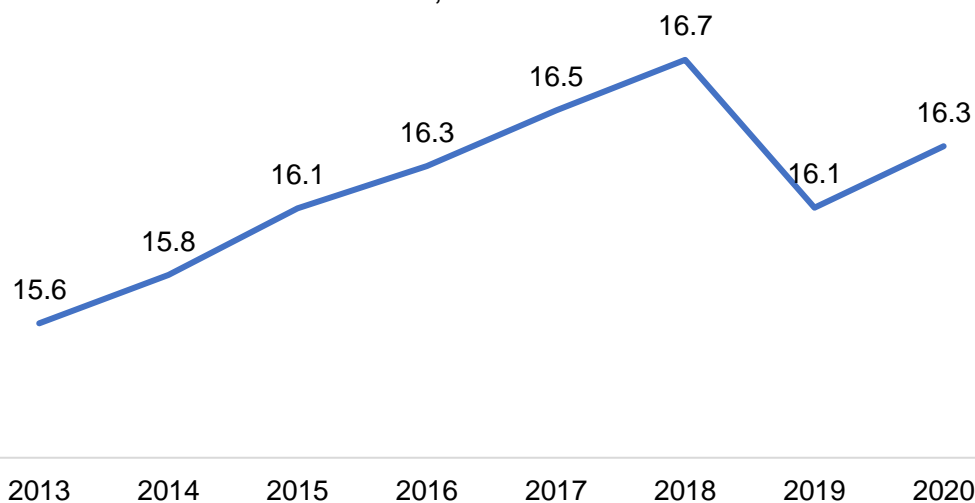
ХҮН АМЫН ТОО, БАГААР, 2020 ОН

Баг	БҮХ ХҮН АМ			Баг	БҮХ ХҮН АМ		
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй		Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
	58343	29134	29209	1-р баг, Бүс-Уул	464	238	226
1-р баг, Баянхайрхан	2189	1063	1126	2-р баг, Тамч	515	249	266
2-р баг, Баяншанд	2297	1117	1180	3-р баг, Зүйл	376	190	186
3-р баг, Жаргалант	2126	1045	1081	4-р баг, Алтансоёмбо	396	192	204
4-р баг, Харзат	2016	962	1054	5-р баг, Алтайн-	514	255	259
5-р баг, Рашаант	735	371	364	Тонхил сум	2265	1124	1141
6-р баг, Наран	556	276	280	1-р баг, Хүрэн гол	537	273	264
7-р баг, Жинст	2200	1084	1116	2-р баг, Төгрөгийн эх	549	276	273
8-р баг, Индэрт	2079	1029	1050	3-р баг, Мааньт	342	180	162
9-р баг, Түмэн	2031	970	1061	4-р баг, Цагаан	352	182	170
10-р баг, Оргил	2510	1264	1246	5-р баг, Тунгалаг	315	173	142
Есөнбулаг сум	18739	9181	9558	Төгрөг сум	2095	1084	1011
1-р баг, Бадрал	397	194	203	1-р баг, Сүүж	705	357	348
2-р баг, Баянцагаан	337	161	176	2-р баг, Гүү бариач	629	330	299
3-р баг, Урт	399	212	187	3-р баг, Олон булаг	633	337	296
4-р баг, Баян-Овоо	958	479	479	4-р баг, Чацран	478	244	234
Алтай сум	2091	1046	1045	Халиун сум	2445	1268	1177
1-р баг, Баян богд	424	203	221	1-р баг, Цоохор	508	266	242
2-р баг, Чандмань	453	229	224	2-р баг, Завхан гол	490	257	233
3-р баг, Баянхайрхан	541	279	262	3-р баг, Сангийн	447	236	211
4-р баг, Хүйсийн говь	409	204	205	4-р баг, Хүйсийн говь	543	272	271
5-р баг, Баянговь	626	310	316	5-р баг, Сайн-Уст	368	177	191
6-р баг, Алтангадас	591	300	291	Хөхморьт сум	2356	1208	1148
Баян-Уул сум	3044	1525	1519	1-р баг, Рашаант	359	182	177
1-р баг, Мянгай	565	280	285	2-р баг, Далан	363	187	176
2-р баг, Урт	472	220	252	3-р баг, Гэгээт	300	150	150
3-р баг, Их булаг	381	193	188	4-р баг, Төгрөг	707	351	356
4-р баг, Буудай	338	172	166	5-р баг, Баян-Өндөр	662	320	342
5-р баг, Хүрэмт	497	252	245	6-р баг, Баян-Улаан	363	178	185
Бигэр сум	2253	1117	1136	7-р баг, Баян тоорой	790	400	390
1-р баг, Биж	450	233	217	Цогт сум	3544	1768	1776
2-р баг, Ферм	363	178	185	1-р баг, Бүрэн	524	268	256
3-р баг, Гаханч	524	257	267	2-р баг, Баянгол	575	302	273
4-р баг, Сүж	500	252	248	3-р баг, Дэрстэй	496	249	247
5-р баг, Баянгол	341	160	181	4-р баг, Жаргалт	676	335	341
Бугат сум	2178	1080	1098	Цээл сум	2271	1154	1117
1-р баг, Ихэс	554	261	293	1-р баг, Чандмань-	415	213	202
2-р баг, Хужирт	397	200	197	2-р баг, Өлзийбулаг	369	192	177
3-р баг, Жавхлант	494	247	247	3-р баг, Эрдэнэ-Уул	428	215	213
4-р баг, Үйлдвэр	343	172	171	4-р баг, Хүрхрээ	366	187	179
Дарив сум	1788	880	908	5-р баг, Талын шанд	712	358	354
1-р баг, Баян-Өндөр	851	408	443	Чандмань сум	2290	1165	1125
2-р баг, Баянхонгор	410	219	191	1-р баг, Баянгол	829	396	433
3-р баг, Баянбуурал	680	350	330	2-р баг, Хамтын хүч	424	228	196
4-р баг, Баянсан	496	238	258	3-р баг, Сондуулт	330	153	177
5-р баг, Гуулин	726	348	378	4-р баг, Улаан туг	410	216	194
Дэлгэр сум	3163	1563	1600	Шарга сум	1993	993	1000
1-р баг, Бүрэн	810	419	391	1-р баг, Сангийн	553	289	264
2-р баг, Тээл	542	281	261	2-р баг, Цэцэг нуур	578	281	297
3-р баг, Завхан гол	485	246	239	3-р баг, Цагаан-Уул	607	295	312
Жаргалан сум	1837	946	891	4-р баг, Өлзийт	604	305	299
1-р баг, Хуримт	660	346	314	Эрдэнэ сум	2342	1170	1172
2-р баг, Галуут	502	255	247				
3-р баг, Далан	487	261	226				
Тайшир сум	1649	862	787				

ӨРХИЙН ТОО СУМААР /HOUSEHOLD/

СУМ	SUUM	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
		ӨРХИЙН ТОО HOUSEHOLD							
Бүгд	Total	15578	15786	16072	16254	16494	16711	16075	16339
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	5058	5147	5305	5340	5360	5460	5210	5259
Алтай	<i>Altai</i>	542	544	571	573	559	565	548	567
Баян-уул	<i>Bayan-uul</i>	777	796	799	796	806	809	790	808
Бигэр	<i>Biger</i>	623	625	635	635	656	660	640	647
Бугат	<i>Bugat</i>	558	582	580	582	587	593	580	592
Дарви	<i>Darib</i>	492	491	484	491	496	496	466	469
Дэлгэр	<i>Delger</i>	841	863	861	882	903	922	914	916
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	479	484	504	500	518	530	496	501
Тайшир	<i>Taishir</i>	426	425	448	474	499	508	467	474
Тонхил	<i>Tonhil</i>	628	632	626	640	651	646	644	651
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	528	540	534	548	566	568	578	591
Халиун	<i>Khaliun</i>	687	664	687	700	706	725	671	688
Хөхморьт	<i>Khuhmorit</i>	632	654	659	678	686	684	646	658
Цогт	<i>Tsogt</i>	983	992	1016	1034	1058	1075	1018	1039
Цээл	<i>Tseel</i>	579	585	589	587	610	613	599	617
Чандмана	<i>Chandmani</i>	610	612	620	633	644	652	625	652
Шарга	<i>Sharga</i>	565	567	578	571	582	578	566	589
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	570	583	576	590	607	627	617	621

ӨРХИЙН ТОО, мянга 2013-2020 ОН

Өрхийн тоо багаар, байршлаар 2020 он

Баг	Бүгд	Аймгийн төв	Тосгон	Сумын төв	Хөдөө	Баг	Бүгд	Аймгийн н төв	Тосгон	Сумын төв	Хөдөө
Бүгд	16339	4903	464	3401	7571	1-р баг, Бүс-Уул	126	0		49	77
1-р баг, Баянхайрхан	649	649		0	0	2-р баг, Тамч	149	0		61	88
2-р баг, Баяншанд	620	620		0	0	3-р баг, Зүйл	107	0		42	65
3-р баг, Жаргалант	593	593		0	0	4-р баг, Алтансоёмбо	113	0		36	77
4-р баг, Харзат	573	573		0	0	5-р баг, Алтайн-Оргил	156	0		55	101
5-р баг, Рашаант	203	0		0	203	Тонхил	651	0		243	408
6-р баг, Наран	153	0		0	153	1-р баг, Хүрэн гол	155	0		61	94
7-р баг, Жинст	603	603		0	0	2-р баг, Төгрөгийн эх	155	0		49	106
8-р баг, Индэрт	586	586		0	0	3-р баг, Мааньт	91	0		50	41
9-р баг, Түмэн	591	591		0	0	4-р баг, Цагаан хайрхан	97	0		32	65
10-р баг, Оргил	688	688		0	0	5-р баг, Тунгалаг	93	0		43	50
Есөнбулаг	5259	4903		0	356	Төгрөг	591	0		235	356
1-р баг, Бадрал	103	0		0	103	1-р баг, Сүүж	207	0		93	114
2-р баг, Баянцагаан	90	0		0	90	2-р баг, Гүү бариач	172	0		28	144
3-р баг, Урт	115	0		0	115	3-р баг, Олон булаг	173	0		3	170
4-р баг, Баян-Овоо	259	0		259	0	4-р баг, Чацран	136	0		63	73
Алтай	567	0		259	308	Халиун	688	0		187	501
1-р баг, Баян богд	115	0		46	69	1-р баг, Цоохор	145	0		0	145
2-р баг, Чандмань хайрхан	114	0		56	58	2-р баг, Завхан гол	130	0		0	130
3-р баг, Баянхайрхан	147	0		84	63	3-р баг, Сангийн далай	129	0		0	129
4-р баг, Хүйсийн говь	110	0		19	91	4-р баг, Хүйсийн говь	149	0		0	149
5-р баг, Баянговь	165	0		42	123	5-р баг, Сайн-Уст	105	0		105	0
6-р баг, Алтангадас	157	0		54	103	Хөхмөрөг	658	0		105	553
Баян-Уул	808	0		301	507	1-р баг, Рашаант	102	0		23	79
1-р баг, Мянгай	159	0		53	106	2-р баг, Далан	102	0		8	94
2-р баг, Урт	141	0		92	49	3-р баг, Гэгээт	90	0		11	79
3-р баг, Их булаг	103	0		22	81	4-р баг, Төгрөг	192	0		105	87
4-р баг, Буудай	96	0		6	90	5-р баг, Баян-Өндөр	190	0		20	170
5-р баг, Хүрэмт	148	0		39	109	6-р баг, Баян-Улаан	107	0		21	86
Бигэр	647	0		212	435	7-р баг, Баян тоорой	256	0	256	0	0
1-р баг, Биж	126	0		0	126	Цогт	1039	0	256	188	595
2-р баг, Ферм	94	0		0	94	1-р баг, Бүрэн	138	0		99	39
3-р баг, Гаханч	137	0		0	137	2-р баг, Баянгол	160	0		69	91
4-р баг, Сүж	137	0		0	137	3-р баг, Дэрстэй	144	0		39	105
5-р баг, Баянгол	98	0		98	0	4-р баг, Жаргалт	175	0		115	60
Бугат	592	0		98	494	Цээл	617	0		322	295
1-р баг, Ихэс	137	0		0	137	1-р баг, Чандмань-Уул	107	0		18	89
2-р баг, Хужирт	111	0		0	111	2-р баг, Өлзийбулаг	105	0		0	105
3-р баг, Жавхлант	121	0		0	121	3-р баг, Эрдэнэ-Уул	117	0		41	76
4-р баг, Үйлдвэр	100	0		100	0	4-р баг, Хүрхрээ	102	0		25	77
Дарив	469	0		100	369	5-р баг, Талын шанд	221	0		221	0
1-р баг, Баян-Өндөр	249	0		0	249	Чандмань	652	0		305	347
2-р баг, Баянхонгор	115	0		0	115	1-р баг, Баянгол	252	0		252	0
3-р баг, Баянбуурал	188	0		0	188	2-р баг, Хамтын хүч	120	0		0	120
4-р баг, Баянсан	156	0		156	0	3-р баг, Сондуулт	85	0		0	85
5-р баг, Гуулин	208	0	208	0	0	4-р баг, Улаан түг	132	0		0	132
Дэлгэр	916	0	208	156	552	Шарга	589	0		252	337
1-р баг, Бүрэн	217	0		26	191	1-р баг, Сангийн далай	151	0		57	94
2-р баг, Тээл	144	0		37	107	2-р баг, Цэцэг нуур	159	0		72	87
3-р баг, Завхан гол	140	0		34	106	3-р баг, Цагаан-Уул	161	0		73	88
Жаргалан	501	0		97	404	4-р баг, Өлзийт	150	0		48	102
1-р баг, Хуримт	182	0		82	100	Эрдэнэ	621	0		250	371
2-р баг, Галуут	135	0		0	135						
3-р баг, Далан	157	0		9	148						
Тайшир	474	0		91	383						

NUMBER OF REGISTERED UNEMPLOYED, at the end of period

Боловсролын түвшинээр	By educational level					12-cap In December	
		2016.XII	2017.XII	2018.XII	2019.XII	2019	2020
Бүгд	Total	786	796	919	964	964	996
Үүнээс: эмэгтэй	of which:female	435	430	462	514	514	481
Дээд боловсролтой	Higher education	265	280	226	229	229	286
Тусгай дунд боловсролтой	Specialized secondary education	35	49	46	56	56	38
Мэргэжлийн анхан шатны	Professional technical and vocational training workers	70	66	72	81	81	73
Бүрэн дунд	Upper secondary school	341	331	475	499	499	524
Суурь	Compulsory secondary school	42	41	59	59	59	42
Бага	Primary school	28	27	23	21	21	18
Боловсролгүй	Uneducated persons	5	2	18	19	19	15

АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, СУМААР
NUMBER OF UNEMPLOYED, by som

		Ажилгүйчүүдийн тоо Number of unemployed				12-p cap december	
Сум	Sum	2016.XII	2017.XII	2018.XII	2019.XII	2019	2020
Есөнбулаг	Yesunbulag	326	353	487	453	453	521
Алтай	Altai	10	27	17	30	30	24
Баян-Уул	Bayan-Uul	40	28	30	35	35	40
Бигэр	Biger	35	24	29	38	38	39
Бугат	Bugat	19	31	30	28	28	18
Дарив	Darib	17	12	54	40	40	26
Дэлгэр	Delger	44	75	24	41	41	28
Жаргалан	Jargalan	11	6	11	12	12	11
Тайшир	Taishir	15	16	3	15	15	22
Тонхил	Tonhil	20	11	30	30	30	42
Төгрөг	Tugrug	21	16	21	17	17	14
Халиун	Haliun	25	30	25	27	27	22
Хөхморьт	Huhmorit	34	16	12	34	34	27
Цогт	Tsogt	61	63	38	53	53	47
Цээл	Tseel	15	16	33	30	30	52
Чандмань	Chandmana	34	45	42	42	42	44
Шарга	Sharga	34	12	18	15	15	12
Эрдэнэ	Erdene	25	15	15	24	24	7
Бусад аймгууд болон УБ-т бүртгэлтэй	Other	-	-				
ДҮН	TOTAL	786	796	919	964	964	996

АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, насны бүлгээр, 2020 оны 12 сарын эцэст
 NUMBER OF UNEMPLOYED, by age group, at the end of December 2020

Сар Months	Бүгд Total	Үүнээс: эмэгтэй female	Үүнээс: насны бүлгээр of which:by age group											
			15-24	Эмэгтэй female	25-34	Эмэгтэй female	35-44	Эмэгтэй female	45-54	Эмэгтэй female	55-59	Эмэгтэй female	60+	Эмэгтэй female
I	727	353	194	99	251	124	149	75	94	43	31	8	8	4
II	835	412	185	95	300	149	191	98	109	52	38	12	12	6
III	850	397	158	71	296	137	214	112	130	58	38	12	14	7
IV	901	428	174	77	304	145	230	119	143	67	35	13	15	7
V	994	475	188	79	325	153	266	141	163	80	35	14	17	8
VI	1040	498	212	88	327	154	263	143	175	87	44	17	19	9
VII	869	430	191	85	282	133	198	115	138	71	40	17	20	9
VIII	932	456	199	90	298	140	222	125	148	74	44	18	21	9
IX	983	476	197	85	314	148	242	133	161	81	47	19	22	10
X	935	463	180	83	301	137	234	132	152	80	46	20	22	11
XI	909	443	181	86	284	130	227	121	156	80	42	16	19	10
XII	996	481	175	85	310	145	260	128	188	98	44	16	19	9

*Эх үүсвэр: Хөдөлмөр халамж, үйлчилгээний газар

ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар
 DOUBLE AND HALF ORPHAN CHILDREN, by soum, at the end of selected years

Сум	Өнчин хүүхэд				Бүтэн өнчин хүүхэд				Хагас өнчин хүүхэд			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Бүгд	1020	1049	1023	1103	51	54	54	55	969	995	969	1048
Есөнбулаг	488	426	494	472	19	20	25	23	469	406	469	449
Алтай	31	55	35	51	1	4	5	4	30	51	30	47
Баян-Уул	44	64	42	56	5	4	3	2	39	60	39	54
Бигэр	26	29	26	28	1	1	1		25	28	25	28
Бугат	29	15	25	21	4	1			25	14	25	21
Дарви	16	23	17	33		1	1	1	16	22	16	32
Дэлгэр	36	33	34	38	2				34	33	34	38
Жаргалан	15	11	15	8				1	15	11	15	7
Тайшир	20	13	19	12	2	1	1	1	18	12	18	11
Тонхил	27	27	30	34		1	3	3	27	26	27	31
Төгрөг	26	49	26	39	1	1	1	1	25	48	25	38
Халиун	61	57	65	73	1	5	5	5	60	52	60	68
Хөхморьт	40	40	37	38	3	1		3	37	39	37	35
Цогт	39	65	41	44	1	4	3	2	38	61	38	42
Цээл	29	32	30	57	2	4	3	4	27	28	27	53
Чандмань	34	34	33	26	1	1			33	33	33	26
Шарга	24	22	22	28	3	2	1	1	21	20	21	27
Эрдэнэ	35	54	32	45	5	3	2	4	30	51	30	41

ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХ, сумаар, өрхийн гишүүдийн тоогоор жилийн эцсийн байдлаар
 SINGLE MOTHERS HEADED HOUSEHOLD, by members of household, at the end of selected years

Сум	Өрхийн гишүүдийн тоогоор				2020	Өрхийн гишүүдийн тоогоор		
	2017	2018	2019	3 хүртэлх		3--5	6, түүнээс дээш	
Бүгд	2539	2401	1835	1703	841	680	182	
Есөнбулаг	839	842	756	723	296	373	54	
Алтай	76	80	87	88	38	14	36	
Баян-Уул	64	117	105	118	82	33	3	
Бигэр	94	110	59	46	18	16	12	
Бугат	68	76	54	66	55	11		
Дарви	91	85	34	46	27	13	6	
Дэлгэр	145	132	64	50	27	18	5	
Жаргалан	64	63	22	24	16	8		
Тайшир	49	24	37	39	21	17	1	
Тонхил	122	76	62	39	29	9	1	
Төгрөг	97	82	47	42	19	20	3	
Халиун	90	108	52	77	59	17	1	
Хөхморьт	92	63	37	37	12	24	1	
Цогт	182	155	138	84	19	30	35	
Цээл	107	120	103	95	42	44	9	
Чандмань	139	140	83	69	47	22		
Шарга	112	40	71	26	13	2	11	
Эрдэнэ	108	88	24	34	21	9	4	

ГАНЦ БИЕЭЭРЭЭ АМЬДАРДАГ ӨНДӨР НАСТАН, сумаар, хүйсээр жилийн эцсийн байдлаар

Сум	2019	2020	60, түүнээс дээш настай эрэгтэй	55, түүнээс дээш настай эмэгтэй
Бүгд	1399	1463	277	1186
Есөнбулаг	426	428	87	341
Алтай	46	52	29	23
Баян-Уул	50	51	3	48
Бигэр	63	71	14	57
Бугат	58	62	9	53
Дарви	54	51	7	44
Дэлгэр	99	88	11	77
Жаргалан	37	30	11	19
Тайшир	48	54	11	43
Тонхил	69	74	13	61
Төгрөг	63	59	7	52
Халиун	38	57	14	43
Хөхморьт	46	59	7	52
Цогт	89	120	16	104
Цээл	48	48	9	39
Чандмань	61	65	13	52
Шарга	55	53	10	43
Эрдэнэ	49	41	6	35

ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО, сумаар, хөгжлийн бэрхшээлийн хэлбэрээр, жил бүрийн эцсийн байдлаар

Сум	Бүгд				Хөгжлийн бэрхшээлийн хэлбэрээр:						
	2017	2018	2019	2020	Хараа	Хэл, яриа	Сонголт	Хөдөлгөөн	Сэтгэл	Хавсарсан	Бусад
Дүн	2189	2789	3016	3116	366	85	241	620	487	213	1104
Есөнбулаг	689	1111	1048	1027	100	20	98	189	125	66	429
Алтай	57	54	73	53	6	4	4	9	17	4	9
Баян-Уул	137	152	183	180	21	4	8	37	31	30	49
Бигэр	109	99	101	150	22	2	12	31	25	6	52
Бугат	88	92	125	123	14	3	7	29	22	12	36
Дарви	63	71	74	85	8		2	22	11	10	32
Дэлгэр	182	98	177	190	13	6	10	36	24	12	89
Жаргалан	54	97	102	103	9	9	11	14	24		36
Тайшир	44	76	78	91	6	2	6	27	11		39
Тонхил	112	76	108	109	16	2	8	29	13	11	30
Төгрөг	48	45	113	113	40	2	5	20	2	10	34
Халиун	98	158	143	140	18	5	11	22	23	1	60
Хөхморьт	96	109	110	167	23	7	9	35	30	6	57
Цогт	138	204	160	159	22	4	14	39	30	7	43
Цээл	43	84	69	93	11	9	17	16	11	5	24
Чандмань	84	100	93	93	9	2	7	13	33	6	23
Шарга	77	94	137	133	21	2	7	34	22	1	46
Эрдэнэ	70	69	122	107	7	2	5	18	33	26	16

ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар, насны бүлгээр, 2020 он
 DOUBLE AND HALF ORPHAN CHILDREN, by soum, by age group, 2020 year

Сум	Бүгд	Өнчин хүүхэд						Бүгд	Бүтэн өнчин хүүхэд насны бүлгээр						Бүгд	Хагас өнчин хүүхэд насны бүлгээр					
		Насны бүлгээр							Насны бүлгээр							Насны бүлгээр					
		0-4	5-9	10-14	15	16	17		0-4	5-9	10-14	15	16	17		0-4	5-9	10-14	15	16	17
Бүгд	1103	140	277	397	103	85	101	55		8	25	7	8	7	1048	140	269	372	96	77	94
Есөнбулаг	472	79	131	169	36	29	28	23		4	11	2	4	2	449	79	127	158	34	25	26
Алтай	51	5	12	16	9	5	4	4		2	1	1			47	5	10	15	8	5	4
Баян-Уул	56	7	22	21	2	0	4	2		1	1				54	7	21	20	2		4
Бигэр	28	1	6	13	1	3	4	0							28	1	6	13	1	3	4
Бугат	21	2	4	10	1	2	2	0							21	2	4	10	1	2	2
Дарви	33	6	11	11	2	1	2	1		1					32	6	10	11	2	1	2
Дэлгэр	38	4	7	12	9	5	1	0							38	4	7	12	9	5	1
Жаргалан	8	1	0	2	1	3	1	1					1		7	1		2	1	2	1
Тайшир	12	2	4	4	1	1	0	1			1				11	2	4	3	1	1	
Тонхил	34	12	11	8	2	0	1	3			2	1			31	12	11	6	1		1
Төгрөг	39	0	6	20	4	4	5	1			1				38		6	19	4	4	5
Халиун	73	7	19	32	3	6	6	5			4			1	68	7	19	28	3	6	5
Хөхморьт	38	1	7	18	4	1	7	3			2			1	35	1	7	16	4	1	6
Цогт	44	5	12	11	5	2	9	2				1		1	42	5	12	11	4	2	8
Цээл	57	2	10	14	8	14	9	4					3	1	53	2	10	14	8	11	8
Чандмань	26	0	6	7	6	3	4	0							26		6	7	6	3	4
Шарга	28	1	5	12	2	2	6	1			1				27	1	5	11	2	2	6
Эрдэнэ	45	5	4	17	7	4	8	4			1	2	0	1	41	5	4	16	5	4	7

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, сан, даатгалын төрлөөр
 REVENUE OF SOCIAL INSURANCE FUND AND INSURERS, by types of funds and insurance

Үзүүлэлт	Indicators	Сая төгрөг / Mln tugrug	Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчид / Pensionaries, who got pension from the social insurance fund
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого	Revenue of social insurance fund	18804.0	10427
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	Retirement insurance fund	12963.5	8608
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	Benefit insurance fund	1365.4	1583
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	Health insurance fund	3395.3	0
ҮОМШӨ-ний даатгалын сангийн	IAOD insurance fund	840.8	25
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	Unemployment insurance fund	239.1	211
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчид / The number of insurers			
Заавал даатгуулагчид / Compulsory insurers			9744
Сайн дураар даатгуулагчид / Voluntary insurers			3708
Эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдсан даатгуулагчид / Health insurance insurers			15807

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО ЗАРЛАГА, халамжийн төрлөөр
 REVENUE AND EXPENDITURE OF SOCIAL WELFARE SERVICES, by types of welfare

Үзүүлэлт	Indicators	Орлого сая.төг / Revenue	Зарлага сая.төг / Expenditure	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламж, хөнгөлөлт авсан иргэд / Beneficiaries of social welfare pensions, allowances, benefits and concession
Бүгд	Total	8,819.50	8,752.90	31,768
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Social welfare services	6,547.80	6,491.00	14,791
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн мөнгөн тэтгэмж	Allowance to pregnant and lactating mothers	20	19.6	1,115
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	Benefits for honored elders	67	66.9	30
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	Allowances for elders with "The medal of glorious mother"	656.1	649	4,966
Хүнс, тэжээлийн хөнгөлөлт	Benefits of food	816.5	815.9	5,036
Насны хишиг	Age grace	399.8	399.5	2,493
цалинтай ээж		131.8	131.8	3,094
Өрх толгойлсон эцэг эхийн тэтгэмж		130.5	129.3	129
ОНОТХҮйлчилгээ	Other welfare services	50	49.9	114

ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сумаар, 2020 он
 PUBLIC HEALTH OF POPULATION, by soum, 2020 year

№	Сумын нэр	Soum	Төрсөн эх Women who gave births		Эхийн эндэгдэл Maternal Deaths		Төрсөн хүүхэд Births		Нялхасын эндэгдэл Infant mortality		1-5 хүртэлх настай хүүхдийн эндэгдэл Under-five mortality		Нийт нас баралт Deaths		Эмнэлэгт нас баралт Deaths	
			2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Есөнбулаг	Yesunbulag	1256	1284	0	0	1270	1296	13	7	2	0	127	111	28	25
2	Алтай	Altai	7	14	0	0	7	14	0	0	1	0	8	10	2	3
3	Баян-Уул	Bayan-Uul	5	6	0	0	5	6	0	1	2	0	15	17	3	2
3	Бигэр	Biger	10	6	0	0	10	6	0	0		0	6	7		
4	Бугат	Bugat	6	8	0	0	6	9	1	0		0	12	6	4	1
5	Гуулин	Gulin			0	0			0	0		0	2	6	1	2
5	Дарив	Darib	4	13	0	0	4	13	1	1		0	4	9		4
6	Дэлгэр	Delger	8	4	0	0	8	4	0	0	1	0	10	13	4	2
7	Жаргалан	Jargalan		2	0	0		2	0	0		0	7	6	3	4
8	Тайшир	Taishir	1	2	0	0	1	2	0	0		0	11	2		
8	Тонхил	Tonhil	13	9	0	0	13	9	1	0		0	10	12	2	2
9	Төгрөг	Tugrug	11	14	0	0	11	14	2	1		0	13	8	7	2
10	Халиун	Haliun	2	3	0	0	2	3	0	0		0	7	10	1	2
10	Хөхморьт	Huhmorit	5	1	0	0	7	1	1	0		0	14	13	5	1
11	Цогт	Tsogt	7	9	0	0	6	8	1	0		0	12	7	3	1
12	Цээл	Tseel	2	2	0	0	2	2	0	0		0	8	14		1
12	Чандмань	Chandmani	9	12	0	0	9	12	0	0		0	12	5		4
13	Шарга	Sharga			0	0			0	1		0	11	8	1	
14	Эрдэнэ	Erdene	7	5	0	0	5	4	0	1		1	10	12	1	3
15	Баянтоорой	Bayantoroi	2	1	0	0	2	1	0	0		0	4	6	2	2
22	Дүн	Total	1355	1395	0	0	1368	1406	20	12	6	1	303	282	67	61

№	Сумын нэр	Soum	Цочмог халдварт өвчлөл бүгд Infectious Diseases		Үүнээс: Of which: БЗХӨ STID											
					Трихоминаз Trichomoniasis		Тэмбүү Syphilis		Заг хүйтэн Gonorrhoea		Гепатит Hepatite		Сүрьеэ Tuberculosis		Бусад Other	
			2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Есөнбулаг	Yesunbulag	205	145	7	7	62	58	43	18		2	13	18	80	42
2	Алтай	Altai	4	4			1	1	2					2	1	1
3	Баян-Уул	Bayan-Uul	18	13		1	6	2		3		1	1	1	11	5
3	Бигэр	Biger	2	3				1.0			1		1	2	0	0
4	Бугат	Bugat	10	8				2		1					10	5
5	Гуулин	Gulin	2	2			1				1				0	2
5	Дарив	Darib	7	9	1		2	1		1			2		2	7
6	Дэлгэр	Delger	9	13			4	2.0	1	2			1		3	9
7	Жаргалан	Jargalan	5	9	1		3	3	1			1	0	1	0	4
8	Тайшир	Taishir	9	7	1		2	3	1				2	1	3	3
8	Тонхил	Tonhil	9	3			6	2					2		1	1
9	Төгрөг	Tugrug	5	9	1		3	6						1	1	2
10	Халиун	Haliun	16	9			8	6		2	1		3	1	4	0
10	Хөхморьт	Huhmorit	10	7			4	4	2	2			3		1	1
11	Цогт	Tsogt	21	5			8	4	1	1			1		11	0
12	Цээл	Tseel	4	3	1		3	1				1			0	1
12	Чандмань	Chandmani	10	4			7	1	2	1			1		0	2
13	Шарга	Sharga	10	9		1	2	3	3	1	1		1	1	3	3
14	Эрдэнэ	Erdene	13	18			6	3.0	2	0				2	5	13
15	Баянтоорой	Bayantoroï	16	2			2	2							14	0
16	Харьяаллын бус		31	23	2	6	28	14	1	2				1		
22	Дүн	Total	416	305	14	15	158	119	59	34	4	5	31	31	150	101

*Эх үүсвэр: Эрүүл мэнд газар

БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, хэргийн ангилал, төрлөөр 12 сар
 NUMBER OF COMMITTED OFFENCES, by classification and types of offences 12 months

Үзүүлэлт		Өссөн дүнгээр				
		№	2019 XII	2020 XII	Харьцуулалт Зөрүү	Хувь
Нийт гэмт хэрэг		1	235	151	-84	64.3
Үүнээс	Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг	2	212	96	-116	45.3
	Мөрдөн байцаалтын хэрэг	3	23	55	32	239.1
	Хөнгөн гэмт хэрэг	4	178	111	-67	62.4
	Үүнээс: Хөнгөн хялбаршуулсан	5	1	0	-1	0.0
	Хүнд гэмт хэрэг	6	57	40	-17	70.2
	Үүнээс: Хүнд хялбаршуулсан	7	0	0	0	0.0
	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг	8	10	3	-7	30.0
	Хүнийг алах	9	2	2	0	0.0
	үүнээс	10	0	0	0	0.0
	Хүний амь насыг болгоомжгүйгээр	11	8	1	-7	12.5
	Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд	12	66	44	-22	66.7
	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	13	6	3	-3	50.0
	Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол	14	1	2	1	0.0
	үүнээс	15	2	3	1	150.0
	Хүний эрүүл мэндэд хүндэвтэр хохирол	16	55	35	-20	63.6
	Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол	17	2	0	-2	0.0
	Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	18	3	5	2	0.0
	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг	19	3	5	2	0.0
	Хүчиндэх	20	0	0	0	0.0
	үүнээс	21	0	0	0	0.0
	Бэлгийн дур хүслээ ёс бусаар хангах	22	0	1	1	0.0
	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг	23	0	0	0	0.0
	Хүн худалдаалах	24	0	0	0	0.0
	Хүн хулгайлах	25	0	0	0	0.0
	Хүн барьцаалах	26	0	0	0	0.0
	үүнээс	27	0	0	0	0.0
	Хүнийг хүчээр алга болгох	28	0	1	1	0.0
	Заналхийлэх	29	0	0	0	0.0
	Бусдын орон байранд хууль бусаар	30	0	0	0	0.0
	Хууль бусаар мөрдөж мөшгих	31	0	0	0	0.0
	Албадан хөдөлмөрлүүлэх	32	0	0	0	0.0
	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг	33	0	0	0	0.0
	Эрүүл мэндийн эсрэг	34	0	0	0	0.0
Хүүхдийн эсрэг	35	0	0	0	0.0	
Хүүхдийг гэмт хэрэг үйлдэхэд татан	36	1	0	-1	0.0	
үүнээс	37	0	0	0	0.0	
Хүүхдийг согтуурах, мансуурах, донтох	38	0	0	0	0.0	
Хүүхэд садар самууныг сурталчлах, уруу	39	119	79	-40	66.4	
Хүүхэд оролцуулж садар самууныг	40	54	45	-9	83.3	
Өмчлөх эрхийн эсрэг /үүнээс /	41	47	44	-3	93.6	
Хулгайлах	42	3	1	-2	33.3	
үүнээс	43	0	0	0	0.0	
Хувийн өмчийг хулгайлах	44	0	0	0	0.0	
Авто тээврийн хэрэгсэл хулгайлах	45	3	1	-2	33.3	
Халаасны хулгай	46	22	20	-2	90.9	
Галт зэвсэг хулгайлах	47	7	2	-5	28.6	
Дээрэмдэх	48	5	2	-3	40.0	
Залилах	49	1	0	-1	0.0	
Хөрөнгө завших	50	0	0	0	0.0	
Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд	51	3	0	-3	0.0	
Бусдын эд хөрөнгийг авахаар заналхийлэх	52	0	0	0	0.0	
Автотээврийн хэрэгслийг зөвшөөрөлгүй авч явах	53	24	9	-15	37.5	
Эд хөрөнгийг устгаж гэмтээх	54	0	0	0	0.0	
Бусдын эд хөрөнгө устгах, гэмтээх, үрэгдүүлэх	55	0	0	0	0.0	
Мал хулгайлах	56	0	0	0	0.0	
Эдийн засгийн	57	0	0	0	0.0	
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг	58	2	1	-1	0.0	
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	59	17	15	-2	88.2	
үүнээс	60	1	0	-1	0.0	
Олон нийтийн амгалан тайван байдал	61	4	10	6	250.0	
Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг	62	0	0	0	0.0	
Авлигын	63	0	0	0	0.0	
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг	64	13	8	-5	61.5	
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	65	0	0	0	0.0	
Соёлын өвийн эсрэг	66	0	0	0	0.0	
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг						
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн						
Цэргийн албаны эсрэг						
Хүн төрөлхтний аюулгүй байдал, энх тайвны эсрэг						

Үзүүлэлт	№	Өссөн дүнгээр		
		2019 XII	2020 XII	Харьцуулалт Зөрүү Хувь
Хэргийн илрүүлэлт	68	61.3%	59.4%	-1.9 пункт
Гудамж талбай	69	23	11	-12 47.8
Гэр орон сууцанд үйлдэгдсэн	70	65	55	-10 84.6
Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн	71	13	8	-5 61.5
Согтуугаар үйлдэгдсэн	72	55	34	-21 61.8
Бүлэглэн гүйцэтгэсэн	73	21	20	-1 95.2
Хүүхэд оролцсон	74	20	14	-6 70.0
Эмэгтэй хүн оролцсон	75	25	19	-6 76.0
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас	76	5	12	7 240.0
Нийт хохирсон иргэн, байгууллага	77	228	165	-63 72.4
Нас барсан	78	7	6	-1 85.7
Гэмтсэн	79	81	52	-29 64.2
Учирсан хохирол /сая.төг/	80	1196.4	697.0	-499 58.26
Нөхөн төлүүлсэн /сая.төг/	81	956.5	500.7	-456 52.35
Хохирол нөхөн төлүүлэлтийн хувь	82	79.9%	71.8%	-8.1 пункт
Битүүмжилсэн хөрөнгө /сая.төг/	83	68.5	67.4	-1.1 98.39
Хүлээн авч шалгасан гомдол, мэдээлэл	84	1407	1388	-19 98.65
Гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл	85	515	479	-36 93.0
үүнээс ХБХНээсэн	86	317	155	-162 48.9
үүнээс ХБХНТатгалзсан	87	194	293	99 151.0
Зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл	88	892	909	17 101.9
үүнээс ЗХНээсэн болон хялбаршуулсан журмаар шийдвэрлэсэн	89	288	543	255 188.5
үүнээс ЗХНТатгалзсан	90	489	335	-154 68.5
Нийт холбогдогч эмэгтэй	91	166	155	-11 93.4
	92	20	13	-7 65.0
15 хүртэлх нас	93	11	3	-8 0.0
16-17 нас	94	18	26	8 144.4
18-аас дээш	95	137	126	-11 92.0
Малчин	96	64	51	-13 79.7
Төрийн алба хаагч	97	9	8	-1 88.9
Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч	98	8	20	12 250.0
Оюутан сурагч	99	20	9	-11 45.0
Ажилгүй	100	62	62	0 100.0
Урьд шийтгэгдсэн	101	2	18	16 0.0
Нийт зөрчил	102	15624	18949	3325 121.3
Торгосон хүн, хуулийн этгээд	103	15009	18391	3382 122.5
Торгуулийн хэмжээ /сая. төг-өөр/	104	578.8	599.1	20.3 103.5
ЗТХ-аар Баривчлагдсан	105	185	266	81 143.8
Эрүүлжүүлэгдсэн	106	507	482	-25 95.1
Торгож, эрх хасагдсан	107	378	276	-102 73.0

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Times more

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо сумаар, жил бүрийн эхний 12 сарын байдлаар

Number of committed offences, by soum, in the first 12 months of selected years

№	Сум	Soum	2019 XII	2020 XII	Зөрүү	2020 XII 2019 XII
1	Алтай	Altai	5	2	-3	40.0
2	Баян-Уул	Bayn-Uul	8	5	-3	62.5
3	Бугат	Bugat	4	4	0	100.0
4	Бигэр	Biger	2	7	5	350.0
5	Дарив	Dariv	4	2	-2	50.0
6	Дэлгэр	Delger	16	15	-1	93.8
7	Жаргалан	Jargalan	9	8	-1	88.9
8	Тайшир	Taishir	11	5	-6	45.5
9	Тонхил	Tonhil	4	4	0	100.0
10	Төгрөг	Tugrug	2	1	-1	50.0
11	Халиун	Khaliun	8	6	-2	75.0
12	Хөхморьт	Khukhmorit	4	2	-2	50.0
13	Цогт	Tsogt	14	7	-7	50.0
14	Цээл	Tseel	6	1	-5	16.7
15	Чандмань	Chandmani	5	3	-2	60.0
16	Шарга	Sharga	8	5	-3	62.5
17	Эрдэнэ	Erdene	2	2	0	100.0
18	Есөнбулаг	Yesunbulag	123	72	-51	58.5
19	Бусад аймаг	Other aimag	0	0	0	0.0
	Бүгд	Total	235	151	-84	64.3

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газар

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Times more

ОРЛОГЫН ТӨРӨЛ	INCOME TYPE	Төлөвлөгөө Project	* Гүйцэтгэл Performance	Хувь Rate
НИЙТ ОРЛОГО		70,386,018.8	72,208,541.8	102.6
УЛСЫН ТӨСВӨӨС ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ОЛГОСОН		14,904,719.2	14,904,719.2	100.0
ТУСГАЙ ЗОРИУЛАЛТЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ		38,591,294.8	38,591,294.8	100.0
ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САН		7,379,460.3	7,379,460.3	100.0
ШИЛЖЭЭГҮЙ ҮЛДЭГДЭЛ		-	-	0.0
ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГО		7,905,644.5	9,506,373.0	120.2
1. ТАТВАРЫН ОРЛОГО		6,908,292.6	8,382,473.5	121.3
1.1 Орлогын албан татвар		5,414,130.4	6,753,420.9	124.7
1.1.1 Хувь хүний орлогын албан татвар		5,799,130.4	7,138,072.9	123.1
Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон		4,435,000.0	5,262,548.4	118.7
Үйл ажиллагааны орлого		97,676.7	129,059.0	132.1
Хөрөнгийн орлого		983,097.3	1,066,632.6	108.5
Хөрөнгө борлуулсны орлого		72,780.0	94,392.6	129.7
Шууд бус орлого		210,576.4	585,440.3	278.0
1.1.2 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан		(385,000.0)	(384,652.0)	99.9
1.2 Хөрөнгийн албан татвар		600,898.7	591,372.5	98.4
Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		252,498.7	210,846.8	83.5
Галт зэвсгийн албан татвар		38,400.0	38,990.0	101.5
Авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан		310,000.0	341,535.7	110.2
Малд ногдуулах албан татвар		-	-	0.0
1.3 Бусад татвар, төлбөр, хураамж		893,263.5	1,037,680.1	116.2
1.3.1 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж		300,717.8	344,002.5	114.4
Улсын тэмдэгтийн хураамж		144,180.9	187,988.4	130.4
Улсын тэмдэгтийн хураамжийн буцаан олголт		(7,000.0)	(6,382.8)	91.2
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр		18,212.7	19,307.5	106.0
Хог хаягдлын хураамжийн төлбөр		145,324.2	143,089.4	98.5
1.3.2 Газрын төлбөр		417,361.1	480,660.1	115.2
Үүнээс: Газрын төлбөр		417,361.1	271,552.9	65.1
Дуудлага худалдаа, сонгон шалгаруулалт		-	209,107.2	0.0
1.3.3 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр		174,984.6	204,758.0	117.0
Үүнээс: Ойн нөөц ашигласны төлбөр		420.0	2,371.5	564.6
Ан, амьтны нөөц ашигласны төлбөр		-	-	0.0
Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр		174,564.6	202,386.5	115.9
Байгалийн ургамал ашигласны төлбөр		-	-	0.0
1.3.4 Бусад татвар		200.0	8,259.5	4129.8
2. Татварын бус орлого		985,351.9	1,094,698.6	111.1
Хүү, торгуулийн орлого		917,688.3	964,868.0	105.1
Төсвийн байгууллагын өөрийн орлого		-	-	0.0
Түрээсийн орлого		17,663.6	27,101.4	153.4
Бусад орлого		50,000.0	102,729.2	205.5
3. Хөрөнгийн орлого		12,000.0	29,200.9	243.3
Өмч хувьчлалын орлого		12,000.0	29,200.9	243.3
УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГО		1,604,900.0	1,826,694.5	113.8
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар		57,000.0	186,662.4	327.5
НӨАТатвар		1,485,000.0	1,561,391.1	105.1
Онцгой албан татвар		20,000.0	20,996.4	105.0
Агаарын бохирдлын төлбөр		21,900.0	28,897.3	132.0
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр		21,000.0	28,637.8	136.4
Ус бохирдуулсны төлбөр		-	109.5	0.0

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

* урьдчилсан гүйцэтгэл

* Times more

ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ОРЛОГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ сумаар, 12 сар
 PERFORMANCE REVENUE soums, 12 month

мян.төг thous.tug

№	Сум	Soum	Нийт орлого		
			Төлөвлөгөө Project	Gross income * Гүйцэтгэл Performance	Хувь Rate
1	Есөнбулаг	Yesunbulag	968,063.6	979,768.6	101.2
2	Алтай	Altai	56,724.5	57,206.2	100.8
3	Баян-Уул	Bayn-Uul	67,461.8	81,908.2	121.4
4	Бигэр	Biger	67,097.8	88,929.1	132.5
5	Бугат	Bugat	66,676.6	91,360.5	137.0
6	Дарив	Dariv	53,477.1	66,310.4	124.0
7	Дэлгэр	Delger	48,104.2	67,572.8	140.5
8	Жаргалан	Jargalan	40,345.1	48,435.4	120.1
9	Тайшир	Taishir	32,039.2	56,383.7	176.0
10	Тонхил	Tonhil	93,072.7	108,067.8	116.1
11	Төгрөг	Tugrug	69,213.4	79,135.4	114.3
12	Халиун	Khaliun	28,055.3	50,574.3	180.3
13	Хөхморьт	Khukhmorit	41,952.9	50,012.3	119.2
14	Цогт	Tsogt	60,902.9	75,282.9	123.6
15	Цээл	Tseel	93,392.6	108,383.5	116.1
16	Чандмань	Chandmani	71,358.7	71,537.3	100.3
17	Шарга	Sharga	42,489.9	53,905.0	126.9
18	Эрдэнэ	Erdene	38,445.5	55,373.7	144.0
19	Баянтоорой тосгон	Bayntooroi	14,991.1	16,143.1	107.7
20	Гуулин тосгон	Guulin	16,517.6	20,060.5	121.4
21	Татварын хэлтэс	Straight communicant	5,935,262.0	7,280,022.3	122.7
	Дүн		7,905,644.5	9,506,373.0	120.2

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс
 * урьдчилсан гүйцэтгэл
 * Times more

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА 12 сар
EXPENDITURE OF PROVINCIAL GOVERNMENT 12 month

/мян.мөг, thous.tug/

Төрөл type	Төсөв Plan	* Гүйцэтгэл Performance	Хувь Rate
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	121,624,716.7	112,728,016.8	92.7
НИЙТ ЗАРЛАГА	120,343,580.1	112,042,056.7	93.1
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	111,980,338.4	106,841,203.4	95.4
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	61,350,644.1	57,904,431.0	94.4
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	39,657,337.4	38,408,245.6	96.9
Үндсэн цалин	32,360,869.6	30,882,027.5	95.4
Нэмэгдэл	1,740,583.1	1,837,929.9	105.6
Унаа хоолны хөнгөлөлт	332,000.6	288,164.9	86.8
Урамшуулал	2,923,398.1	3,229,573.5	110.5
Гэрээт ажлын хөлс	2,300,486.0	2,170,549.8	94.4
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,082,078.6	4,798,160.1	94.4
Тэтгэврийн даатгал	3,751,699.6	3,542,185.4	94.4
Тэтгэмжийн даатгал	161,468.8	158,370.7	98.1
ҮОМШӨ-ний даатгал	314,184.8	300,899.9	95.8
Ажилгүйдлийн даатгал	93,711.5	82,457.1	88.0
Эрүүл мэндийн даатгал	761,013.9	714,246.9	93.9
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	6,550,796.7	6,027,046.7	92.0
Гэрэл, цахилгаан	466,157.9	348,863.9	74.8
Түлш, халаалт	5,858,733.0	5,504,808.5	94.0
Цэвэр, бохир ус	225,905.8	173,374.3	76.7
Хангамж, бараа материалын зардал	200,685.2	195,454.1	97.4
Бичиг хэрэг	972,122.8	929,129.1	95.6
Тээвэр, шатахуун	137,155.1	126,948.9	92.6
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	38,321.0	35,858.4	93.6
Ном, хэвлэл	58,855.6	53,969.9	91.7
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	241,363.8	232,618.2	96.4
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,500,927.0	1,897,105.8	75.9
Нормативт зардал	155,534.7	136,078.2	87.5
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,182,054.3	1,601,773.2	73.4
Хоол, хүнс	163,338.0	159,254.4	97.5
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,228,750.6	1,137,480.8	92.6
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	559,473.7	536,627.5	95.9
Багаж, техник, хэрэгсэл	87,372.0	72,728.0	83.2
Тавилга	18,615.0	16,162.0	86.8
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	563,289.9	511,963.4	90.9
Урсгал засвар	220,990.2	149,197.5	67.5
Томилолт, зочны зардал	220,990.2	149,197.5	67.5
Дотоод албан томилолт	220,990.2	149,197.5	67.5
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,963.0	47,059.3	88.9
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	23,329.3	22,405.9	96.0
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,627.7	5,789.2	75.9
Даатгалын үйлчилгээ	3,009.7	2,158.7	71.7
Тээврийн хэрэгслийн татвар	39,950.9	35,737.8	89.5
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	5,052.9	3,404.1	67.4
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,641.0	4,995.4	88.6
Газрын төлбөр	3,988.0	253.7	6.4
Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	6,437.0	1,889.5	29.4

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

* урьдчилсан гүйцэтгэл

* Times more

	Төлөвлөгөө <i>Project</i>	* Гүйцэтгэл <i>Performance</i>	Хувь <i>Rate</i>
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	10,560.0	9,730.2	92.1
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,562,138.3	1,478,517.6	94.6
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,423,736.7	1,351,294.0	94.9
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	138,401.6	127,223.6	91.9
ТАТААС	23,000.0	23,000.0	100.0
Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	23,000.0	23,000.0	100.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50,606,694.3	48,913,772.4	96.7
Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	49,384,497.3	47,842,017.2	96.9
Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	12,823,737.0	12,811,350.9	99.9
Урсгал санхүүжилт	36,560,760.3	35,030,666.3	95.8
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	1,222,197.0	1,071,755.1	87.7
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.0	0.0	0.0
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	105,000.0	71,597.5	68.2
Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	141,509.1	141,509.1	100.0
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	369,911.2	301,892.6	81.6
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	293,406.0	262,660.4	89.5
Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	0.0	0.0	0.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	312,370.7	294,095.5	
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	8,363,241.7	5,200,853.3	62.2
Бусад хөрөнгө	8,363,241.7	5,200,853.3	62.2
ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	1,281,136.6	685,960.1	53.5
Эргэж төлөгдөх зээл	0.0	0.0	#DIV/0!
ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	0.0	0.0	#DIV/0!
АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	0.0	0.0	#DIV/0!
Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	0.0	0.0	#DIV/0!
Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	0.0	0.0

* урьдчилсан гүйцэтгэл

* Times more

ТӨСВИЙН ЗАРЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ сумаар, 12 сар
 PERFORMANCE REVENUE soum, 12 month

мян.мөг, thous.tug

№	Сум	Soum	Орон нутаг Provincial government		
			Төсөв Plan	* Гүйцэтгэл Performance	Хувь Rate
1	Есөнбулаг	Yesunbulag	18041475.6	17040710.3	94.5
2	Алтай	Altai	3478051.4	3047836.0	87.6
3	Баян-Уул	Bayn-Uul	2768400.4	2484171.4	89.7
4	Бигэр	Biger	2494511.0	2222225.6	89.1
5	Бугат	Bugat	2494511.0	2222225.6	89.1
6	Дарив	Dariv	2735817.9	2545938.9	93.1
7	Дэлгэр	Delger	2892944.8	2713313.4	93.8
8	Жаргалан	Jargalan	2506874.3	2311519.1	92.2
9	Тайшир	Taishir	2874533.5	2584723.9	89.9
10	Тонхил	Tonhil	3155580.9	2839326.5	90.0
11	Төгрөг	Tugrug	2469047.6	2279295.7	92.3
12	Халиун	Khaliun	2836215.1	2694643.7	95.0
13	Хөхморьт	Khukhmorit	2941472.2	2807501.4	95.4
14	Цогт	Tsogt	2999057.7	2767287.9	92.3
15	Цээл	Tseel	3425088.8	2519309.3	73.6
16	Чандмань	Chandmani	2838876.6	2583233.2	91.0
17	Шарга	Sharga	2450094.8	2241958.3	91.5
18	Эрдэнэ	Erdene	3271675.4	3077122.8	94.1
19	Гуулин тосгон	Guulin	1532541.7	1478692.5	96.5
20	Баянтоорой тосгон	Bayntooroi	1560324.1	1488545.1	95.4
21	Говь-Алтай аймаг шууд харилцагч	Straight communicant	51857621.9	48778435.9	94.1
Дүн			121624716.7	112728016.8	92.7

Эх үүсвэр: Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

* урьдчилсан

гүйцэтгэл

* Times more

МАЛЫН ТОО, төрлөөр, сумаар, 2016-2020 он
 NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock, by soums

Сум	Soum	Малын тоо бүгд / Number of livestock					Адуу / Horse				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	<i>Total</i>	3497492	3801651	3513365	3 597 698	3 310 830	106843	123689	129999	132 431	122 134
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	209610	223744	217 869	232 589	230 973	7580	9105	9 422	9 005	9 218
Алтай	<i>Altai</i>	106433	134765	147 936	151 367	134 534	2397	2985	3 585	4 176	4 023
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	245497	232089	188 750	192 676	227 799	8189	8849	8 248	7 987	8 663
Бигэр	<i>Biger</i>	173436	194444	174 568	184 002	133 593	5225	5980	5 834	6 223	4 889
Бугат	<i>Bugat</i>	150948	178720	190 114	181 103	174 662	3604	4429	5 523	6 038	6 431
Дарив	<i>Darib</i>	194413	172056	117 679	119 860	135 490	7716	7536	6 567	6 167	6 148
Дэлгэр	<i>Delger</i>	261217	287930	284 175	305 817	244 571	6921	8125	9 143	9 618	8 173
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	165991	191599	185 154	193 835	188 124	4257	5310	5 937	6 528	6 365
Тайшир	<i>Taishir</i>	118192	132154	133 345	132 607	125 328	3754	4547	5 251	5 160	4 857
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	240137	269886	232 660	210 048	205 766	9639	11395	12 098	11 073	10 803
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	156849	174258	125 940	121 261	108 321	5976	6892	6 972	6 693	5 942
Халиун	<i>Khaliun</i>	240824	247833	230 804	247 231	196 782	7372	8418	8 876	9 367	8 194
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	153372	160598	156 457	166 910	176 503	9731	11166	12 001	12 769	12 402
Цогт	<i>Tsogt</i>	277604	307558	287 364	300 962	287 121	4531	5615	5 938	6 124	5 517
Цээл	<i>Tseel</i>	192292	213628	213 656	217 993	154 121	5794	6864	7 707	8 066	5 566
Чандмань	<i>Chandmani</i>	199180	228507	223 157	229 726	195 966	5205	6245	6 804	6 957	5 879
Шарга	<i>Sharga</i>	161683	171439	151 941	165 288	170 038	5313	5691	5 055	5 395	5 431
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	249814	280443	251 796	244 423	221 138	3639	4537	5 038	5 085	3 633

МАЛЫН ТОО, төрлөөр, сумаар, 2016-2020 он
 NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock, by soums

Сум	Soum	Үхэр /Cattle					Тэмээ /Camel				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	<i>Total</i>	71058	85400	85225	84 475	75 856	38540	41955	43670	44 436	43 928
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	5452	6818	6 516	6 320	5 515	842	912	1 122	1 208	1 101
Алтай	<i>Altai</i>	1846	2260	2 853	2 949	2 730	2418	2577	2 740	2 963	2 958
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	4811	5462	4 785	4 428	4 955	1850	1818	1 812	1 712	1 721
Бигэр	<i>Biger</i>	6247	7285	6 757	7 220	5 345	1948	2130	2 215	2 267	2 129
Бугат	<i>Bugat</i>	1703	2219	2 657	2 729	2 745	1304	1525	1 708	1 745	1 684
Дарив	<i>Darib</i>	4054	4578	3 511	3 428	3 606	1655	1718	1 568	1 552	1 482
Дэлгэр	<i>Delger</i>	4656	5643	6 042	5 903	5 487	2238	2597	2 791	2 783	2 611
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	4289	5346	5 874	6 455	6 376	890	1081	1 139	1 191	1 254
Тайшир	<i>Taishir</i>	2991	3743	4 117	3 513	2 850	539	602	644	647	657
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	3815	4819	4 960	4 339	3 758	440	521	533	487	466
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	2375	2884	2 739	2 415	2 076	5335	5525	5 564	5 417	5 163
Халиун	<i>Khaliun</i>	5822	6697	6 581	6 500	5 337	3493	3774	3 822	3 793	3 686
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	4482	5367	5 791	6 341	6 292	3024	3345	3 557	3 654	3 520
Цогт	<i>Tsogt</i>	5735	6732	6 593	6 672	6 198	2737	2884	3 203	3 539	3 671
Цээл	<i>Tseel</i>	3993	4817	5 247	5 307	3 446	1528	1684	1 752	1 936	1 667
Чандмань	<i>Chandmani</i>	2710	3327	3 668	3 656	3 090	1187	1377	1 464	1 550	1 517
Шарга	<i>Sharga</i>	4795	5863	4 717	4 696	4 786	4933	5419	5 339	5 397	5 751
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	1282	1540	1 817	1 604	1 264	2179	2466	2 697	2 595	2 890

МАЛЫН ТОО, төрлөөр, сумаар, 2016-2020 он
 NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock, by soums

Сум	Soum	Хонь / Sheep					Ямаа / Goat				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	<i>Total</i>	1107114	1194602	1057674	1 066 739	945 707	2173937	2356005	2196797	2 269 617	2 123 205
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	71834	74217	70 713	77 339	69 600	123902	132692	130 096	138 717	145 539
Алтай	<i>Altai</i>	18966	24501	27 277	25 965	22 932	80806	102442	111 481	115 314	101 891
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	91557	88060	68 970	68 394	77 706	139090	127900	104 935	110 155	134 754
Бигэр	<i>Biger</i>	43574	49089	41 080	41 419	28 049	116442	129960	118 682	126 873	93 181
Бугат	<i>Bugat</i>	48105	57819	58 435	54 895	51 808	96232	112728	121 791	115 696	111 994
Дарив	<i>Darib</i>	75457	68223	41 461	41 089	46 151	105531	90001	64 572	67 624	78 103
Дэлгэр	<i>Delger</i>	91450	101477	97 952	105 696	84 286	155952	170088	168 247	181 817	144 014
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	58427	66551	63 842	65 862	60 651	98128	113311	108 362	113 799	113 478
Тайшир	<i>Taishir</i>	43986	48771	49 261	50 210	45 868	66922	74491	74 072	73 077	71 096
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	113578	126282	108 667	100 870	95 815	112665	126869	106 402	93 279	94 924
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	55784	62519	36 773	33 073	26 949	87379	96438	73 892	73 663	68 191
Халиун	<i>Khaliun</i>	74715	74648	66 542	72 650	54 662	149422	154296	144 983	154 921	124 903
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	51294	53793	51 329	54 413	56 639	84841	86927	83 779	89 733	97 650
Цогт	<i>Tsogt</i>	71364	78853	71 268	70 803	61 269	193237	213474	200 362	213 824	210 466
Цээл	<i>Tseel</i>	46095	50158	46 474	46 552	28 681	134882	150105	152 476	156 132	114 761
Чандмань	<i>Chandmani</i>	68346	79653	76 393	77 369	62 228	121732	137905	134 828	140 194	123 252
Шарга	<i>Sharga</i>	34575	35100	30 091	31 823	31 429	112067	119366	106 739	117 977	122 641
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	48007	54888	51 146	48 317	40 984	194707	217012	191 098	186 822	172 367

МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар, 2020 он

Сум	Баг / Ваг	Малын тоо, төрлөөр					
		Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
	Бүгд	3 310 830	43 928	122 134	75 856	945 707	2 123 205
Есөнбулаг	1-р баг, Баянхайрхан	23 799	212	947	501	7 590	14 549
	2-р баг, Баяншанд	18 890	70	721	346	5 902	11 851
	3-р баг, Жаргалант	20 423	23	723	583	5 155	13 939
	4-р баг, Харзат	21 490	138	600	519	6 100	14 133
	5-р баг, Рашаант	58 747	80	1 736	1 280	17 467	38 184
	6-р баг, Наран	40 422	270	1 116	486	13 422	25 128
	7-р баг, Жинст	10 094	32	1 166	472	3 317	5 107
	8-р баг, Индэрт	12 990	36	436	329	4 314	7 875
	9-р баг, Түмэн	11 701	36	566	330	3 362	7 407
	10-р баг, Оргил	12 417	204	1 207	669	2 971	7 366
Алтай	1-р баг, Бадрал	30 061	1 067	712	665	3 951	23 666
	2-р баг, Баянцагаан	36 978	673	910	669	6 452	28 274
	3-р баг, Урт	56 778	1 105	1 729	536	9 999	43 409
	4-р баг, Баян-Овоо	10 717	113	672	860	2 530	6 542
Баян-Уул	1-р баг, Баян богд	31 301	26	1 159	560	8 991	20 565
	2-р баг, Чандмань хайрхан	34 882	13	1 279	1 139	10 284	22 167
	3-р баг, Баянхайрхан	36 809	101	1 686	972	15 834	18 216
	4-р баг, Хүйсийн говь	34 007	359	1 519	912	14 655	16 562
	5-р баг, Баянговь	44 738	996	1 354	573	15 271	26 544
	6-р баг, Алтангадас	46 062	226	1 666	799	12 671	30 700
Бигэр	1-р баг, Мянгай	35 182	513	1 159	1 334	9 034	23 142
	2-р баг, Урт	19 768	310	1 010	994	4 705	12 749
	3-р баг, Их булаг	23 321	176	935	1 137	4 192	16 881
	4-р баг, Буудай	25 659	465	719	783	3 829	19 863
	5-р баг, Хүрэмт	29 663	665	1 066	1 097	6 289	20 546
Бугат	1-р баг, Биж	43 308	217	1 520	978	14 218	26 375
	2-р баг, Ферм	40 705	360	1 380	556	12 655	25 754
	3-р баг, Гаханч	43 802	947	1 301	401	10 319	30 834
	4-р баг, Сүж	40 813	155	1 976	655	13 207	24 820
	5-р баг, Баянгол	6 034	5	254	155	1 409	4 211
Дарив	1-р баг, Ихэс	44 486	293	1 963	1 269	17 107	23 854
	2-р баг, Хужирт	42 380	696	1 759	715	12 052	27 158
	3-р баг, Жавхлант	43 460	435	1 864	1 088	15 835	24 238
	4-р баг, Үйлдвэр	5 164	58	562	534	1 157	2 853
Дэлгэр	1-р баг, Баян-Өндөр	76 014	969	1 907	1 199	25 430	46 509
	2-р баг, Баянхонгор	39 141	564	1 702	723	14 043	22 109
	3-р баг, Баянбуурал	63 968	774	2 317	800	22 961	37 116
	4-р баг, Баянсан	26 915	175	708	725	9 064	16 243
	5-р баг, Гуулин	38 533	129	1 539	2 040	12 788	22 037
Жаргал	1-р баг, Бүрэн	89 111	835	3 152	3 213	25 916	55 995
	2-р баг, Тээл	45 594	27	1 197	1 518	15 078	27 774
	3-р баг, Завхан гол	53 419	392	2 016	1 645	19 657	29 709

МАЛЫН ТОО, төрлөөр, багаар, 2020 он

Сум	Баг / Ваг	Малын тоо, төрлөөр					
		Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Тайшир	1-р баг, Хуримт	34 731	129	1 440	971	10 643	21 548
	2-р баг, Галуут	46 938	453	2 077	752	21 116	22 540
	3-р баг, Далан	43 659	75	1 340	1 127	14 109	27 008
Тонхил	1-р баг, Бүс-Уул	42 085	162	2 331	535	19 755	19 302
	2-р баг, Тамч	45 494	100	2 688	884	19 792	22 030
	3-р баг, Зүйл	23 802	14	988	828	11 939	10 033
	4-р баг, Алтансоёмбо	40 369	86	1 831	809	16 433	21 210
	5-р баг, Алтайн-Оргил	54 016	104	2 965	702	27 896	22 349
Төгрөг	1-р баг, Хүрэн гол	23 837	186	1 064	409	5 984	16 194
	2-р баг, Төгрөгийн эх	29 047	65	1 406	575	5 888	21 113
	3-р баг, Мааньт	16 861	49	1 177	177	5 047	10 411
	4-р баг, Цагаан хайрхан	22 993	268	1 281	399	7 510	13 535
	5-р баг, Тунгалаг	15 583	4 595	1 014	516	2 520	6 938
Халиун	1-р баг, Сүүж	53 848	719	2 136	863	16 434	33 696
	2-р баг, Гүү бариач	50 043	250	2 184	1 212	12 298	34 099
	3-р баг, Олон булаг	48 264	2 580	2 240	2 805	12 306	28 333
	4-р баг, Чацран	44 627	137	1 634	457	13 624	28 775
Хөхморьт	1-р баг, Цоохор	50 666	1 030	4 118	1 556	19 601	24 361
	2-р баг, Завхан гол	36 719	450	2 511	1 910	10 035	21 813
	3-р баг, Сангийн далай	35 771	791	2 686	1 172	9 577	21 545
	4-р баг, Хүйсийн говь	39 236	1 155	2 025	900	12 221	22 935
	5-р баг, Сайн-Уст	14 111	94	1 062	754	5 205	6 996
Цогт	1-р баг, Рашаант	30 425	82	876	346	8 307	20 814
	2-р баг, Далан	27 290	209	317	303	4 918	21 543
	3-р баг, Гэгээт	30 756	207	438	834	4 677	24 600
	4-р баг, Төгрөг	51 379	1 000	1 234	1 307	8 785	39 053
	5-р баг, Баян-Өндөр	45 608	626	890	837	15 866	27 389
	6-р баг, Баян-Улаан	34 755	242	703	528	8 436	24 846
	7-р баг, Баян тоорой	66 908	1 305	1 059	2 043	10 280	52 221
Цээл	1-р баг, Бүрэн	42 879	644	1 534	1 095	10 327	29 279
	2-р баг, Баянгол	40 352	519	1 521	1 023	5 845	31 444
	3-р баг, Дэрстэй	34 466	430	1 052	554	4 857	27 573
	4-р баг, Жаргалт	36 424	74	1 459	774	7 652	26 465
Чандмань	1-р баг, Чандмань-Уул	36 687	352	1 168	628	12 625	21 914
	2-р баг, Өлзийбулаг	51 300	341	1 455	836	16 557	32 111
	3-р баг, Эрдэнэ-Уул	43 038	360	1 439	641	13 748	26 850
	4-р баг, Хүрхрээ	33 296	396	1 023	450	9 982	21 445
	5-р баг, Талын шанд	31 645	68	794	535	9 316	20 932
Шарга	1-р баг, Баянгол	36 797	4 414	1 980	2 446	4 655	23 302
	2-р баг, Хамтын хүч	42 164	967	1 182	647	7 619	31 749
	3-р баг, Сондуулт	37 195	275	741	674	9 024	26 481
	4-р баг, Улаан туг	53 882	95	1 528	1 019	10 131	41 109
Эрдэнэ	1-р баг, Сангийн далай	55 327	820	728	186	10 568	43 025
	2-р баг, Цэцэг нуур	53 654	378	1 065	822	9 521	41 868
	3-р баг, Цагаан-Уул	61 387	849	939	167	11 840	47 592
	4-р баг, Өлзийт	50 770	843	901	89	9 055	39 882

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛ, төрлөөр, сумаар

NUMBER OF BREEDING STOCK, by type of livestock, by soums

Сум	Soum	Бүгд / Total					Гүү / Mare				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	1412013	1514281	1570848	1524869	1380379	31622	37079	41399	44741	42436
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	92447	95783	107457	106126	106468	2561	3081	3178	3353	3629
Алтай	<i>Altai</i>	44101	52940	56163	55988	55203	708	874	1154	1364	1358
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	98699	94295	96021	86896	93048	2429	2594	2830	2915	3034
Бигэр	<i>Biger</i>	67558	72460	69467	75667	53528	1574	1776	1797	2096	1720
Бугат	<i>Bugat</i>	60103	71292	77256	76967	72530	1074	1315	1702	1963	2141
Дарив	<i>Darib</i>	81639	76887	64415	60815	59948	2231	2239	2275	2252	2216
Дэлгэр	<i>Delger</i>	104306	113281	124707	118476	97574	1872	2335	2762	2882	2726
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	68478	82299	94600	85063	85328	1205	1616	1731	2099	2020
Тайшир	<i>Taishir</i>	51355	53774	64108	58398	54100	1076	1356	1750	1831	1814
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	98330	111260	107389	99135	86111	3151	3885	4383	4514	4211
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	63544	67550	54379	54218	44928	1794	2137	2302	2508	2304
Халиун	<i>Khaliun</i>	101415	102095	113435	107110	91269	2331	2648	2997	3295	2981
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	55453	54519	60335	57176	60143	2322	2560	2926	3090	2878
Цогт	<i>Tsogt</i>	108707	121768	126902	131255	121391	1413	1765	1942	2099	2102
Цээл	<i>Tseel</i>	80774	85253	98111	93490	69136	1729	2065	2548	2856	2173
Чандмань	<i>Chandmani</i>	71876	81344	78707	81385	70008	1358	1653	1771	1952	1735
Шарга	<i>Sharga</i>	66543	69448	72559	69558	70005	1749	1920	1884	2006	2032
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	96685	108033	104837	107146	89661	1045	1260	1467	1666	1362

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛ, төрлөөр, сумаар

NUMBER OF BREEDING STOCK, by type of livestock, by soums

Сум	Soum	Үнээ / Cow					Ингэ / Female camel				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	26720	31336	33263	34476	30432	12724	13997	14706	15187	15546
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	2194	2670	2641	2790	2417	286	321	389	410	431
Алтай	<i>Altai</i>	696	796	1055	1093	1047	857	839	934	1023	1044
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	1884	2072	2168	2109	2120	630	598	645	615	588
Бигэр	<i>Biger</i>	2244	2490	2448	2819	2155	642	738	785	780	784
Бугат	<i>Bugat</i>	628	798	1004	1050	1099	399	454	509	603	603
Дарив	<i>Darib</i>	1600	1791	1615	1675	1585	524	596	590	575	565
Дэлгэр	<i>Delger</i>	1647	2011	2232	2203	2055	676	808	841	822	783
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	1650	2024	2209	2540	2564	303	387	365	413	462
Тайшир	<i>Taishir</i>	1169	1462	1697	1493	1281	199	210	245	242	257
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	1393	1744	1995	1889	1510	116	159	138	155	140
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	890	1071	1174	1133	917	1735	1811	1825	1788	1818
Халиун	<i>Khaliun</i>	2357	2658	2885	2883	2332	1275	1398	1471	1458	1501
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	1395	1591	1773	1820	1829	648	686	734	753	783
Цогт	<i>Tsogt</i>	2082	2374	2576	2711	2512	958	1040	1137	1276	1341
Цээл	<i>Tseel</i>	1534	1790	1998	2241	1438	471	608	652	688	654
Чандмань	<i>Chandmani</i>	910	1099	1178	1227	1020	342	412	446	481	449
Шарга	<i>Sharga</i>	1971	2339	1946	2118	2067	2004	2195	2225	2252	2395
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	476	556	669	682	484	659	737	775	853	948

ХЭЭЛТЭГЧ МАЛ, төрлөөр, сумаар
NUMBER OF BREEDING STOCK, by type of livestock, by soums

Сум	Soum	Эм хонь /Ewe					Эм ямаа /Female goat				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	461391	494389	493755	462997	405145	879556	937480	987725	967468	886820
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	31957	33214	36538	35727	32728	55449	56497	64711	63846	67263
Алтай	<i>Altai</i>	7873	9788	10697	9454	9539	33967	40643	42323	43054	42215
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	38052	37005	36904	31103	33065	55704	52026	53474	50154	54241
Бигэр	<i>Biger</i>	17055	18690	16223	17799	11554	46043	48766	48214	52173	37315
Бугат	<i>Bugat</i>	19798	24064	25364	23779	22653	38204	44661	48677	49572	46034
Дарив	<i>Darib</i>	32760	31187	23431	21498	21443	44524	41074	36504	34815	34139
Дэлгэр	<i>Delger</i>	36959	41211	45210	42332	34456	63152	66916	73662	70237	57554
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	24950	29587	32773	29507	27547	40370	48685	57522	50504	52735
Тайшир	<i>Taishir</i>	19534	20394	24499	22181	19853	29377	30352	35917	32651	30895
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	48773	55654	52030	47735	41992	44897	49818	48843	44842	38258
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	23149	24831	16777	15406	11462	35976	37700	32301	33383	28427
Халиун	<i>Khaliun</i>	32214	31302	34036	32052	26037	63238	64089	72046	67422	58418
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	19779	19458	21496	19590	20562	31309	30224	33406	31923	34091
Цогт	<i>Tsogt</i>	28510	31728	31545	30979	25948	75744	84861	89702	94190	89488
Цээл	<i>Tseel</i>	19991	20314	22423	19755	13046	57049	60476	70490	67950	51825
Чандмань	<i>Chandmani</i>	25518	29273	27668	27892	23011	43748	48907	47644	49833	43793
Шарга	<i>Sharga</i>	14969	14440	14764	13756	13219	45850	48554	51740	49426	50292
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	19550	22249	21377	22452	17030	74955	83231	80549	81493	69837

ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлөөр, сумаар, 2020 он
 REARING OF YOUNG ANIMALS, by type, soums, 2020 year

Сум	Soum	Төллөсөн хээлтэгч / Breeding stock						Гарсан төл / youngster					
		Бүгд Total	Гүү Mare	Үнээ Cow	Ингэ Female camel	Эм хонь Ewe	Эм ямаа Female Goat	Бүгд Total	Унага Foals	Тугал Calves	Ботго Young camels	Хурга Lamps	Ишиг Kids
Бүгд	Total	1291676	35279	27325	8192	407292	813588	1294786	35279	27325	8192	408631	815359
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	98073	2563	2135	240	33222	59913	98130	2563	2135	240	33234	59958
Алтай	<i>Altai</i>	39890	770	679	546	6772	31123	39929	770	679	546	6784	31150
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	79263	1791	1429	302	29098	46643	80047	1791	1429	302	29388	47137
Бигэр	<i>Biger</i>	58932	1414	2069	380	14730	40339	58938	1414	2069	380	14736	40339
Бугат	<i>Bugat</i>	75224	1747	948	310	23378	48841	75232	1747	948	310	23382	48845
Дарив	<i>Darib</i>	58046	1860	1386	270	20758	33772	58535	1860	1386	270	20991	34028
Дэлгэр	<i>Delger</i>	101081	2419	1729	416	37238	59279	101086	2419	1729	416	37243	59279
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	50473	1455	1772	165	17919	29162	50537	1455	1772	165	17966	29179
Тайшир	<i>Taishir</i>	46489	1129	1022	103	18951	25284	47041	1129	1022	103	19219	25568
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	96595	3985	1629	77	47007	43897	96710	3985	1629	77	47095	43924
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	50411	2186	992	1053	14626	31554	50434	2186	992	1053	14626	31577
Халиун	<i>Khaliun</i>	101915	2807	2655	1072	31086	64295	102407	2807	2655	1072	31252	64621
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	56302	2973	1727	386	19188	32028	56305	2973	1727	386	19191	32028
Цогт	<i>Tsogt</i>	108214	1609	2148	675	25938	77844	108225	1609	2148	675	25948	77845
Цээл	<i>Tseel</i>	65993	2207	1562	270	14047	47907	66003	2207	1562	270	14047	47917
Чандмань	<i>Chandmani</i>	65721	1537	923	296	22629	40336	65726	1537	923	296	22629	40341
Шарга	<i>Sharga</i>	68028	2000	2062	1191	13555	49220	68465	2000	2062	1191	13750	49462
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	71026	827	458	440	17150	52151	71036	827	458	440	17150	52161

ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлөөр, сумаар, 2020 он
 REARING OF YOUNG ANIMALS, by type, soums, 2020 year

Сум	Soum	Хорогдсон төл / Losses of young animals						Бойжсон төл / Young surviving animals					
		Бүгд Total	Унага Foals	Тугал Calves	Ботго Young camels	Хурга Lamps	Ишиг Kids	Бүгд Total	Унага Foals	Тугал Calves	Ботго Young camels	Хурга Lamps	Ишиг Kids
Бүгд	Total	57952	3142	1542	339	14123	38806	1236834	32137	25783	7853	394508	776553
Есөнбулаг	Yesunbulag	3227	139	88	8	831	2161	94903	2424	2047	232	32403	57797
Алтай	Altai	1237	54	67	44	276	796	38692	716	612	502	6508	30354
Баян-Уул	Bayanuul	0	0	0	0	0	0	80047	1791	1429	302	29388	47137
Бигэр	Biger	2023	137	40	17	530	1299	56915	1277	2029	363	14206	39040
Бугат	Bugat	4239	94	37	50	784	3274	70993	1653	911	260	22598	45571
Дарив	Darib	605	97	65	5	226	212	57930	1763	1321	265	20765	33816
Дэлгэр	Delger	296	8	12	1	91	184	100790	2411	1717	415	37152	59095
Жаргалан	Jargalan	1400	13	18	2	530	837	49137	1442	1754	163	17436	28342
Тайшир	Taishir	751	56	24	6	254	411	46290	1073	998	97	18965	25157
Тонхил	Tonkhil	701	169	38	6	195	293	96009	3816	1591	71	46900	43631
Төгрөг	Tugrug	572	80	72	1	92	327	49862	2106	920	1052	14534	31250
Халиун	Khaliun	13480	490	233	52	3791	8914	88927	2317	2422	1020	27461	55707
Хөхморьт	Khukhmorit	0	0	0	0	0	0	56305	2973	1727	386	19191	32028
Цогт	Tsogt	1150	41	70	12	350	677	107075	1568	2078	663	25598	77168
Цээл	Tseel	6660	1303	471	41	1338	3507	59343	904	1091	229	12709	44410
Чандмань	Chandmani	3570	126	101	14	1108	2221	62156	1411	822	282	21521	38120
Шарга	Sharga	1057	61	86	11	186	713	67408	1939	1976	1180	13564	48749
Эрдэнэ	Erdene	16984	274	120	69	3541	12980	54052	553	338	371	13609	39181

ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ , төрлөөр, сумаар
LOSSES OF ADULT ANIMALS, by type , soums

Сум	Soum	Бүгд / Total					Адуу /Hours				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	<i>Total</i>	35131	10900	151210	57652	30482	641	311	1977	2146	1190
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	4593	1347	7838	4439	3185	84	16	175	201	84
Алтай	<i>Altai</i>	554	538	715	1015	1356	49	29	15	22	77
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	1801	226	30287	5905	167	19	8	271	380	6
Бигэр	<i>Biger</i>	1694	1109	2162	1928	1660	83	40	70	101	112
Бугат	<i>Bugat</i>	929	494	1250	7086	720	12	19	5	65	66
Дарив	<i>Darib</i>	253	748	3739	1530	332	9	32	122	229	54
Дэлгэр	<i>Delger</i>	5440	194	14947	2962	1481	7		47	50	37
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	1794	1115	23167	6182	3477	2	9	78	26	71
Тайшир	<i>Taishir</i>	1837	714	3156	2533	714	6	6	67	140	43
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	1119	732	8023	7080	101	44	28	46	335	16
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	1068	30	3621	1633	154	12		39	72	24
Халиун	<i>Khaliun</i>	8295	1859	12553	3767	5624	165	88	236	84	167
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	805	144	6474	2470	57	14	10	89	67	14
Цогт	<i>Tsogt</i>	697	95	1388	872	110	3	2	2	7	7
Цээл	<i>Tseel</i>	963	332	871	2316	2212	30	9	28	143	214
Чандмань	<i>Chandmani</i>	640	543	2695	1840	1333		3	38	79	46
Шарга	<i>Sharga</i>	1598	638	20988	1553	1600	79	12	638	48	85
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	1051	42	7336	2541	6199	23		11	97	67

ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ , төрлөөр, сумаар
 LOSSES OF ADULT ANIMALS, by type , soums

Сум	Soum	Үхэр /Cattle					Тэмээ /Camel				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	<i>Total</i>	915	286	3367	2506	1002	187	87	383	134	184
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	63	29	166	251	109	11	3	18	6	25
Алтай	<i>Altai</i>	48	28	18	50	72	22	35	14	22	65
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	21	20	398	232	3	5	2	27	2	0
Бигэр	<i>Biger</i>	77	26	85	135	100	20	7	18	17	28
Бугат	<i>Bugat</i>	7	6	3	49	12	9	1	0	2	0
Дарив	<i>Darib</i>	14	32	211	163	24	1	2	9	14	2
Дэлгэр	<i>Delger</i>	33	6	215	145	37		1	5	6	4
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	1	25	191	100	85		9	10	7	8
Тайшир	<i>Taishir</i>	17	1	105	207	35	1		0	2	0
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	33	23	117	379	6	2	1	6	11	0
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	17		44	35	2	19		25		0
Халиун	<i>Khaliun</i>	380	53	576	180	202	69	9	30	12	18
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	3	7	74	72	0		1	7	1	0
Цогт	<i>Tsogt</i>	20		10	63	22	1		0		4
Цээл	<i>Tseel</i>	39	13	77	147	162			3	3	9
Чандмань	<i>Chandmani</i>		3	25	115	24			8	9	1
Шарга	<i>Sharga</i>	136	13	1040	84	90	11	9	200	18	14
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	6	1	12	99	17	16	7	3	2	6

ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ , төрлөөр, сумаар
LOSSES OF ADULT ANIMALS, by type , soums

Сум	Soum	Хонь / Sheep					Ямаа / Goat				
		2016	2017	2018	2019	2020	2016	2018	2018	2019	2020
Бүгд	<i>Total</i>	8280	3279	36999	17502	8023	25108	6937	108484	35364	20083
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	1016	442	3149	1608	1159	3419	857	4330	2373	1808
Алтай	<i>Altai</i>	139	194	316	317	292	296	252	352	604	850
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	519	91	9660	2672	43	1237	105	19931	2619	115
Бигэр	<i>Biger</i>	567	339	552	641	457	947	697	1437	1034	963
Бугат	<i>Bugat</i>	261	135	262	1808	212	640	333	980	5162	430
Дарив	<i>Darib</i>	59	177	782	431	32	170	505	2615	693	220
Дэлгэр	<i>Delger</i>	637	72	1701	573	190	4763	115	12979	2188	1213
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	661	364	8178	2331	1236	1130	708	14710	3718	2077
Тайшир	<i>Taishir</i>	307	210	669	678	228	1506	497	2315	1506	408
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	496	272	933	2341	34	544	408	6921	4014	45
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	99	5	852	317	28	921	25	2661	1209	100
Халиун	<i>Khaliun</i>	2619	545	3745	858	1666	5062	1164	7966	2633	3571
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	38	25	1490	778	26	750	101	4814	1552	17
Цогт	<i>Tsogt</i>	68	29	321	150	36	605	64	1055	652	41
Цээл	<i>Tseel</i>	219	142	199	438	434	675	168	564	1585	1393
Чандмань	<i>Chandmani</i>	250	182	670	578	519	390	355	1954	1059	743
Шарга	<i>Sharga</i>	115	45	3092	449	273	1257	559	16018	954	1138
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	210	10	428	534	1158	796	24	6882	1809	4951

САРЛАГ, ХАЙНАГ, тоогоор, 2020 он

Сум	Малын төрөл	Бүгд	Үнээ
Есөнбулаг сум	Сарлаг	43	16
Алтай сум	Сарлаг	60	55
Баян-Уул сум	Сарлаг	616	266
Бигэр сум	Сарлаг	1150	458
Бугат сум	Сарлаг	451	222
Бугат сум	Хайнаг	21	10
Дарив сум	Сарлаг	688	317
Дарив сум	Хайнаг	0	0
Дэлгэр сум	Сарлаг	151	60
Жаргалан сум	Сарлаг	1045	428
Тайшир сум	Сарлаг	489	220
Тайшир сум	Хайнаг	260	125
Тонхил сум	Сарлаг	1314	602
Тонхил сум	Хайнаг	38	11
Төгрөг сум	Сарлаг	625	247
Халиун сум	Сарлаг	567	272
Цогт сум	Сарлаг	1060	382
Цогт сум	Хайнаг	511	180
Цээл сум	Сарлаг	80	35
Чандмань сум	Сарлаг	622	198
Шарга сум	Сарлаг	520	184
Шарга сум	Хайнаг	1	0
Эрдэнэ сум	Сарлаг	221	49
Эрдэнэ сум	Хайнаг	50	20
	Сарлаг	9702	4011
Бүгд	Хайнаг	881	346

ЗАХ ЗЭЭЛД ХУДАЛДАЖ БОРЛУУЛСАН МАЛЫН ТОО, сумаар, 2020 он

Сум	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Есөнбулаг	68596	1963	1987	254	25771	38621
Алтай	42954	709	757	417	7282	33789
Баян-Уул	31150	963	646	285	11896	17360
Бигэр	82849	2282	3718	450	18496	57903
Бугат	44419	742	598	319	14236	28524
Дарив	25308	1083	641	320	9285	13979
Дэлгэр	107201	3011	1761	624	35016	66789
Жаргалан	42080	1156	1531	90	15950	23353
Тайшир	34394	964	1070	119	13984	18257
Тонхил	61587	2301	1562	81	31901	25742
Төгрөг	41940	1735	775	844	12373	26213
Халиун	81122	2078	2150	717	25160	51017
Хөхморьт	42125	3345	1760	573	14005	22442
Цогт	83086	1622	1814	535	22340	56775
Цээл	90158	3289	2298	522	21202	62847
Чандмань	66747	1856	1076	277	24740	38798
Шарга	42058	1026	1205	632	9519	29676
Эрдэнэ	62272	1848	590	224	12739	46871
Бүгд	1050046	31973	25939	7283	325895	658956

ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН МАЛЫН ТОО, сумаар, 2020 он

Сум	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Есөнбулаг	20116	195	249	6	9165	10501
Алтай	7772	149	129	71	2439	4984
Баян-Уул	14719	358	380	48	7088	6845
Бигэр	16720	305	483	40	6432	9460
Бугат	11719	93	151	39	5014	6422
Дарив	8029	115	198	18	3769	3929
Дэлгэр	23384	376	292	10	11309	11397
Жаргалан	13599	240	363	17	6175	6804
Тайшир	12929	202	243	11	5997	6476
Тонхил	13143	256	140	9	7815	4923
Төгрөг	9905	273	147	102	4431	4952
Халиун	18400	279	293	108	7845	9875
Хөхморьт	10811	415	391	111	4353	5541
Цогт	13752	139	340	74	6536	6663
Цээл	10816	234	182	24	4693	5683
Чандмань	16032	230	199	22	7190	8391
Шарга	8850	135	232	129	2873	5481
Эрдэнэ	13273	209	93	72	6036	6863
Бүгд	243969	4203	4505	911	109160	125190

МАЛЫН ТООГООР 2020 ОНД ЭХНИЙ ТАВАН БАЙР ЭЗЭЛСЭН СУМ, БАГ, малын төрлөөр
 RANK OF FIRST FIVE SOUMS AND BAGS BY NUMBER OF LIVESTOCK, in 2020, by type of
 livestock

Сум	Soum	Малын тоо Number of livestock	Сум	Баг	Малын тоо Number of livestock
Нийт малын тоогоор / By total livestock					
Цогт	<i>Tsogt</i>	305 817	Жаргалан	1-р баг, Бүрэн	89 111
Дэлгэр	<i>Delger</i>	300 962	Дэлгэр	1-р баг, Баян-Өндөр	76 014
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	247 231	Цогт	7-р баг, Баян тоорой	66 908
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	244 423	Дэлгэр	3-р баг, Баянбуурал	63 968
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	232 589	Эрдэнэ	3-р баг, Цагаан-Уул	61 387
Адуугаар / By horses					
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	12 402	Хөхморьт	1-р баг, Цоохор	4 118
Тонхил	<i>Tonhil</i>	10 803	Жаргалан	1-р баг, Бүрэн	3 152
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	9 218	Тонхил сум	5-р баг, Алтайн-Оргил	2 965
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	8 663	Тонхил сум	2-р баг, Тамч	2 688
Халиун	<i>Khaliun</i>	8 194	Хөхморьт сум	3-р баг, Сангийн далай	2 686
Үхрээр / By cattle					
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	7 220	Жаргалан	1-р баг, Бүрэн	3 213
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	6 672	Халиун	3-р баг, Олон булаг	2 805
Цогт	<i>Tsogt</i>	6 500	Шарга	1-р баг, Баянгол	2 446
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	6 455	Цогт	7-р баг, Баян тоорой	2 043
Дэлгэр	<i>Delger</i>	6 341	Дэлгэр	5-р баг, Гуулин	2 040
Тэмээгээр / By camels					
Шарга	<i>Sharga</i>	5 751	Төгрөг	5-р баг, Тунгалаг	4 595
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	5 163	Шарга	1-р баг, Баянгол	4 414
Халиун	<i>Khaliun</i>	3 686	Халиун	3-р баг, Олон булаг	2 580
Цогт	<i>Tsogt</i>	3 671	Цогт сум	7-р баг, Баян тоорой	1 305
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	3 520	Хөхморьт	4-р баг, Хүйсийн говь	1 155
Хониор / By sheep					
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	95 815	Тонхил	5-р баг, Алтайн-Оргил	27 896
Дэлгэр	<i>Delger</i>	84 286	Жаргалан	1-р баг, Бүрэн	25 916
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	77 706	Дэлгэр	1-р баг, Баян-Өндөр	25 430
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	69 600	Дэлгэр	3-р баг, Баянбуурал	22 961
Чандмань	<i>Chandmani</i>	62 228	Тайшир	2-р баг, Галуут	21 116
Ямаагаар / By goat					
Цогт	<i>Tsogt</i>	210 466	Жаргалан	1-р баг, Бүрэн	55 995
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	172 367	Цогт	7-р баг, Баян тоорой	52 221
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	145 539	Эрдэнэ	3-р баг, Цагаан-Уул	47 592
Дэлгэр	<i>Delger</i>	144 014	Дэлгэр	1-р баг, Баян-Өндөр	46 509
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	134 754	Алтай	3-р баг, Урт	43 409

МАЛЧДЫН ТОО, сумаар, 2020 он
 NUMBER OF HERDERS, by soums, 2020 year

Сум	Soum	Нийт малчдын тоо/ Total number of herders	Насны бүлгээр/ by age group			Нийт малчдаас эрэгтэй/ male herders	Нийт малчдаас эмэгтэй/ female herders
			15-34	35-54 насны эм, 35-59 насны эр	55 ба түүнээс дээш насны эм, 60 ба түүнээс дээш насны эр		
Есөнбулаг	Yesunbulag	948	218	602	128	591	357
Алтай	Altai	387	98	234	55	215	172
Баян-Уул	Bayanuul	850	238	543	69	508	342
Бигэр	Biger	803	231	457	115	445	358
Бугат	Bugat	611	198	354	59	333	278
Дарив	Darib	484	124	296	64	268	216
Дэлгэр	Delger	931	250	560	121	534	397
Жаргалан	Jargalan	675	184	390	101	386	289
Тайшир	Taishir	591	153	332	106	331	259
Тонхил	Tonkhil	685	201	435	49	378	307
Төгрөг	Tugrug	633	199	361	73	352	281
Халиун	Khaliun	881	260	531	90	561	319
Хөхморьт	Khukhmorit	838	205	497	136	485	353
Цогт	Tsogt	1 192	384	641	167	635	557
Цээл	Tseel	609	181	360	68	339	270
Чандмань	Chandmani	739	207	425	107	406	333
Шарга	Sharga	723	173	412	138	400	323
Эрдэнэ	Erdene	548	177	333	38	391	157
Бүгд	Total	13 128	3 681	7 763	1 684	7 558	5 568

МАЛЧИН БОЛОН МАЛТАЙ ӨРХИЙН ТОО, сумаар
 NUMBER OF HERDER HOUSEHOLDS, by soums

Сум	Soum	Малтай өрхийн тоо / Number of herder households						Малчин өрхийн тоо/Number of herder households					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	9 602	9 932	10 180	10 315	10 521	10 955	6 658	6 903	7 183	7 106	7 255	7 915
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	700	800	839	833	855	1 010	378	489	450	445	432	607
Алтай	<i>Altai</i>	299	305	308	316	325	351	225	227	228	232	230	241
Баян-Уул	<i>Bayanuul</i>	707	704	701	701	716	736	502	499	512	488	490	524
Бигэр	<i>Biger</i>	537	555	566	570	583	597	405	429	429	411	423	454
Бугат	<i>Bugat</i>	480	477	488	499	517	532	268	257	300	287	312	330
Дарив	<i>Darib</i>	444	447	453	442	433	432	266	269	269	240	218	256
Дэлгэр	<i>Delger</i>	689	719	751	776	797	818	499	509	485	485	509	559
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	448	450	461	467	471	483	345	352	357	354	387	394
Тайшир	<i>Taishir</i>	341	373	383	401	416	427	229	263	313	326	327	344
Тонхил	<i>Tonkhil</i>	547	563	573	571	583	593	326	331	369	379	379	378
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	484	488	504	495	507	530	332	337	332	333	317	381
Халиун	<i>Khaliun</i>	609	629	648	666	677	698	480	498	531	529	574	568
Хөхморьт	<i>Khukhmorit</i>	595	615	619	619	632	651	403	418	406	405	479	546
Цогт	<i>Tsogt</i>	808	835	855	888	898	926	633	628	653	645	645	691
Цээл	<i>Tseel</i>	471	473	488	501	518	525	318	322	331	346	353	347
Чандмань	<i>Chandmani</i>	497	516	534	541	550	563	343	361	429	432	403	426
Шарга	<i>Sharga</i>	466	482	486	491	489	526	358	361	395	405	416	456
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	480	501	523	538	554	557	348	353	394	364	361	413

МАЛТАЙ ӨРХИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ *GROUPING OF HOUSEHOLDS WITH LIVESTOCK*

Малын тооны бүлэг Number of livestock	Өрхийн тоо/ Number of household	Ам бүлийн тоо/ Family members	Нэг өрхөд ногдох ам бүлийн тоо	Малын тоо бүгд/ number of livestock		үүнээс: of which					1 өрхөд ногдох мал/ livestock a household		1 хүнд гогдох мал/ livestock a per capita	
				Бодод шилжүүлсэн/ large cattle	Толгойн тоогоор/ head	Тэмээ/ camel	Адуу/ horse	Үхэр/ cow	Хонь sheep	Ямаа goat	Бодод шилжүүлсэн/ large cattle	Толгойн тоогоор/ head	Бодод шилжүүлсэн/ large cattle	Толгойн тоогоор/ head
10 хүртэлх	149	420	2.8	635.9	981	3	245	330	144	259	4.3	6.6	1.5	2.3
11-30	531	1 355	2.6	3 859.5	11 498	80	1 289	1 224	2 722	6 183	7.3	21.7	2.8	8.5
31-50	665	1 882	2.8	7 104.5	27 815	243	1 775	1 651	7 097	17 049	10.7	41.8	3.8	14.8
51-100	1 396	4 076	2.9	25 628.7	105 357	1 410	5 906	4 735	29 027	64 279	18.4	75.5	6.3	25.8
101-200	2 367	7 874	3.3	75 702.3	350 093	3 698	15 115	10 980	96 546	223 754	32.0	147.9	9.6	44.5
201-500	3 770	14 602	3.9	248 279.9	1 220 012	16 619	43 203	24 856	321 015	814 319	65.9	323.6	17.0	83.6
501-999	1 751	7 828	4.5	235 139.5	1 176 194	14 711	39 474	21 518	348 471	752 020	134.3	671.7	30.0	150.3
1000-1499	276	1 325	4.8	66 065.0	318 495	4 813	10 918	6 493	105 615	190 656	239.4	1 154.0	49.9	240.4
1500-2000	34	163	4.8	13 305.1	56 487	1 443	2 208	1 723	19 691	31 422	391.3	1 661.4	81.6	346.5
2001+	16	73	4.6	9 663.6	37 860	790	1 741	2 018	13 338	19 973	604.0	2 366.3	132.4	518.6
Дүн/Total	10955	39598	4	685384	3 304 792	43 810	121 874	75 528	943 666	2 119 914	62.6	301.7	17.3	83.5

МАЛЧИН ӨРХИЙН МАЛЫН БҮЛЭГЛЭЛТ *GROUPING OF HERDER HOUSEHOLDS*

Малын тооны бүлэг Number of livestock	Өрхийн тоо/ Number of household	Ам бүлийн тоо/ Family members	Нэг өрхөд ногдох ам бүлийн тоо	Малын тоо бүгд/ number of livestock		үүнээс: of which					1 өрхөд ногдох мал/ livestock a household		1 хүнд ногдох мал/ livestock a per capita	
				Бодод шилжүүлсэн/ large cattle	Толгойн тоогоор/ head	Тэмээ/ camel	Адуу/ horse	Үхэр/ cow	Хонь sheep	Ямаа goat	Бодод шилжүүлсэн/ large cattle	Толгойн тоогоор/ head	Бодод шилжүүлсэн/ large cattle	Толгойн тоогоор/ head
10 хүртэлх	28	51	1.8	125.6	192	3	55	55	29	50	4.5	6.9	2.5	3.8
11-30.	185	391	2.1	1 201.6	4 068	50	295	371	998	2 354	6.5	22.0	3.1	10.4
31-50	273	671	2.5	2 766.0	11 517	125	607	563	3 139	7 083	10.1	42.2	4.1	17.2
51-100	701	1 857	2.6	12 877.1	54 018	932	2 492	2 348	14 600	33 646	18.4	77.1	6.9	29.1
101-200	1 489	4 787	3.2	47 583.5	225 657	2 687	8 838	6 204	60 481	147 447	32.0	151.5	9.9	47.1
201-500	3 212	12 460	3.9	215 282.4	1 054 901	15 811	37 002	20 459	273 630	707 999	67.0	328.4	17.3	84.7
501-999	1 706	7 658	4.5	229 027.1	1 148 663	14 147	38 171	20 986	341 514	733 845	134.2	673.3	29.9	150.0
1000-1499	272	1 298	4.8	64 677.9	313 688	4 565	10 646	6 317	104 338	187 822	237.8	1 153.3	49.8	241.7
1500-2000	33	159	4.8	13 105.1	54 987	1 443	2 208	1 723	19 391	30 222	397.1	1 666.3	82.4	345.8
2001+	16	73	4.6	9 663.6	37 860	790	1 741	2 018	13 338	19 973	604.0	2 366.3	132.4	518.6
Дүн/Total	7 915	29 405	3.7	596 309.9	2 905 551	40 553	102 055	61 044	831 458	1 870 441	75.3	367.1	20.3	98.8

МАЛЫН ХЭЭЛТ ХАЯЛТ, СУВАЙРАЛТ, 2020 он

Сум/дүүрэг	Хээл хаясан						Сувайрсан					
	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа	Бүгд	Гүү	Үнээ	Ингэ	Эм хонь	Эм ямаа
Бүгд	26421	649	415	75	3297	21985	202658	9577	6928	349	52391	133416
Есөнбулаг	3849	119	89	5	1034	2602	12662	716	596	20	3675	7655
Алтай	2256	113	104	8	590	1441	9875	472	265	16	1692	7430
Баян-Уул	0	0	0	0	0	0	9941	1118	685	1	3248	4889
Бигэр	1705	6	4	0	96	1599	16451	868	1171	14	2751	11647
Бугат	104	0	0	0	25	79	1803	213	100	0	594	896
Дарив	229	51	0	0	28	150	2196	338	289	20	708	841
Дэлгэр	38	3	0	0	0	35	14307	286	242	1	4260	9518
Жаргалан	3482	12	3	7	75	3385	27287	787	704	16	10217	15563
Тайшир	422	0	5	0	56	361	9873	629	419	0	2682	6143
Тонхил	885	84	2	0	2	797	2247	541	286	5	1042	373
Төгрөг	1132	2	0	0	0	1130	6235	465	135	93	1515	4027
Халиун	696	33	24	8	129	502	3753	381	212	17	699	2444
Хөхморьт	0	0	0	0	0	0	1452	247	169	0	687	349
Цогт	1764	46	59	45	410	1204	18115	567	453	62	3529	13504
Цээл	1999	83	71	0	80	1765	19224	572	516	19	4178	13942
Чандмань	3908	48	38	0	248	3574	11664	371	270	0	5055	5968
Шарга	1831	24	14	2	226	1565	2051	188	181	6	711	965
Эрдэнэ	2121	25	2	0	298	1796	33522	818	235	59	5148	27262

Малжуулалтын талаар авсан арга хэмжээ сумдаар, 2020 он

Сум/дүүрэг	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөг	Үүнээс: Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр, мянган төгрөг	Үүнээс: Орон нутгийн хөрөнгөөр, мянган төгрөг	Үүнээс: Бусад, мянган төгрөг	Малжуулалтаар авсан малын тоо	Үүнээс: бодын тоо	Үүнээс: богийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан ам бүлийн тоо
Дүн	665262.5	72140.0	381862.5	211260.0	7140	361	6779	233	747
Есөнбулаг сум	15027.5	0.0	15027.5	0.0	200	0	200	5	18
Алтай сум	54200.0	0.0	0.0	54200.0	844	14	830	20	74
Баян-Уул сум	26400.0	4000.0	14400.0	8000.0	424	0	424	10	41
Бигэр сум	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0	0
Бугат сум	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0	0
Дарив сум	4400.0	0.0	0.0	4400.0	250	50	200	3	11
Дэлгэр сум	30700.0	9500.0	0.0	21200.0	250	0	250	13	44
Жаргалан сум	48000.0	0.0	44000.0	4000.0	138	88	50	23	81
Тайшир сум	51685.0	0.0	38685.0	13000.0	608	24	584	19	43
Тонхил сум	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0	0
Төгрөг сум	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0	0
Халиун сум	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0	0
Хөхморьт сум	0.0	0.0	0.0	0.0	0	0	0	0	0
Цогт сум	249960.0	0.0	171000.0	78960.0	1167	180	987	93	252
Цээл сум	20500.0	0.0	11000.0	9500.0	319	5	314	8	37
Чандмань сум	5000.0	0.0	0.0	5000.0	101	0	101	1	3
Шарга сум	58640.0	58640.0	0.0	0.0	733	0	733	15	58
Эрдэнэ сум	100750.0	0.0	87750.0	13000.0	2106	0	2106	23	85

Шинээр гаргасан худаг 2020

/мян.төг/

Сум	Шинээр гаргасан худгийн тоо, бүгд	Үүнээс: инженерийн хийцтэй	Үүнээс: өрөмдмөл	Үүнээс: богино яндант	Үүнээс: бетон хашлагат уурхайн	Үүнээс: энгийн уурхайн	Шинээр худаг гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	Үүнээс: Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр	Худаг шинээр гаргахад түр ажилласан орон нутгийн иргэдийн тоо
Дүн	12	3	3	0	0	9	63800.0	58800.0	0.0	5000.0	35
Есөнбулаг	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Алтай	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Баян-Уул	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Бигэр	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Бугат	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Дарив	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Дэлгэр	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Жаргалан	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Тайшир	1	0	0	0	0	1	4000.0	0.0	0.0	4000.0	4
Тонхил	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Төгрөг	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Халиун	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Хөхморьт	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Цогт	1	0	0	0	0	1	2000.0	2000.0	0.0	0.0	3
Цээл	1	0	0	0	0	1	1000.0	0.0	0.0	1000.0	10
Чандмань	1	1	1	0	0	0	20000.0	20000.0	0.0	0.0	0
Шарга	4	1	1	0	0	3	18400.0	18400.0	0.0	0.0	9
Эрдэнэ	4	1	1	0	0	3	18400.0	18400.0	0.0	0.0	9

ЗАСВАРЛАСАН ХУДАГ 2020 ОН

/мян.төг/

Сум	Засварласан худгийн тоо, бүгд	Үүнээс: инженерийн хийцтэй*	Үүнээс: өрөмдмөл*	Үүнээс: богино яндант*	Үүнээс: бетон хашлагат уурхайн*	Үүнээс: энгийн уурхайн*	Худаг засварлахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	Үүнээс: Улсын төсвийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Малчид иргэдийн өөрийн хөрөнгөөр	Худаг засварлахад түр ажилласан орон нутгийн иргэдийн тоо**
Дүн	27	4	3	1	0	23	10040.2	10014.2	19000.0	7000.0	61
Есөнбулаг	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Алтай	1	1	1	0	0	0	19000.0	0.0	19000.0	0.0	0
Баян-Уул	2	2	1	1	0	0	5000.0	0.0	0.0	5000.0	5
Бигэр	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Бугат	2	0	0	0	0	2	5700.0	5700.0	0.0	0.0	6
Дарив	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Дэлгэр	2	1	1	0	0	1	3000.0	3000.0	0.0	0.0	8
Жаргалан	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Тайшир	3	0	0	0	0	3	2700.0	2700.0	0.0	0.0	3
Тонхил	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Төгрөг	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Халиун	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Хөхморьт	8	0	0	0	0	8	10000.0	10000.0	0.0	0.0	0
Цогт	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Цээл	4	0	0	0	0	4	2000.0	0.0	0.0	2000.0	25
Чандмань	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Шарга	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0.0	0
Эрдэнэ	5	0	0	0	0	5	2800.0	2800.0	0.0	0.0	14

МАЛЧДЫН АХУЙ СОЁЛЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 2020 онд , өрхийн тоогоор

Сум	Баг хорооны тоо	Цахилгааны эх үүсгүүртэй өрх	Үүнээс: Нарны	Оёдлын машин	Радио	Сансарын антенн	Телевизор	Хөлдөөгч	Угаалгын машин	Компьютер	Гар аргаар эсгий хийсэн
Есөнбулаг	10	457	457	152	263	306	345	81	54	2	0
Алтай	4	219	210	92	18	205	206	24	23	0	0
Баян-Уул	6	481	481	310	139	476	476	110	39	2	50
Бигэр	5	418	333	221	146	331	364	228	206	7	0
Бугат	5	252	251	200	72	216	256	123	78	2	0
Дарив	4	241	200	195	113	231	235	131	106	11	0
Дэлгэр	5	448	448	292	149	447	449	142	97	10	0
Жаргалан	3	371	359	251	161	329	330	191	63	0	0
Тайшир	3	327	327	179	253	288	273	120	64	4	0
Тонхил	5	340	340	175	176	333	335	120	74	1	0
Төгрөг	5	298	279	215	220	201	285	111	66	0	0
Халиун	4	443	438	179	328	368	404	57	16	1	0
Хөхморьт	5	402	389	218	157	311	344	55	25	1	0
Цогт	7	578	565	192	176	532	537	50	45	0	0
Цээл	4	302	302	173	123	279	283	116	77	0	0
Чандмань	5	379	377	204	67	358	357	217	149	0	0
Шарга	4	406	366	176	223	314	340	131	72	4	0
Эрдэнэ	4	306	306	103	65	264	288	158	151	6	0
Дүн	88	6668	6428	3527	2849	5789	6107	2165	1405	51	50

ХАА-Н ҮЙЛДВЭРЛЭЛД АШИГЛАЖ БАЙГАА МАШИН, ТЕХНИК, сумдаар 2020 он

Сумын нэр	Трактор	Ачааны авто машин	Суудлын авто машин	Бусад төрлийн авто машин	Мотоцикл	Авто машин
Есөнбулаг	1	79	188	16	130	283
Алтай	0	17	148	5	169	170
Баян-Уул	0	130	214	4	257	348
Бигэр	2	107	140	0	313	247
Бугат	2	46	315	5	318	366
Дарив	0	95	246	0	309	341
Дэлгэр	3	231	374	2	469	607
Жаргалан	1	99	160	1	222	260
Тайшир	2	91	129	1	203	221
Тонхил	0	82	285	1	318	368
Төгрөг	1	87	203	2	298	292
Халиун	4	130	139	15	372	284
Хөхморьт	0	25	110	14	167	149
Цогт	2	58	294	16	391	368
Цээл	0	40	295	3	345	338
Чандмань	10	136	243	5	333	384
Шарга	1	95	193	3	292	291
Эрдэнэ	1	122	247	9	378	378
Дүн	30	1670	3923	102	5284	5695

МАЛЧДЫН БЭЛТГЭСЭН ХАДЛАН, ТЭЖЭЭЛ, АРГАЛ, ХӨРЗӨН, ТҮЛШНИЙ МОД

Сум	Бэлтгэсэн хадлан	Таримал тэжээл	Бэлтгэсэн дарш	Гар тэжээл	Хужир шүү	Төмс, хүнсний ногооны хаягдал	Үр тарианы хаягдал	Сүрэл	Аргал	Хөрзөн	Түлшний мод, м3
Есөнбулаг	620.7	4.2	0.4	117.7	346.0	0.0	0.0	0.0	36.0	186.0	2
Алтай	40.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2082.3	1697.0	0
Баян-Уул	432.0	75.0	0.0	4.0	636.0	0.0	0.0	1.0	349.0	456.0	0
Бигэр	1075.1	257.2	2.0	56.5	145.8	1.8	0.0	3.8	388.2	404.5	20
Бугат	327.2	35.2	0.0	0.3	8.4	0.0	0.0	2.0	514.6	569.5	91
Дарив	1564.8	93.4	0.0	2.0	263.0	0.0	0.0	0.0	160.5	21.0	0
Дэлгэр	804.2	93.5	0.0	243.9	482.0	6.0	0.0	7.0	578.0	843.0	0
Жаргалан	425.3	13.0	0.5	12.6	79.3	0.0	0.0	12.0	963.0	1225.0	275
Тайшир	406.5	0.0	0.7	26.8	47.3	0.0	2.0	1.0	178.2	400.3	5
Тонхил	235.0	4.8	0.0	1.5	2.3	0.0	0.0	0.0	80.0	120.0	0
Төгрөг	427.3	53.9	9.0	134.3	226.5	0.0	0.0	0.0	82.0	211.5	0
Халиун	1137.6	238.7	0.0	52.4	141.8	0.0	1.4	0.0	38.0	236.1	6
Хөхморьт	117.4	0.0	0.0	1.4	104.8	0.0	0.0	0.0	20.0	30.0	0
Цогт	551.3	32.4	4.0	11.8	201.0	0.0	2.0	9.0	156.0	265.0	0
Цээл	383.8	14.3	0.0	0.0	25.2	5.0	0.0	0.0	15.0	30.0	0
Чандмань	436.6	270.9	0.2	4.4	57.7	1.5	33.2	0.0	900.5	1259.0	11
Шарга	810.6	152.2	1.0	10.8	74.2	0.0	0.5	2.0	502.6	736.5	2
Эрдэнэ	1415.8	69.0	2.0	11.5	232.0	0.0	0.0	0.0	342.0	376.0	2
Дүн	11211.9	1407.6	19.8	691.8	3073.3	14.3	39.1	37.8	7385.9	9066.4	414

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ , ургамлын төрлөөр, сумаар
SOWN AREAS , by types of plants, soums

Сум	Soum	Үр тариа, га/Cereals, hectar						Төмс, га/Potatoes, hectar					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	329.6	434.5	227.3	190.0	327.9	410.0	84.2	87.7	120.4	173.4	87.8	87.4
Есөнбулаг	Yesunbulag	8.3	3.7	7.5	3.8	4.0	4.1	23.4	25.2	21.2	22.3	22.1	23.2
Алтай	Altai	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.8	3.7	2.5	2.1	3.0	1.5
Баян-Уул	Bayanuul	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.5	1.0	0.2	1.1	0.5	0.0
Бигэр	Biger	3.0	3.0	0.7	1.0	7.1	0.2	0.4	0.7	1.3	0.6	0.8	0.3
Бугат	Bugat	3.5	2.0	0.5	0.2	0.0	1.3	9.2	3.5	3.0	1.5	3.0	6.0
Дарив	Darib	0.7	0.7	0.7	1.5	1.2	16.0	0.5	0.8	0.8	0.5	0.4	0.5
Дэлгэр	Delger	0.5	0.0	0.0	0.5	1.3	2.0	4.5	2.8	2.7	2.5	2.4	2.3
Жаргалан	Jargalan	0.5	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.3	3.6	1.8	2.5	4.0	1.1
Тайшир	Taishir	17.2	22.6	30.1	34.6	71.8	105.3	0.5	2.2	3.1	1.0	1.0	3.3
Тонхил	Tonkhil	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.5	3.0	3.8	3.0	2.8	2.0	0.6
Төгрөг	Tugrug	3.5	5.0	10.0	6.5	3.0	3.0	6.7	2.0	2.0	3.9	3.0	3.0
Халиун	Khaliun	7.0	8.5	5.8	1.9	132.5	9.6	6.3	7.1	45.5	86.0	30.0	18.6
Хөхморьт	Khukhmorit	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.2	0.5	2.0	0.7
Цогт	Tsogt	171.0	218.0	25.0	54.0	20.0	174.0	8.0	7.0	8.0	26.0	2.6	7.1
Цээл	Tseel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.1	5.8	5.2	1.7	3.2	1.2
Чандмань	Chandmani	104.4	110.0	97.0	66.0	73.0	73.0	8.1	5.5	8.0	2.4	4.0	4.0
Шарга	Sharga	10.0	60.0	50.0	20.0	13.5	20.0	6.5	10.0	10.0	15.0	3.3	13.0
Эрдэнэ	Erdene	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	3.0	2.0	1.0	0.5	1.0

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ , ургамлын төрлөөр, сумаар
SOWN AREAS , by types of plants, soums

Сум	Soum	Хүнсний ногоо, га/Vegetables, hectar						Тэжээлийн ургамал, га/Fodder crops, hectar					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	77.9	90.1	117.8	83.8	79.8	67.4	398.0	481.5	683.0	556.1	624.5	723.6
Есөнбулаг	Yesunbulag	18.8	14.8	18.4	11.5	18.3	13.8	8.7	9.2	11.3	11.8	11.3	10.4
Алтай	Altai	0.8	0.3	0.8	0.6	10.2	0.7	0.4	5.0	0.5	0.0	0.0	0.0
Баян-Уул	Bayanuul	0.1	0.0	0.0	0.4	1.0	0.2	1.3	4.0	0.0	3.2	2.0	1.0
Бигэр	Biger	0.5	1.4	1.0	1.1	1.4	0.4	117.0	115.0	114.3	115.0	128.8	110.5
Бугат	Bugat	5.1	2.0	3.8	1.9	5.9	4.1	80.0	100.0	100.0	1.0	6.0	320.0
Дарив	Darib	0.2	0.5	0.5	1.0	1.0	0.8	0.6	1.1	0.1	1.0	2.0	1.5
Дэлгэр	Delger	15.5	24.6	7.1	7.8	10.1	5.7	7.0	10.0	5.0	7.9	10.0	6.0
Жаргалан	Jargalan	1.9	2.5	2.3	1.0	0.6	0.9	15.0	2.4	14.6	15.0	10.0	12.0
Тайшир	Taishir	0.5	1.5	0.5	0.7	0.8	1.8	0.0	86.5	86.0	85.0	175.0	87.5
Тонхил	Tonkhil	1.2	1.5	1.1	0.7	1.5	1.3	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
Төгрөг	Tugrug	4.0	1.8	1.7	2.1	3.0	2.7	16.0	2.5	7.0	5.5	5.0	5.0
Халиун	Khaliun	13.7	12.2	20.0	21.1	6.4	11.8	8.0	8.1	11.0	1.0	2.6	2.0
Хөхморьт	Khukhmorit	0.0	0.1	0.3	1.6	1.1	0.6	1.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.0
Цогт	Tsogt	8.8	14.0	49.0	20.6	8.4	12.9	52.0	20.0	165.0	150.0	134.5	32.7
Цээл	Tseel	0.0	3.4	2.7	2.2	2.6	0.2	1.0	30.0	30.2	30.2	2.0	0.0
Чандмань	Chandmani	3.3	3.5	1.6	1.6	1.0	1.3	88.0	85.5	133.0	124.5	133.0	130.0
Шарга	Sharga	3.5	5.0	6.0	7.5	6.0	7.5	2.0	2.0	5.0	5.0	2.0	5.0
Эрдэнэ	Erdene	0.0	1.0	1.0	0.5	0.5	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

ХУРААСАН УРГАЦ , ургамлын төрлөөр, сумаар
TOTAL CROPS , by types of plants, soums

Сум	Soum	Үр тариа, тн/Cereals, t						Төмс, тн/Potatoes, t					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	514.1	525.3	324.1	294.1	559.0	655.6	652.6	633.1	831.4	1218.9	576.7	649.6
Есөнбулаг	Yesunbulag	56.0	20.7	43.6	26.6	19.8	27.4	136.3	162.0	118.7	146.4	114.9	150.8
Алтай	Altai	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.1	8.0	12.9	13.5	33.0	7.9
Баян-Уул	Bayanuul	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.4	5.1	8.3	2.3	7.2	4.5	0.0
Бигэр	Biger	6.9	2.6	1.5	1.2	2.1	1.5	5.4	8.8	7.5	1.6	5.8	0.5
Бугат	Bugat	5.5	1.0	6.0	3.0	0.0	3.5	130.0	35.0	30.0	15.5	35.0	36.0
Дарив	Darib	0.7	0.1	3.5	2.5	1.3	17.8	2.4	0.8	2.5	0.9	0.8	1.3
Дэлгэр	Delger	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	1.8	15.6	24.4	6.2	17.5	5.7	13.6
Жаргалан	Jargalan	2.0	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.3	25.2	8.0	2.5	5.5	3.7
Тайшир	Taishir	13.7	30.4	34.5	54.5	141.7	143.3	2.0	16.0	56.6	5.0	6.0	2.5
Тонхил	Tonkhil	0.0	0.0	0.0	0.0	3.0	0.5	10.5	17.5	9.0	12.0	2.0	0.6
Төгрөг	Tugrug	4.2	7.0	13.5	12.0	12.0	13.0	46.9	24.0	18.1	27.0	27.0	25.0
Халиун	Khaliun	11.5	10.5	6.0	13.8	159.2	12.0	50.4	60.0	326.0	602.2	183.0	223.2
Хөхморьт	Khukhmorit	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7	1.5	0.6	5.0	3.0	4.0
Цогт	Tsogt	180.0	190.0	20.0	76.6	13.8	234.9	30.0	51.0	60.0	187.0	14.6	47.3
Цээл	Tseel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	19.3	22.7	17.3	15.0	7.0
Чандмань	Chandmani	231.6	122.0	145.5	66.0	203.0	176.5	122.0	52.3	52.3	16.8	24.0	30.0
Шарга	Sharga	2.0	138.0	50.0	36.9	3.1	18.0	78.0	95.0	95.0	136.5	95.0	90.0
Эрдэнэ	Erdene	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.5	24.0	3.0	5.0	2.0	6.2

ХУРААСАН УРГАЦ , ургамлын төрлөөр, сумаар
TOTAL CROPS , by types of plants, soums

Сум	Soum	Хүнсний ногоо, тн/Vegetables, t						Тэжээлийн ургамал, тн/Fodder crops, t					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Бүгд	Total	386.4	468.8	371.1	695.3	435.8	549.5	1159.3	1479.0	1577.3	1693.4	1839.3	2100.7
Есөнбулаг	Yesunbulag	102.9	101.4	74.9	87.3	71.5	85.0	45.0	48.1	67.8	69.7	49.5	70.7
Алтай	Altai	0.8	3.9	4.8	4.5	22.8	2.5	0.0	6.5	1.5	0.0	0.0	0.0
Баян-Уул	Bayanuul	0.9	0.0	0.7	1.8	1.1	1.2	30.0	20.0	0.0	11.0	12.0	27.0
Бигэр	Biger	7.4	4.1	1.7	3.7	1.5	2.0	390.0	486.5	126.6	395.0	368.4	265.0
Бугат	Bugat	38.5	12.3	30.4	20.5	46.0	36.0	330.0	229.5	60.0	14.0	320.0	920.0
Дарив	Darib	0.2	0.8	0.9	0.8	3.3	3.0	0.8	0.1	1.0	1.0	4.8	2.7
Дэлгэр	Delger	15.1	83.7	14.3	46.5	13.7	34.0	11.5	22.0	5.0	19.7	22.5	3.5
Жаргалан	Jargalan	4.4	4.0	8.8	1.6	2.8	3.2	30.0	40.0	17.5	0.0	20.0	12.0
Тайшир	Taishir	1.2	7.4	0.8	2.3	2.0	7.4	0.0	115.0	90.0	145.0	180.0	80.0
Тонхил	Tonkhil	5.0	5.5	3.6	8.0	2.6	1.3	0.0	0.5	0.0	0.0	42.0	0.0
Төгрөг	Tugrug	34.3	26.5	15.0	20.0	12.1	26.9	8.0	2.0	12.0	11.5	0.0	40.0
Халиун	Khaliun	65.0	54.9	75.3	68.3	60.3	121.8	6.0	105.0	32.1	0.8	3.1	8.0
Хөхморьт	Khukhmorit	0.9	1.7	2.8	11.0	1.5	1.3	2.0	0.0	0.0	0.0	5.0	0.0
Цогт	Tsogt	30.0	75.3	40.8	280.8	72.5	141.1	23.0	10.0	150.0	450.0	395.0	81.8
Цээл	Tseel	0.1	18.1	16.9	28.4	12.1	1.1	19.0	2.3	62.8	60.0	9.0	0.0
Чандмань	Chandmani	51.5	28.3	8.3	1.2	1.0	10.6	264.0	376.5	931.0	493.5	399.0	390.0
Шарга	Sharga	28.2	35.0	70.0	107.5	108.4	68.2	0.0	15.0	20.0	22.2	9.0	200.0
Эрдэнэ	Erdene	0.0	6.0	1.0	1.1	0.7	3.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Жимс жимсгэнэ тариалалт, ургац хураалт сумаар

Сум	Төрөл	Бүгд			Чацаргана			Алим		Ранетка		Бусад		үүнээс:		
		Нийт	Өрх	ААНБ	Нийт	Өрх	ААНБ	Нийт	Өрх	Нийт	Өрх	Нийт	Өрх	Нийт	Өрх	ААНБ
Есөнбулаг	Нийт тариалсан талбай /га/	2	2		2	2			0	0	0	0	0	0		
	Ургац хураалт /кг/	750	750		750	750			0	0	0	0	0	0		
Алтай	Нийт тариалсан талбай /га/	5		5	3.8		3.8	0		0		1.2			1.2	
	Ургац хураалт /кг/	4100		4100	2500		2500	0		0		1600			1600	
Бигэр	Нийт тариалсан талбай /га/	12.9	12.9		7.15	7.15		5.75	5.75	0	0	0	0			
	Ургац хураалт /кг/	26860	26860		760	760		26100	26100	0	0	0	0			
Дарив	Нийт тариалсан талбай /га/	6	3.8	2.2	6	3.8	2.2	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ургац хураалт /кг/	4000	2800	1200	4000	2800	1200	0	0	0	0	0	0	0	0	
Дэлгэр	Нийт тариалсан талбай /га/	4.2	1.7	2.5	4.2	1.7	2.5	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ургац хураалт /кг/	1750	1000	750	1750	1000	750	0	0	0	0	0	0	0	0	
Халиун	Нийт тариалсан талбай /га/	16.74	3.2	13.54	15.54	2	13.54	0	0	1.2	1.2	0	0	0	0	
	Ургац хураалт /кг/	8713	3313	5400	7613	2213	5400	0	0	1100	1100	0	0	0	0	
Цогт	Нийт тариалсан талбай /га/	13.7	2	11.7	13.7	2	11.7	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ургац хураалт /кг/	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Цээл	Нийт тариалсан талбай /га/	0.7	0.7		0.7	0.7		0	0	0	0	0	0	0		
	Ургац хураалт /кг/	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0		
Шарга	Нийт тариалсан талбай /га/	10	5	5	10	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Ургац хураалт /кг/	1300	850	450	1300	850	450	0	0	0	0	0	0	0	0	
Нийт тариалсан талбай /га/		71.24	31.3	39.94	63.09	24.35	38.74	5.75	5.75	1.2	1.2	1.2	0	1.2		
Нийт ургац хураалт /кг/		47473	35573	11900	18673	8373	10300	26100	26100	1100	1100	1600	0	1600		

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН дэд салбараар, жил бүрийн эцсийн байдлаар
GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by subdivision, at the end of selected years

Дэд салбар	2019		2020*		<u>2020 I-XII*</u>
	XII	I-XII	XII	I-XII*	<u>2019 I-XII</u>
	мянган төгрөг				хувь
Нийт дүн	2485159.5	16810805.0	1687826.8	14270293.0	84.9
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	169119.0	1162537.3	159450.0	1286968.9	110.7
Нүүрс олборлолт	169119.0	1162537.3	159450.0	1286968.9	110.7
Боловсруулах аж үйлдвэр	1216749.6	2110482.5	178995.8	1065798.1	50.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	1193675.8	1817791.2	149101.8	756782.7	41.6
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	4332.0	34063.1	4015.0	49510.0	145.3
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	9450.0	67800.0	0.0	39500.0	58.3
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	947344.1	1158713.3	11696.5	242808.0	21.0
Ундаа үйлдвэрлэл	232549.7	557214.8	133390.3	424964.7	76.3
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	124.8	35372.8	0.0	10393.6	29.4
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	8695.0	43194.5	3108.0	56481.2	130.8
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	554.0	3802.0	17771.0	21405.6	563.0
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	0.0	0.0	8000.0	31500.0	
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	600.0	5796.0	0.0	8030.0	138.5
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	10300.0	80782.0	1015.0	132125.0	163.6
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	0.0	104444.0	0.0	21230.0	20.3
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.0	4840.0	0.0	0.0	0.0
	2800.0	14460.0	0.0	27850.0	0.0
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад					
	1099290.9	13537785.2	1349381.0	11917526.0	88.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж					
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	1044261.2	12470018.7	1248756.6	10675932.0	85.6
Ус ариутгал, усан хангамж	55029.7	1067766.5	100624.4	1241594.0	116.3

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Times more

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, дэд салбараар, жил бүрийн эцсийн байдлаар

SALES OF INDUSTRIAL PRODUCTION, by subdivision, at the end of selected years

Дэд салбар	2019		2020*		2020 I-XII*
	XII	I-XII	XII	I-XII*	2019 I-XII
	мянган төгрөг				хувь
Нийт дүн	2505806.5	17346721.1	1786703.0	14940091.6	86.1
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	169347.0	1255412.5	167500.0	1471669.8	117.2
Нүүрс олборлолт	169347.0	1255412.5	167500.0	1471669.8	117.2
Боловсруулах аж үйлдвэр	1289578.1	2331292.3	203597.4	1253111.6	53.8
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	1257761.6	1927155.1	158066.4	822468.6	42.7
Мах, загас, жимс, ногоо, өөх, тос боловсруулалт	4860.0	40849.9	5025.0	63420.0	155.3
Үр тарианы гурил, цардуул, малын тэжээл	13800.0	100950.0	0.0	61000.0	60.4
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	995828.6	1288533.0	14821.5	331353.9	25.7
Ундаа үйлдвэрлэл	243273.0	496822.2	138219.9	366694.7	73.8
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	235.5	52283.1	0.0	15740.0	30.1
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	11405.0	61454.0	4476.0	76443.0	124.4
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	782.0	5266.0	29955.0	35254.0	669.5
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	0.0	0.0	9600.0	37800.0	
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх ажиллагаа	944.0	14650.1	0.0	14375.0	98.1
Резинен болон хуванцар бүтээгдэхүүн	14450.0	114890.0	1500.0	183466.0	0.0
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл	0.0	129804.0	0.0	22110.0	0.0
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.0	6090.0	0.0	0.0	0.0
	4000.0	19700.0	0.0	45455.0	
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад					230.7
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	1046881.4	13760016.3	1415605.6	12215310.2	88.8
Цахилгаан, хий, дулаан үйлдвэрлэл	941077.9	12779620.0	1293329.8	11129985.0	87.1
Ус ариутгал, усан хангамж	105803.5	980396.3	122275.8	1085325.2	110.7

* Урьдчилсан гүйцэтгэл

* Times more

WWW.1212.MN СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГДСЭН САН

Статистик
Мэдээ, мэдээлэл
Номын сан
Мэдлэгээ шалгах
ТОГЛООМ
Валютын ханш

аппликейнаас
СТАТИСТИКИЙН мэдээллээ аваарай

Data lab | тооллого судалгааны
микро мэдээллийн сан

Social network

www.facebook.com/StatisticMongolia/

www.twitter.com/statistic_mn

Лавлах утас

1900-1212

Цахим шуудан

information@nso.mn